

Crna Gora

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 565

Podgorica, 13.04.2017. godine

**IZVJEŠTAJ O RADU
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
ZA 2016. GODINU**

Podgorica, april 2017. godine

S A D R Ž A J:

UVOD	3
RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA ZAKONSKOG I PODZAKONSKOG OKVIRA OD ZNAČAJA ZA AUDIOVIZUELNI MEDIJSKI SEKTOR	5
NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA	25
FOND ZA POMOĆ KOMERCIJALNIM RADIO EMITERIMA	58
STANJE TRŽIŠTA USLUGA DISTRIBUCIJE RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA DO KRAJNJIH KORISNIKA	68
MEĐUNARODNA SARADNJA	71
JAVNOST RADA	82
FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA U 2016. GODINI	83

UVOD

U toku 2016. godine nadzor nad primjenom Zakona o elektronskim medijima je intenziviran značajnim povećanjem broja prigovora na rad emitera i pružalaca AVM usluga na zahtjev. Uz kontinuirane vanredne napore organa Agencije za elektronske medije (direktor Agencije i Savjet Agencije) i stručnih službi riješen je naveći broj prigovora. Izrečeno je 18 upozorenja emiterima i šest upozorenja pružaocima AVM usluga na zahtjev. Postupci su vođeni na transparentan i efikasan način, a sve prvostepene i drugostepene odluke po prigovorima su objavljene na veb sajtu Agencije.

Kako su odobrenja za emitovanje velikom broju radio emitera izdata sa rokom važenja do marta/juna/oktobra 2017. godine, Agencija je blagovremeno mobilisala emitere da odluče da li žele da nastave sa emitovanjem svojih radio programa u istoj ili promijenjenoj zoni servisa. Stvoreni su uslovi da radio emiteri dobiju priliku da, na javnim konkursima, produže ili steknu nova prava na emitovanje programa putem FM frekvencija, u istoj ili proširenoj zoni pokrivanja. Veliki broj emitera (13) ispunio je uslove za nastavak emitovanja u narednih 15 godina, dok samo manji broj emitera neće nastaviti emitovanje svog programa nakon isteka roka na koji im je izdato odobrenje.

Nastavljene su raspodjele sredstava iz Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima. Značajno je unaprijeđen kapacitet emitera da planiraju, realizuju i izvještavaju o realizaciji dodijeljenih grantova. Struktura podržanih programskih sadržaja i dalje ukazuje na nedostatak interesovanja emitera za neke (ozbiljnije, kompleksnije) teme i formate. Može se zaključiti da je podrška iz Fonda jedan od ključnih faktora za uvođenje, a da bi njegov izostanak zasigurno vodio prestanku proizvodnje i emitovanja najvećeg broja podržanih sadržaja.

Usvajanje Zakona o primjeni sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore predstavljalo je još jedan izazov za nezavisnost Agencije. Ne dovodeći u pitanje značaj procesa vraćanja povjerenja u izborni proces i postizanje sporazuma svih političkih strana za organizovanje parlamentarnih izbora, Agencija za elektronske medije je smatrala neprihvatljivom činjenicu da je jedan od elemenata pregovora bilo i pitanje imenovanja pomoćnika direktora Agencije za elektronske medije.

Intenzivirane su aktivnosti nosilaca autorskog i srodnih prava kad je riječ o zaštiti prava reemitovanja na teritoriji Crne Gore i putem određenih platformi sa uslovnim pristupom. To je rezultiralo učestalijim „zatamnjivanjem“ pojedinih sadržaja u ponudi operatora, pa samim tim i negodovanjem gledalaca/korisnika. Pored toga, Agencija se suočila s povećanjem broja (međusobnih) prigovora na rad operatora zbog neovlašćenog reemitovanja sadržaja. Uočavajući da su nedosljednost u primjeni stečenih prava reemitovanja od strane operatora, kao i raznolikost pravnih okvira kojima su ta prava regulisana sa stranim emiterima, Agencija je sproveda niz aktivnosti kako bi se uočena negativna praksa popravila. U nekoliko slučajeva, zbog neovlašćenog reemitovanja sadržaja, izrečena su upozorenja operatorima.

Na kraju 2016. godine, manje od 3% domaćinstava u Crnoj Gori je koristilo samo „besplatan“ prijem radio i TV programa. Ostalih 97,23% domaćinstva se odlučilo za korišćenje jedne od platformi sa uslovnim pristupom za distribuciju radio i TV programa (to je rast od 14,59% u odnosu na kraj 2015. godine).

Naplata prihoda po osnovu naknada za emitovanje u 2016. godini bila je bolja u odnosu na prethodne godine. Iako je reprogramiranje duga, u pojedinim slučajevima,

dalo određene rezultate, Agencija je i u toku 2016. godine nastavila sa mjerama prinudne naplate potraživanja, ali i pokretanjem stečajnih postupaka.

Na međunarodnom planu, predstavnici Agencije su pratili rad Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama i Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), što je omogućilo praćenje trendova u primjeni ili reviziji standarda u sektoru AVM usluga. Nastavljeno je učešće u aktivnostima regionalnih mreža regulatornih tijela za medije (EPRA, MNRA), kao i aktivnostima vezanim za pripremu pregovora za poglavlje 10 - Informaciono društvo i mediji poglavlja 8 - Konkurencija, 23 - Pravosuđe i osnovna prava i 28 - Zaštita potrošača.

Skoro desetostruko uvećanje broja dobijenih zahtjeva za slobodan pristup informacijama bilo je još jedan od izazova sa kojim se suočila Agencija u toku 2016. godine. Uz maksimalno uvažavanje svih osnovanih zahtjeva, Agencija je odobrila pristup traženim dokumentima, koji su se, u značajnom dijelu odnosili na informacije o ostvarivanju prava na pristup i korišćenje sredstava iz Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima.

Izveštaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu je dokument koji sadrži informacije o ostvarivanju njenih obaveza direktno propisanih zakonom ili relevantnim podzakonskim aktima. Saglasno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ovaj Izveštaj se, uz Izveštaj o finansijskom poslovanju Agencije za 2016. godinu, dostavlja Skupštini Crne Gore na usvajanje.

RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA ZAKONSKOG I PODZAKONSKOG OKVIRA OD ZNAČAJA ZA AVM SEKTOR

1. Izmjena i dopuna Zakona o elektronskim medijima

Sredinom 2016. godine, Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima¹, koji će se primjenjivati od 1. septembra 2017. godine.

Usvojeni set promjena, uglavnom, čine predlozi Vlade Crne Gore, formulisani krajem 2015. godine. Manji dio izmjena zasniva se na amandmanima poslanika Skupštine Crne Gore, podnesenim prilikom razmatranja Vladinog predloga izmjena zakona.

U najvećem dijelu, izmjene se odnose na uvođenje i **primjenu pravila o državnoj pomoći u radu javnih emitera**, odnosno finansiranju javnih usluga, kao njihove osnovne misije i zadatka (eng. *remit*), u cilju obezbjeđivanja ostvarivanja prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.

Obim i vrsta javnih usluga, kao i visina sredstava i izvori za njihovo finansiranje, utvrđivaće se trogodišnjim ugovorom između Vlade i nacionalnog javnog emitera, odnosno jedinice lokalne samouprave i lokalnog javnog emitera. Međusobna prava i obaveze u vezi sa korišćenjem svih budžetskih sredstava moraju da budu definisana tim ugovorom, na način koji odgovara stvarnim troškovima potrebnim za realizaciju obaveza javnog emitera propisanih zakonom i osnivačkim aktom.

Prije zaključenja ugovora, o predlogu programskih obaveza za ugovorni period javni emiter je dužan da sprovede javnu raspravu, kako bi se javnost izjasnila o tome ispunjavaju li predložene programske obaveze kriterijume propisane članom 74 ovog Zakona.

Pored programskih obaveza utvrđenih članom 74 zakona, Ugovorom se definišu programski sadržaji namijenjeni razvoju nauke, obrazovanja i kulture, informisanju lica oštećenog sluha i vida, kao i programski sadržaji na albanskom jeziku i jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica (propisani članom 76 zakona).

Zakon propisuje da iznos sredstava za pružanje javnih usluga utvrđen Ugovorom, ne smije prelaziti neto troškove neophodne za pružanje tih usluga, uzimajući u obzir druge

Javna usluga znači:

- samostalna i nezavisna proizvodnja, uređivanje i emitovanje programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći;
- objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu;
- proizvodnja i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi i sl.;
- njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda;
- proizvodnja i emitovanje programa koji izražavaju nacionalni i kulturni identitet Crne Gore i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
- proizvodnja i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive;
- u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbjeđivanje ravnopravnog predstavljanja političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste;
- međusobna saradnja i razmjena programskih sadržaja koji su od interesa za građane Crne Gore.

(Član 74 Zakona o elektronskim medijima)

¹ „Sl. list CG“, br. 55/16.

direktne ili indirektne prihode koji proizilaze iz pružanja tih usluga. Pri utvrđivanju neto troškova pružanja javnih usluga uzima se u obzir neto korist svih komercijalnih audiovizuelnih usluga vezanih uz te usluge.

Predlog ugovora, nacionalni javni emiter je dužan da dostavi Vladi, odnosno lokalni javni emiter jedinici lokalne samouprave, najkasnije šest mjeseci prije isteka važećeg Ugovora.

Javni emiter je dužan da, na osnovu Ugovora, izradi i donese svake godine, a najkasnije do 31. decembra tekuće za sljedeću godinu, program rada i finansijski plan, kojima će se utvrditi aktivnosti i programske obaveze, kao i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju.

Predviđena je obaveza emitera da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga. Zakonom je zabranjeno unakrsno subvencioniranje, odnosno korišćenje sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga.

Novina koja se odnosi na javne emitere je i da će ubuduće javni emiteri biti oslobođeni obaveze plaćanja naknade po osnovu odobrenja za emitovanje samo u dijelu koji se odnosi na pružanje javnih usluga. Saglasno tome, javni emiteri će biti u obavezi da plaćaju dio naknade po osnovu odobrenja za emitovanje koji se odnosi na obavljanje komercijalnih djelatnosti. Zbog toga će biti vrlo važno da se prilikom usaglašavanja osnivačkih akata javnih emitera sa ovim zakonskim rješenjima, kao i prilikom definisanja trogodišnjih ugovora, utvrde parametri za utvrđivanje učešća prihoda od komercijalne djelatnosti u ukupnim prihodima javnog emitera.

Jedna od usvojenih izmjena odnosi se na unapređenje **prevencije prikrivenih komercijalnih audiovizuelnih komunikacija**. Naime, smatraće se da je predstavljanje zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima, zapravo namjerno oglašavanje ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu.

Dopunjen je set pravila oko prekidanja emitovanja oglasima i/ili telešopingom, pa će se ubuduće **prenosi televizijskih filmova, kinematografskih ostvarenja i informativnih programa moći prekidati ovim sadržajima jednom u 30 minuta**.

Uvedena je i obaveza objavljivanja na veb sajtu Agencije zahtjeva za izdavanje odobrenja za emitovanje sa pratećom dokumentacijom (izuzev projekta studijske tehnike) i cjelokupnih odobrenja za emitovanje.

Odobrenja za emitovanje će se ubuduće izdavati na 10 godina (što je za pet godina manje od dosadašnjeg perioda izdavanja).

Kad je riječ o obavezama u vezi sa sopstvenom produkcijom emitera, predviđeno je da će se oduzeti odobrenje za emitovanje emiteru, koji (1) na zahtjev Agencije ne dostavi dokaze o sopstvenoj produkciji i koprodukciji ili (2) ne realizuje strukturu programa i druge programske obaveze u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja.

Značajna izmjena se odnosi na način **dobijanja statusa neprofitnog emitera**. Naime, usvojeno je rješenje da se ovaj status utvrđuje prilikom dodjele prava na emitovanje, bez obzira da li je to podnošenjem prijave na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja².

Izmijenjen je i **model za podsticanje medijskog pluralizma**. Naime, komercijalnim radio emiterima je uskraćena mogućnost učešća na javnim konkursima za dodjelu sredstava iz prihoda od igara na sreću. Sa druge strane, ova mogućnost je otvorena za neprofitne emitere. Ovakvo rješenje bi se moglo opravdati ako se ima u vidu da je krajem 2014. godine uveden Fond za pomoć komercijalnim radio emiterima. Međutim, imajući u vidu da je krajem 2016. godine Ustavni sud donio odluku da su neustavna rješenja o uspostavljanju Fonda, nakon stupanja na snagu te odluke,

---

² Staro rješenje je predviđalo da status neprofitnog emitera utvrđuje Savjet prilikom donošenja odluke o dodjeli prava na emitovanje. Dakle, ovaj status se mogao dodijeliti samo emiteru koji je namjeravao da koristi radio-difuzne frekvencije.

komercijalni radio emiteri će se naći u situaciji da ne mogu računati na bilo kakav vid podrške za unapređenje sopstvene produkcije.

2. Izmjena Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore

Sredinom 2016. godine, Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore³. Usvojeni set promjena, uglavnom, čine predlozi Vlade Crne Gore, formulisani krajem 2014. godine.

U najvećem dijelu, izmjene se odnose na uvođenje i **primjenu pravila o državnoj pomoći u radu nacionalnog javnog emitera**, odnosno finansiranju njegovih javnih usluga, kao njegove osnovne misije i zadatka (eng. *remit*), u cilju obezbjeđivanja ostvarivanja prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja. Usvojeni set rješenja usaglašen je sa setom rješenja sadržanim u izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima (vidi gore). Ovaj dio Zakona **će se primjenjivati od 1. septembra 2017. godine.**

Imajući u vidu da je Zakon o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore, zapravo osnivački akt nacionalnog javnog emitera, usvojeni set izmjena sadrži izmjene i nekih konkretnih rješenja od značaja za dalji rad i finansiranje ove medijske kuće.

Najvažnija se odnosi na izvore finansiranja i podrazumijeva da se iz budžeta Crne Gore za **ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG** preusmjeravaju sredstva na godišnjem nivou u visini od **0,3% BDP** (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike.

Osnovnu djelatnost, odnosno pružanje javne usluge, RTCG ostvaruje:

- emitovanjem dva programa Radija Crne Gore putem zemaljske mreže radio-difuznih FM i ST predajnika na nacionalnom nivou;
- emitovanjem dva programa Televizije Crne Gore putem zemaljske mreže radio-difuznih predajnika na nacionalnom nivou;
- emitovanjem programa pod nazivom Parlamentarna televizija posredstvom radio-difuznih frekvencija i elektronskih komunikacionih mreža;
- emitovanjem radio programa putem satelita;
- emitovanjem televizijskog programa putem satelita;
- proizvodnjom i objavljivanjem audio i audiovizuelnih sadržaja na internet portalu;
- javnim izvođenjem i snimanjem muzičkih sadržaja, organizovanjem događaja i koncerata od nacionalnog značaja; i
- proizvodnjom drugih programskih servisa.

(Član 4 Zakona o RTCG)

3. Zakon o primjeni Sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore

Krajem 2015. godine pokrenut je parlamentarni dijalog u cilju vraćanja povjerenja u izborni proces i eliminisanje razloga za osporavanje regularnosti redovnih parlamentarnih izbora u 2016. godini. Na osnovu prihvaćene ponude predsjednika Vlade Crne Gore da opozicione političke partije uđu u Vladu⁴, politički subjekti koji su potpisali ili podržali Sporazum o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore, obavezali su se da rezultate izbora, organizovanih u skladu sa tim Sporazumom, prihvate kao nespornu odluku građana Crne Gore. Realizacija ovog Sporazuma je sprovedena usvajanjem Zakona o primjeni sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore⁵.

Navedenim zakonom bilo je predviđeno da se starješina ili visoki rukovodioci organa uprave, koji su određeni Sporazumom, a koji su decidno precizirani u jedinstvenoj opozicionoj listi, postavljaju bez sprovođenja procedure propisane zakonom. To je značilo da se, bez sprovođenja procedura i mimo utvrđenog broja sistematizovanih radnih mjesta postavlja visoki rukovodni kadar, a

³ „Sl. list CG“, br. 54/16. Novi naziv zakona je „Zakon o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore“.

⁴ Iznese na sjednici Skupštine Crne Gore od 27. januara 2016. godine.

⁵ „Sl. list CG“, br. 32/16.

na osnovu jedinstvene opozicione liste na kojoj su se našli i Agencija za elektronske medije i javni servis Radio i Televizija Crne Gore.

Zakonsko rješenje je preciziralo i da postavljena lica, ne zasnivaju radni odnos, ali da po osnovu imenovanja imaju pravo na naknadu zarade, kao i pravo na zdravstveno i penzijsko osiguranje. Takođe, imali su pravo na mirovanje radnog odnosa kod poslodavca i da se vrate na iste poslove na kojima su radili prije postavljenja.

Ne dovodeći u pitanje značaj procesa vraćanja povjerenja u izborni proces i postizanje sporazuma svih političkih strana za organizovanje redovnih parlamentarnih izbora, Agencija za elektronske medije je činjenicu da je jedan od elemenata pregovora i pitanje imenovanja pomoćnika direktora Agencije ocijenila neprihvatljivom.

Tim povodom, upućena su pisma Delegaciji evropske unije u Crnoj Gori⁶, Generalnom sekretaru Savjeta Evrope⁷, Misiji OEBS-a u Crnoj Gori⁸, Predstavniku OEBS-a za slobodu medija⁹ i upozoreno da se važan izborni proces zloupotrebljava i kratkoročnim i krajnje nepromišljenim mjerama narušavaju principi i standardi u oblasti elektronskih medija, ugrožavaju principi političke, finansijske i operativne nezavisnosti i vrši neprimjereno miješanje u rad kako nezavisnog regulatornog tijela za elektronske medije tako i nacionalnog javnog servisa.

Predsjednik Crne Gore raspisao je parlamentarne izbore 11. jula 2016. godine, a izbori su zakazani za 16. oktobar 2016. godine.

Rješenjem Vlade Crne Gore¹⁰, Marija Tomašević je postavljena za pomoćnicu direktora Agencije za elektronske medije. U skladu sa članom 7 Zakona o primjeni Sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore, ovlašćenja postavljenih lica su bila:

- da prate i kontrolišu korišćenje državnih resursa i bez njihove pisane saglasnosti (supotpis) nije se mogao zasnovati ni prestati radni odnos, niti odobriti korišćenje državnih resursa, kako bi se u izbornom procesu spriječilo njihovo korišćenje suprotno zakonu.
- u slučaju da to lice nije saglasno sa zasnivanjem ili prestankom radnog odnosa određenog lica, odnosno korišćenjem državnih resursa, za koje smatra da mogu biti zloupotrijebljeni u izbornom procesu, bilo je dužno da to obrazloži u pisanoj formi i dostavi resornom ministru i Vladi.

U toku svog angažmana u Agenciji, Marija Tomašević je učestvovala u radu Agencije, prateći sastanke kolegijuma direktora Agencije, kao i pojedine sastanke Savjeta Agencije za elektronske medije, imala je uvid u sve odluke o korišćenju resursa Agencije. Tokom svog angažmana nije obustavila ili zaustavila izvršenje bilo koje aktivnosti ili mjere koju je Agencija planirala ili izvršila u vezi sa raspolaganjem resursima Agencije ili njenim nadležnostima.

Saglasno čl. 14 stav 1 Zakona o primjeni Sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore, Vlada Crne Gore je, zaključno sa 29.10.2016.g., imenovanu razriješila dužnosti pomoćnice direktora Agencije za elektronske medije. Zakonom o primjeni Sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore bilo je propisano da se sredstva potrebna za isplatu naknade zarade koju je Agencija isplaćivala imenovanoj, doprinosu za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje i naknade za angažovanje obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore za 2016. godinu (član 20). Saglasno tome, Ministarstvo finansija je, po zahtjevu Agencije¹¹, izvršilo uplatu traženih sredstava.

⁶ Akt Agencije br. 02 – 261 od 19.02.2016.g.

⁷ Akt Agencije br. 02 – 289 od 25.02.2016.g.

⁸ Akt Agencije br. 02 – 263 od 25.02.2016.g.

⁹ Akt Agencije br. 02 – 290 od 19.02.2016.g.

¹⁰ Akt br. 08-2290/11 od 02.06.2016.g.

¹¹ Akt Agencije 02-1859/1 od 08.11.2016.

4. Predizborna kampanja za parlamentarne izbore održane oktobra 2016. godine - predstavljanje podnosilaca izbornih lista u medijima

Iako je većina javnih emitera blagovremeno donijela pravila predstavljanja, Agencija se suočila sa zahtjevima predstavnika podnosilaca izbornih lista koji su ukazivali na nedosljedno poštovanje ili čak kršenje obaveza propisanih Zakonom o izboru odbornika i poslanika. U prvom redu, istaknute su dileme u vezi sa tumačenjem i primjenom odredbi o pravu na besplatno emitovanje oglasa i najava skupova, kao i pravu na plaćene izborne oglase. Agencija je zbog toga uputila pismo svim javnim emiterima podsjećajući na prava i obaveze emitera u vezi sa predizbornom kampanjom koja su regulisana kako Zakonom o izboru odbornika i poslanika, tako i Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Posebno je istaknuto da je članom 54 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano da mediji koji, uz naknadu, objavljuju oglase podnosilaca izbornih lista kojima se propagiraju izbori, izborni programi i kandidati, dužni su da, na tom oglasu, istaknu oznaku "plaćeni izborni oglas". Dakle, ukoliko je cjenovnikom i pravilima koja donosi nadležni organ javnog emitera (savjet) predviđena mogućnost i uslovi za raspoređivanje oglasnih sadržaja, mimo onih (besplatnih) predviđenih članovima 53 i 53a Zakona o izboru odbornika i poslanika, emiter ima pravo da emituje te sadržaje sa naznakom "plaćeni izborni oglas".

Sa druge strane, ukoliko je nadležni organ javnog emitera (savjet) usvojio pravila kojima se takva mogućnost isključuje, onda taj emiter nema pravo da emituje plaćene oglasne ili druge sadržaje vezane za izbore.

Javnim emiterima je ukazano i da je Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, u članu 13, predviđeno da su subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje dužni da Agenciji za sprečavanje korupcije dostave cjenovnik izbornog oglašavanja. Članom 46 ovog Zakona je propisano da Agencija za sprečavanje korupcije sprovodi, u toku izborne kampanje, kontrolu i nadzor obračuna nenovčanih priloga, plaćenog medijskog oglašavanja, zabrane finansiranja političkih subjekata ili vođenja kampanja u njihovo ime i ostalih zabrana i ograničenja propisanih zakonom.

*
*   *

Povodom emitovanja promotivnih spotova, u nekoliko navrata Agencija je morala da podsjeti emitere da je cenzura zabranjena u Crnoj Gori i da bi bilo kakvo prethodno odobravanje ili davanje saglasnosti regulatora za emitovanje nekog sadržaja bilo neprihvatljivo ili neprimjereno.

S obzirom na nedoumice koje su imali pojedini emiteri, a među njima i RTCG, da bi izbjegli odgovornost za kršenje programskih standarda, skrenuta im je pažnju na nekoliko ključnih odredbi važećeg zakonskog okvira:

1. Zakonom o medijima (član 20) propisano da je osnivač medija odgovoran za objavljene programske sadržaje, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.
2. Zakonom o elektronskim medijima (član 90 stav 2) je propisano da je za istinitost i tačnost oglasnih sadržaja odgovoran naručilac, a za njihovu usklađenost sa odredbama ovog i Zakona o medijima odgovoran je emiter.

*
*   *

Počev već od avgusta 2016. godine, Agencija se suočila sa povećanim brojem prigovora na emitovane sadržaje elektronskih medija, od kojih su neki bili direktno ili indirektno povezani sa predizbornom kampanjom (vidi poglavlje 12. Izrečene kaznene mjere).

U Skupštini Crne Gore je osnovan i Odbor za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije, koji je razmatrao prigovore na postupanje medija u izbornoj kampanji. Na osnovu ovih zakonskih odredbi pred Odborom je razmatrano pitanje postupanja Agencije prema emiteru „Televizija Atlas“, prilikom emitovanja video spota „Demokratskog fronta“.

Naime, Agencija je saglasno svojim nadležnostima, u okviru redovnog monitoringa emitovanog programa, dana 06.09.2016.g., uočila da je u okviru programa „Televizija Atlas“, emitovan spot političke partije „Demokratski front“, za koji je ocijenila da sadrži uvredljiv sadržaj. Na osnovu toga je pokrenut postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja propisanih standarda kojim je (1) zabranjeno diskreditovanje ili omalovažavanje konkurenta, odnosno standarda (2) koji obavezuje medije da izbjegavaju korišćenje uvredljivih termina koji bi se mogli povezati sa određenom društvenom grupom.

Već narednog dana po dobijanju zahtjeva Agencije da se izjasni po ovom pitanju, emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje u kojem je istakao da je „*sporni spot urgentno uklonjen iz media plana, kao i da isti neće više biti emitovan u programu 'Televizije Atlas'*“.

Sličan postupak je bio pokrenut protiv emitera „Televizija Vijesti“. Dana 15.09.2016. godine, Agencija je konstatovala da je u okviru televizijskog programa „Televizija Vijesti“, emitovan spot političke partije „Demokratski front“ za koji je kao i u prethodnom slučaju, pokrenut postupak za utvrđivanje kršenja već pomenutih standarda. Na zahtjev Agencije, emiter se izjasnio da je predmetni oglas „*greškom emitovan i odmah nakon uočene greške i povučen*“.

Može se konstatovati da su u oba slučaja emiteri uočili prisustvo neprimjerenog sadržaja (uvredljiv govor) i odlučili da ne emituju spotove sa takvim sadržajem. Saglasno tome, Agencija je u tim slučajevima obustavila upravne postupke za utvrđivanje odgovornosti za kršenje programskih standarda.

Zaštita prava i interesa maloljetnih lica u domenu političkog oglašavanja takođe je bila predmet intenzivne i kontinuirane pažnje Agencije za elektronske medije i njenog Savjeta. Razlog za to je pojava televizijskih spotova i drugih promotivnih formi političkih partija koji su u stručnoj i najširoj javnosti izazvali različita tumačenja i mišljenja u pogledu pravne mogućnosti i modaliteta učešća maloljetnika u političkom marketingu u programima elektronskih medija.

S jedne strane, javno su izrečena mišljenja da je nedozvoljeno bilo kakvo prisustvo i učešće maloljetnika u promotivnim političkim sadržajima na elektronskim medijima i, u skladu sa tim, zahtjevi za obustavljanje daljeg emitovanja takvih sadržaja. S druge strane, prisutna su mišljenja da se svako pojavljivanje maloljetnika u političkim propagandnim sadržajima ne može po automatizmu tretirati kao nedozvoljeno, odnosno suprotno normama i standardima, već da prethodno treba utvrditi postojanje zloupotreba maloljetnika u tim sadržajima i na osnovu toga odlučivati o preduzimanju mjera za njeno sprječavanje.

Po mišljenju Savjeta Agencije za elektronske medije, ključni razlog za ove dileme i razlike u mišljenjima, čak i u stručnoj javnosti, leži u činjenici da ova problematika uopšte nije predmet pozitivne zakonske regulative u Crnoj Gori. Jedina odredba o tome sadržana je u podzakonskom aktu, članu 21, tačka 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, u kojoj stoji da je zabranjeno „korišćenje maloljetnika u političke svrhe“. Ovo je široka odrednica koju ne prati jasan i precizan pojmovni okvir, niti razrađeni modaliteti primjene, što izaziva konfuziju u pogledu razumijevanja sadržaja norme i njene primjene.

Na osnovu analize domaće pravne regulative, standarda sadržanih u međunarodnim dokumentima o pravima djeteta koje je ratifikovala Crna Gora, te javno iskazanih oficijelnih mišljenja i stavova nadležnih državnih i stručnih institucija i njihovih predstavnika, Savjet Agencije je većinskom odlukom ocijenio da u emitovanom propagandnom materijalu na elektronskim medijima nije bilo

elemenata za pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti emitera po osnovu kršenja prava maloljetnika.

Savjet Agencije je, takođe, ocijenio da praznine u pravnom okviru ne mogu da budu razlog za potpunu relativizaciju ovog pitanja i postupanje kao da je sve dozvoljeno. Zato je Savjet Agencije pozvao sve elektronske medije u Crnoj Gori da striktno vode računa o svojim zakonskim odgovornostima za emitovane sadržaje i ne dozvole zloupotrebu maloljetnika u promotivnim sadržajima u toku izborne kampanje, naročito ako su u pitanju očigledni primjeri zloupotrebe, posebno djece u ranom razvojnom dobu.

Pouzdani kriterijumi za utvrđivanje zloupotrebe maloljetnih lica u sadržajima političkog marketinga, bez obzira da li postoji dozvola od strane roditelja ili staratelja za njihovo učešće u njima, može biti prikazivanje bilo koje individualne aktivnosti maloljetnika, ili učešća u njima, koje ne odgovaraju njihovom izrastu, koje su van domena njihovog rasuđivanja i iznad mogućnosti stvarnog razumijevanja njihovog sadržaja; bilo koja vrsta verbalnog ili neverbalnog izjašnjavanja maloljetnika; korišćenje, na bilo koji način, od strane maloljetnika, simbola ili propagandnih sredstava političkih partija ili drugih predmeta koje su za njih vezane; očigledno omogućavanje vizuelne ili bilo koje druge, direktne ili indirektno, identifikacije maloljetnika i sl. Savjet Agencije je naglasio da nije samo nedozvoljena svaka namjerna zloupotreba djeteta u političke svrhe, već i korišćenje djece u političke svrhe koje kao takvo može izazvati direktne i indirektno posljedice po razvoj djeteta, koje se uzrokovane pojavljivanjem djece u predizbornim materijalima.

Savjet Agencije je uputio i apel svim političkim partijama i koalicijama da se u toku predizbornog političkog procesa u svim promotivnim aktivnostima uzdrže od postupaka koji bi, na bilo koji način, mogli značiti ili asocirati na zloupotrebu maloljetnika u političke svrhe i da praktičnim postupcima manifestuju maksimalnu spremnost da bezuslovno poštuju prava i interese maloljetnih lica.

5. Implementacija Zakona o digitalnoj radio-difuziji

Agencija je nastavila sa aktivnostima koje su bile usmjerene prema što boljem iskorišćenju opredijeljenih resursa za digitalnu televiziju i dalji razvoj DVB-T2 platforme, koji bi bio na korist budućim korisnicima, kao i operatorima mreža, odnosno, pružaocima AVM usluga na zahtjev koji su u sistemima digitalne zemaljske radio-difuzije prepoznali prostor kroz koji je moguće obogatiti postojeću programsku ponudu.

Zemaljsku platformu sa slobodnim pristupom (FTA – Free to air) i dalje koriste samo dva operatora.

„Radio-difuzni centar“ d.o.o. ima status operatora prvog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije sa pokrivanjem cjelokupne teritorije Crne Gore (MUX 1), koji djelimično koristi kao FTA platformu a veći dio kao platformu sa uslovnim pristupom, kao i status operatora drugog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije (MUX2) čiji se kapaciteti koriste kao platforma sa uslovnim pristupom. Ovaj operator ima i status operatora za 15 lokalnih multipleksa koji se, takođe samo djelimično, koriste kao FTA platforma.

Pored navedenog, operator lokalnog multipleksa MUX UL L1 za opštinu Ulcinj je postalo privredno društvo „M-tel“ d.o.o. iz Podgorice, jer mu je privredno društvo „Mir & Teuta“ d.o.o. privremeno prenijelo odobrenje za korišćenje ovog multipleksa. I kapaciteti ovog multipleksa se samo djelimično koriste kao FTA platforma.

Pravo na pristup prvom nacionalnom multipleksu MUX1 (besplatna televizija) ima nacionalni javni emiter (RTCG) sa dva televizijska kanala (TVCG1 i TVCG2), kao i emiteri TV Vijesti, TV Prva i TV Pink M.

Pristup lokalnom multipleksu u opštini Ulcinj (MUX UL L1) do sada su ostvarili emiteri TV Teuta i TV Boin, lokalnom multipleksu u opštini Podgorica (MUX PG-DG L1): TV Boin, lokalnom multipleksu u opštini Bijelo Polje (MUX BP L1): TV Sun, lokalnom multipleksu u opštini Plav (MUX PL-GS L1): TV Glas Plava. Pored toga, pravo pristupa lokalnim multipleksima u Budvi (MUX BD L1), Nikšiću (MUX NK-PZ L1) i Pljevljima (MUX PV L1) ostvarili su javni lokalni emiteri čiji su osnivači skupštine opština Budva, Nikšić i Pljevlja.

U prvom nacionalnom multipleksu (MUX1), putem slobodne TV (Free-To-Air), emituju se programi nacionalnog javnog emitera RTCG (TVCG1 i TVCG2), kao i programi tri komercijalna emitera (TV Vijesti, TV Prva i TV Pink M).

U drugoj polovini 2016. godine, Radio-difuzni centar d.o.o. (operator dva nacionalna multipleksa) je u saradnji sa Crnogorskim Telekomom a.d., korisnicima digitalne zemaljske radio-difuzije ponudio paket od tridesetak različitih programa koji se emituju sa uslovnim pristupom (digitalna zemaljska PayTV platforma). Agencija je pratila proces sa aspekta zaštite korisničkih prava, zakonske regulative i propisa kojima je uređena oblast pružanja AVM usluga na zahtjev.

*
*   *

Crna Gora se pridružila zemljama koje su oslobođene radio-frekvencijske resurse, koji su se koristili za analognu televiziju, valorizovale kroz dodjelu istih mobilnim operatorima u cilju pružanja savremenih usluga putem mobilnih elektronskim komunikacionih mreža (tzv. digitalnu dividendu).

Kako je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost kroz postupak javnog nadmetanja dodijelila odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža, Agencija za elektronske medije je kod nadležnih državnih organa i institucija pokrenula inicijativu da se prihod od valorizacije digitalne dividende iskoristi, kako za uvođenje novih elektronskih komunikacionih usluga, tako i unapređivanje i razvoj (novih) audiovizuelnih medijskih usluga.

Agencija se založila da se sagledaju postojeći modeli podrške sopstvenoj produkciji emitera i da se razmotri mogućnost da se, u cilju obezbeđenja razvoja pluralizima medija, izdvoji dio sredstava koja su ostvarena u procesu javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencijskih opsega koji čine digitalnu dividendu.

6. Implementacija Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru

Nakon stupanja na snagu Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, koji je usvojen krajem februara 2016. godine¹², Agencija za elektronske medije je izvršila usklađivanje Kolektivnog ugovora Agencije za elektronske medije¹³ i ugovora o radu direktora i zaposlenih.

Problemi u implementaciji Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, na koje je ukazivano u procesu njegovog donošenja, postali su evidentni u postupku usklađivanja akata.

Naime, članom 31 Zakona o elektronskim medijima propisano je da član Savjeta Agencije za elektronske medije za rad u Savjetu ima pravo na mjesečnu naknadu u visini prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade i naknadu troškova nastalih u vršenju dužnosti, u skladu sa Statutom Agencije.

¹² "Sl. list Crne Gore", br. 16/16.

¹³ Br. 02 – 675 od 11.05.2016.g.

Sa druge strane, i Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru uređuje način utvrđivanja i ostvarivanja prava na naknadu za članove Savjeta Agencije. Saglasno članu 35 ovog zakona, rješenja o naknadama za lica koja su izabrana, imenovana ili postavljena u skladu sa propisima, donosi organ odnosno radno tijelo koje ih je izabralo, imenovalo ili postavilo. Takođe, članom 30 istog zakona propisano je da naknada za predsjednika organa upravljanja u pravnom licu u javnom sektoru ne može biti veća od jedne prosječne zarade zaposlenih u tom pravnom licu u prethodnoj godini, dok naknada za člana organa upravljanja ne može biti veća od 70% prosječne zarade zaposlenih u tom pravnom licu u prethodnoj godini.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencije za elektronske medije je uputio zahtjev¹⁴ Administrativnom odboru Skupštine Crne Gore za donošenje rješenja o naknadama za članove Savjeta Agencije.

Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je mišljenjem¹⁵ upućenim Savjetu Agencije konstatovao da postoji kolizija zakonskih normi Zakona o elektronskim medijima i Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru te da ne postoje pravne pretpostavke za donošenje pravno valjanih rješenja.

Polazeći od misljenja da u slučaju kolizije zakonskih normi treba primjenjivati *lex specialis* za navedenu oblast, Savjet Agencije je odlučio da se na obračun i isplatu mjesečne nadoknade za rad u Savjetu Agencije za elektronske medije primjenjuju odredbe člana 31 Zakona o elektronskim medijima¹⁶.

7. Izmjena Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima

U januaru 2016. Godine, Savjet Agencije je, nakon javne rasprave, usvojio izmjene i dopune Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima¹⁷.

Inicijativa za usvajanje izmjena i dopuna ovog Pravilnika bila je rezultat višemjesečnih aktivnosti i analiza koje je realizovala Agencija za elektronske medije, a posebno tokom i nakon sastanaka regulatornih organa iz regiona, održanih tokom 2015. godine. Sastanci, koji su organizovani uz podršku Savjeta Evrope, bili su posvećeni unapređenju saradnje u oblasti zaštite maloljetnika i rijaliti programa. Učesnici sastanka su, zajedno sa stručnjacima iz Slovenije i Hrvatske, razmijenili iskustva vezana za regulaciju u ovoj oblasti, sa posebnim naglaskom na raspoređivanje i označavanje rijaliti programa koji su sve više zastupljeni u ponudi TV emitera u ovim zemljama. Istaknuta je spremnost za nastavak saradnje u cilju zaštite maloljetnika u elektronskim medijima, sa posebnim osvrtom na prevenciju kršenja standarda, unapređenje monitoringa sadržaja i koordinacije aktivnosti. Tom prilikom Savjet Evrope je izrazio spremnost da podrži dalje aktivnosti usmjerene ka jačanju

Grafičkom oznakom 12, označavaju se sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 12 godina, a koji uključuju povremeno, umjereno dugačko, umjereno intezivno i umjereno detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 23a. stav 1. Pravilnika, koji s obzirom na kontekst u kome se prikazuju nisu nepodesni za maloljetnike koji imaju 12 ili više godina.

Grafičkom oznakom 16, označavaju se sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina, a koji uključuju učestalo, dugačko, intezivno i detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 23a. stav 1. Pravilnika, koji s obzirom na kontekst u kome se prikazuju nisu nepodesni za maloljetnike koji imaju 16 ili više godina i mogu se emitovati isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 časova.

Grafičkom oznakom 18, označavaju se sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 18 godina, a koji uključuju veoma učestalo, veoma dugačko, veoma intezivno i veoma detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 23a. stav 1. Pravilnika i mogu se emitovati isključivo u periodu od 23:00 do 06:00 časova.

¹⁴ Br. 02-543 od 14.04.2016. godine.

¹⁵ Br. 02-1220 od 29.07.2016. godine.

¹⁶ Odluka Savjeta Agencije br. 01-1277 od 18.08.2016. godine.

¹⁷ "Sl. list Crne Gore", br. 7/16.

regionalne saradnje i primjene međunarodnih standarda.

Pravilnikom je **izmijenjen granični period od 23:00 do 06:00 sati**, revidirana i **dopunjena kategorizacija programskih sadržaja** koji mogu ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, a saglasno tome i pravila označavanja takvih sadržaja grafičkim oznakama 12, 16 i 18. Dakle, uvedena je **nova kategorija sadržaja**, koji se označavaju sa 12 i odnose se na sadržaje koji nijesu primjereni za maloljetnike mlađe od 12 godina.

U cilju otklanjanja nedoumica prilikom kategorizacije sadržaja i ključnih elemenata sadržaja koji na to utiču, Pravilnik je **dopunjen definicijama pojmova** kao što su: opasno ponašanje, fiksijski programski sadržaj, nefiksijski programski sadržaj, rijaliti programski sadržaj, pseudorijaliti programski sadržaj, erotski programski sadržaj, pornografija, seksualno nasilje i prikazivanje seksualnosti.

Usvojene izmjene ukazuju na širok spektar okolnosti i obilježja koje treba uzeti u obzir prilikom kategorizacije programskih sadržaja. Ipak, za neke sadržaje su uvedena pravila raspoređivanja i označavanja, tako da emiter nema mogućnost odabira drugačije opcije.

Prvo, predviđeno je da se pseudorijaliti programski sadržaji¹⁸ i prenosi ili snimci ekstremnog borilačkog sporta, koji mogu sadržati prikazivanje teškog nasilja, označavaju sa oznakom 16 i, prema tome, mogu emitovati isključivo u periodu od 22,00 do 06,00 časova.

Drugo, predviđeno je da se rijaliti programski sadržaji¹⁹, najave njihovog emitovanja, kao i emisije u kojima se prikazuju pregledi dešavanja u tim sadržajima, označavaju sa oznakom 18²⁰ i, prema tome, mogu emitovati isključivo u periodu od 22,00 do 06,00 časova.

Treba imati u vidu da je usvojeno i rješenje da se obaveza raspoređivanja sadržaja iz kategorija 16 i 18 (čl. 24 i 25 Pravilnika) ne primjenjuje na sadržaje koji se emituju u okviru audiovizuelne medijske usluge na zahtjev, koja je dostupna samo uz uslovni pristup i daje mogućnost roditeljske kontrole.

Savjet Agencije je, prilikom usvajanja ovih rješenja, cijenio dva oprečna interesa koja regulatorni organ mora da štiti. To su javni interes odnosno pravo na zaštitu maloljetnika, sa jedne strane, i pravo odnosno sloboda emitera na komercijalno poslovanje, sa druge strane. Savjet Agencije se opredijelio za zaštitu ustavnog prava (pravo maloljetnika na zaštitu), a bez ikakvih zabrana u pogledu komercijalnog poslovanja emitera.

Dakle, Agencija se opredijelila da pravo emitera da emituje određene sadržaje ne zabrani odnosno da ne ograniči, već samo uvede pravila raspoređivanja programskih sadržaja koji su neprimjereni dječijem uzrastu, isključivo u graničnom periodu (od 23 - 06 h). Cilj je raspoređivanje određenih programskih sadržaja u periodu za "odrasle", odnosno u periodu za koji postoji vjerovatnoća da maloljetna lica neće gledati televizijski program.

Nakon stupanja na snagu izmjena Pravilnika, privredno društvo "Pink M Company" d.o.o. pokrenulo je **inicijativu za ocjenu ustavnosti i zakonitosti** odredbe člana 25. stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, kojom se određuje da se rijaliti programski sadržaji označavaju sa oznakom 18. Navedenom inicijativom je predloženo da:

- da Ustavni sud donese odluku kojom će utvrditi da citirana podzakonska odredba nije u skladu sa Ustavom i zakonima Crne Gore kao i

¹⁸ Sadržaj koji prikazuje određene autentične ili izmišljene životne situacije, prema unaprijed utvrđenom scenariju.

¹⁹ Sadržaj koji pretežno u cilju zabave prikazuje, u prirodnom ili vještački stvorenom okruženju (npr. vještački stvorena zajednica ljudi na ograničenom fizičkom prostoru), na koji način se jedan ili više učesnika ponaša u unaprijed predviđenim, spontano ili na drugi način nastalim konkretnim životnim situacijama (npr. suživot u određenoj zajednici ljudi, međusobna komunikacija, rad, dokolica, rješavanje određenih zadatah ili nepredviđenih konkretnih životnih problema i sl.) u određenom vremenskom periodu, a u kojem učesnici, po pravilu, učestvuju radi pribavljanja određene imovinske ili neimovinske koristi.

²⁰ Član 25. stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.

- da shodno odredbi člana 150. stav 3. Ustava Crne Gore i odredbi člana 63 Zakona o ustavnom sudu Crne Gore, naredi obustavu primjene citirane odredbe člana 25. stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, do donošenja konačne odluke.

Postupak ocjene ustavnosti je još uvijek u toku.

8. Pravilnik o elektronskim publikacijama

Nakon javne rasprave, Savjet Agencije je u januaru 2016. godine, donio Pravilnik o elektronskim publikacijama²¹. Osnovni cilj Pravilnika je obezbjeđivanje dosljedne primjene Zakona o elektronskim medijima, Zakona o medijima i profesionalnih standarda kod elektronskih publikacija i davanje doprinosa slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti; poštovanju i promociji osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti i institucija i pluralizma ideja i unapređenju kulture javnog dijaloga.

Uvažavajući činjenicu da su pružaoci elektronskih publikacija slobodni u kreiranju i uređivanju sadržaja, uz poštovanje profesionalnih, vrijednosnih, etičkih i estetskih standarda Pravilnikom se propisuje sadržaj, način vođenja i postupak upisa u registar elektronskih publikacija²², bliže utvrđuju prava i obaveze pravnih i fizičkih lica koja pružaju usluge elektronskih publikacija u skladu sa Zakonom o medijima, Zakonom o elektronskim medijima i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima. Poseban akcenat je stavljen na opšte standarde (sloboda i odgovornost; zabranjeni programski sadržaji); posebne standarde (zaštita privatnosti, zaštita maloljetnika i ranjivih osoba i poštovanje suda i tajnosti postupka), pravo na ispravku i odgovor i pravila komentaranja.

**Obrazac prijave za upis
u registar elektronskih publikacija
može se preuzeti u prostorijama Agencije za
elektronske medije ili
na internet stranici Agencije www.ardcg.org
(Propisi/ Obrazci)**

Zakon o elektronskim medijima predviđa da se na identifikaciju elektronskih publikacija, pravo na ispravku i odgovor u njima i obaveze u odnosu na njihove sadržaje primjenjuju odredbe čl. 46, 47, 48 i člana 55 st. 1 i 2 tog Zakona. One obuhvataju:

- poštovanje privatnosti i dostojanstva građana,
- zaštita integriteta maloljetnih lica,
- zabrana pružanja usluga koje ugrožavaju ustavni poredak i nacionalnu bezbjednost,
- zabrana podsticanja, omogućavanja podsticanja ili širenja mržnje ili diskriminacije po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije,
- zabrana objavljivanja informacije kojom se otkriva identitet maloljetnika do 18. godine života uključenog u slučajeve bilo kojeg oblika nasilja, bez obzira da li je svjedok, žrtva ili izvršilac,

²¹ "Sl. list Crne Gore", br. 7/16.

²² Pravilnikom su **elektronske publikacije definisane** kao urednički oblikovane internet stranice i/ili portale koji sadrže elektronske verzije štampanih medija i/ili informacije iz medija na način da su dostupni širokoj javnosti bez obzira na njihov opseg. **Elektronskim publikacijama se ne smatraju:** bilteni, katalozi i druge publikacije, namijenjeni isključivo oglašavanju, poslovnim komunikacijama, obrazovnom procesu ili internom radu pravnih lica, vjerskih, nevladinih i drugih organizacija, školska glasila, „Službeni list Crne Gore“, službena glasila jedinica lokalne samouprave i druga službena glasila, kao i plakati, leci, prospekti, transparenti i video strane sa ili bez žive slike.

- zabrana iznošenja pojedinosti iz porodičnih odnosa i privatnog života djeteta.

Kad je riječ o pravu na ispravku i odgovor Zakon predviđa, kako za elektronske medije, tako i za elektronske publikacije, shodnu primjenu Zakona o medijima. Ono zašto je takođe predviđena shodna primjena kao za ostale pružaoce AVM usluga, to je objavljivanje tj. činjenje dostupnim informacija na osnovu kojih se može izvršiti jednostavna identifikacija pružaoce usluga elektronskih publikacija.

Pomenute obaveze su razrađene pravilnikom na način da svaki pružalac elektronske publikacije može na jednostavan i jasan način da sagleda kakvo ponašanje se može smatrati neprihvatljivim i osnov za odgovornost za kršenje nekog od zaštićenih prava pojedinaca o kojima je gore bilo riječi. Na taj način, Agencija je doprinijela zaokruživanju pravnog okvira u Crnoj Gori kad je riječ o ostvarivanju i zaštiti nekih osnovnih ljudskih prava.

Ono što je bilo potpuna novina to je regulisanje komentara kao sadržaja koji kreiraju korisnici, a ne sam pružalac usluge. Ono što je bio izazov u pripremi, a vjerovatno će biti i u primjeni je postizanje balansa u slučajevima dva ili više suprotstavljenih prava. Prije svega, kako pomiriti pravo pojedinca na slobodu izražavanja, sa jedne strane, i pravo pojedinca na zaštitu privatnosti i dostojanstva, sa druge strane.

Poseban izazov, kako prilikom formulisanja Pravilnika, tako i u njegovoj implementaciji, predstavlja potreba odnosno obaveza da se prilikom regulisanja ovih prava i obaveza ne izazove tzv. „cheeling effect“, odnosno samocenzura ili cenzura. Jer, nametanje preteških obaveza portalima moglo bi izazvati olako ukidanje mogućnosti komentarisanja ili ukidanje mogućnosti anonimnog komentarisanja. To je važan aspekt ovog akta, koji je uzet u obzir prilikom razmatranja potrebe da se kroz ovaj vid novih medija može kako fantastično unaprijediti tako i zloupotrijebiti ta ista prava.

Set odredbi koje se odnose na prava i obaveze u vezi sa mogućnošću komentarisanja, predviđa da elektronska publikacija:

- ukoliko pruža mogućnost komentarisanja objavljenih programskih sadržaja, mora usvojiti jasna i precizna **pravila komentarisanja**, koja moraju biti objavljena na vidljivom mjestu.
- mora uspostaviti jasna i precizna **pravila registracije** lica koja žele da ostvare pravo na postavljanje komentara na objavljene programske sadržaje. Pri tome, dužna je da objavi koji se podaci evidentiraju prilikom registracije. Ukoliko prilikom registracije elektronska publikacija prikuplja lične podatke, prikupljanje, čuvanje i raspolaganje tim podacima mora sprovoditi u skladu sa posebnim zakonom kojim je regulisana zaštita podataka o ličnosti.
- ne smije da objavi komentar na objavljeni programski sadržaj, koji nije u skladu sa ovim Pravilnikom ili Pravilima komentarisanja elektronske publikacije. Ona je dužna da, **u roku od 60 minuta, ukloni komentar na objavljeni programski sadržaj za koji uoči da nije u skladu sa zakonom, ovim Pravilnikom ili sa Pravilima komentarisanja elektronske publikacije.**
- je dužna da, ukoliko utvrdi da komentari na objavljeni programski sadržaj, **nijesu u skladu sa zakonom, ovim Pravilnikom ili sa Pravilima komentarisanja elektronske publikacije, ukloni u roku od šest časova po prijemu obavještenja o spornom komentaru.** Pravilnikom je predviđeno da, ukoliko smatra da je komentarom na objavljeni programski sadržaj povrijeđeno neko zakonom ustanovljeno pravo ili je komentar u suprotnosti sa zakonom, ovim Pravilnikom ili sa Pravilima komentarisanja, svako fizičko i pravno lice ima pravo da traži od pružaoce elektronske publikacije **uklanjanje spornog komentara.**
- mora pružiti **mogućnost žalbe zbog uklanjanja ili zbog neuklanjanja komentara** na objavljeni programski sadržaj. Ona je dužna da, u roku od šest časova po prijemu žalbe, u pisanoj formi odgovori na žalbu.

Agencija je pozvala sve elektronske publikacije da izvrše upis u registar elektronskih publikacija. Do kraja 2016. godine, u registar je upisano 18 elektronskih publikacija.

9. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga

Nakon javne rasprave, Savjet Agencije za elektronske medije je usvojio izmjene i dopune Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga²³.

Navedenom izmjenom je obezbijeđeno usaglašavanje sa Planom raspodjele radio-difuznih frekvencija u Crnoj Gori, kojim su opredijeljene frekvencije za lokacije Fundina (opština Podgorica) i Grahovo (opština Nikšić). Pored toga, definisana je osnova za određivanje iznosa naknada za emitovanje radijskih programa sa ovih lokacija.

Savjet Agencije za elektronske medije je tokom prethodne godine u više navrata dao saglasnost na izmjene i dopune Plana raspodjele radio-difuznih frekvencija u Crnoj Gori (saglasno članu 98 Zakonu o elektronskim komunikacijama), u dijelu koji se odnosi na frekvencije namijenjene za analognu radio-difuziju, odnosno digitalnu zemaljsku radio-difuziju. Sve izmjene su formulisane u saradnji Agencije za elektronske medije i Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i donešene su u cilju što racionalnijeg upravljanja radio-frekvencijama kao ograničenim resursom, a u skladu sa zakonom utvrđenim obavezama ove dvije institucije.

U skladu sa navedenim, u toku 2016. godine usvojene su **dvije izmjene i dopune planova raspodjele radio-difuznih frekvencija** i to:

1. Plana raspodjele radio-difuznih frekvencija kojom je izvršena **dislokacija** radio frekvencijskih dodjela sa lokacije Sjenica (frekvencije 88,6 MHz i 90,2 MHz) na lokaciju Fundina i kojom je određena dodatna frekvencija za lokaciju Sjenica u poštini Podgorica (101,1 MHz).
2. Plana raspodjele radio-frekvencija za digitalnu zemaljsku radio-difuziju kojima se izašlo u susret zahtjevima privrednog društva „Radio-difuzni centar“ d.o.o., koji se odnose na korišćenje frekvencija neophodnih za dalje unaprjeđenje prve mreže digitalne zemaljske televizije sa nacionalnim pokrivanjem (MUX 1), kao i lokalne mreže digitalne zemaljske televizije (MUX NK-PZ L1). Ovim izmjenama u Plan raspodjele radio-frekvencija za digitalnu zemaljsku radio-difuziju uključene su nove lokacije neophodne za realizaciju navedenih mreža.

Više detalja o ovim izmjenama odnosno datim saglasnostima Savjeta Agencije, parametrima koji se odnose na lokacije i njima pridružene radio-frekvencijske dodjele mogu se naći na veb stranici Agencije (www.ardcg.org).

²³ "Sl. list Crne Gore", br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16.

10. Ostvarivanje kvota za evropska audiovizuelna djela i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača

Krajem 2014. godine, stupili su na snagu pravilnici o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela²⁴ i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača²⁵.

U skladu sa Zakonom o elektronskim medijima (čl. 61 i 63), ovi pravilnici propisuju **uslove koje nacionalni TV emiteri (pokrivaju najmanje 75% stanovništva u više od 10 jedinica lokalne samouprave)²⁶ moraju ispuniti** kako bi, u roku od pet godina, postigli definisane kvote i to:

- evropska audiovizuelna djela treba da čine najmanje 51% godišnjeg vremena emitovanja ovih emitera,
- audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača treba da učestvuju u godišnjem programu ovih emitera najmanje 10%.

Usvojenim pravilnicima, propisano je da je emiter, koji nema ove obime učešća evropskih audiovizuelnih djela i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača, dužan da svake godine povećava učešće tih djela u odnosu na prošlu godinu za najmanje petinu postotka koji mu je nedostajao na kraju 2014. godine. Pri tome, najmanji početni obim evropskih audiovizuelnih djela ne može biti manji od 5% godišnjeg vremena emitovanja. Pravilnicima su propisani i načini i rokovi za podnošenje kvartalnih izvještaja emitera o realizaciji ovih obaveza.

Imajući u vidu navedeno, kao i potrebu razvoja prakse praćenja i izvještavanja o realizaciji ovih obaveza, Agencija je u neposrednom kontaktu sa emiterima sa nacionalnim pokrivanjem radila na jačanju neophodnih kapaciteta za blagovremeno i precizno evidentiranje učešća ovih djela u emitovanom programu.

Odziv medija povodom kvartalne obaveze podnošenja izvještaja nije na zadovoljavajućem nivou. Umjesto preduzimanja upravno-nadzornih mjera, Agencija je ocijenila da je cjelishodnije i efikasnije da se intenzivira rad sa emiterima kako bi se, do kraja godine, prikupili podaci koji bar donekle mogu dati pokazatelje o stepenu ispunjavanja ovih obaveza.

U skladu sa propisanim obavezama, svaki od emitera sa nacionalnim pokrivanjem je dostavio dio traženih podataka.

S obzirom na raspoloživost podataka o učešću ovih djela u emitovanom programu u 2015. godini, Agencija je zaključila da su emiteri sa nacionalnim pokrivanjem u toku 2016. godine trebali da ostvare minimalno sljedeće kvote:

- o za evropska audiovizuelna djela – 23,4%,
- o za audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača – 4%.

Analizom dostavljenih podataka može se zaključiti:

- emiteri televizijskih programa TV Pink M, TV Vijesti i TV Prva ispunili su kvote za evropska audiovizuelna djela. Ostali emiteri sa nacionalnim pokrivanjem (TVCG1, TVG2, TV Atlas nijesu dostavili tražene podatke.
- samo su emiteri televizijskih programa TV Pink M i TV Vijesti dostavili tražene podatke u vezi sa učešćem audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača. Analizom dostavljenih podataka

²⁴ "Sl. list Crne Gore", br. 47/14.

²⁵ "Sl. list Crne Gore", br. 47/14.

²⁶ TVCG1, TVCG2, TV Vijesti, TV Prva, TV Pink M, TV Atlas (na kraju 2016.g.).

zaključeno je da nijesu ispunili propisane kvote za ova djela. Ostali emiteri sa nacionalnim pokrivanjem (RTCG1, RTCG2, TV Atlas, TV Prva) nijesu dostavili tražene podatke.

U narednim tabelama dati su podaci (procjene) o obimu učešća evropskih audiovizuelnih djela i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u programima emitera koji su dostavili podatke ili dio podataka o emitovanom programu u 2016. godini. Na osnovu monitoringa dostavljenih podataka, uočena su manja odstupanja u odnosu na emitovani program, ali to ne dovodi pitanje opštu ocjenu o rezultatima implementacije ovih standarda.

EVROPSKA AUDIOVIZUELNA DJELA (EU AVD)						
Period	TV PINK M		TV VIJESTI		TV PRVA	
	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa
JANUAR - MART	75.009	57.24	63.769	48.66	66.616	50.84
APRIL - JUN	59.379	45.31	71.098	54.26	80.792	61.65
JUL - SEPTEMBAR	68.713	51.87	nema podataka	/	57.761	43.60
OKTOBAR - DECEMBAR	65.323	49.31	nema podataka	/	nema podataka	/
UKUPNO	268.424	50.93	134.867	51.46²⁷	205.169	52.00²⁸

Tabela 1.: Učešće evropskih audiovizuelnih djela u 2016.g.

AUDIOVIZUELNA DJELA NEZAVISNIH PROIZVOĐAČA (AVD NP)				
Period	TV PINK M		TV VIJESTI	
	Prijavljena AVD NP (min)	% emitovanog programa	Prijavljena AVD NP (min)	% emitovanog programa
JANUAR - MART	2.603	1.99	5.038	3.84
APRIL - JUN	3.022	2.31	4.248	3.24
JUL - SEPTEMBAR	3.420	2.58	nema podataka	/
OKTOBAR - DECEMBAR	3.866	2.92	nema podataka	/
UKUPNO	12.911	2.45	9.286	3.54²⁹

Tabela 2.: Učešće audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u 2016.g.

I dalje postoji dosta prostora za unapređenje kako kvaliteta izvještavanja emitera tako i podizanja kapaciteta Agencije da provjerava tačnost dostavljenih podataka. Imajući to u vidu, Agencija je planirala da u toku 2017. godine, uloži dodatne napore i resurse kako bi stvorila uslove za samostalno prikupljanje ovih podataka (odabirom ponuđača usluga za praćenje strukture programa emitera sa nacionalnim pokrivanjem).

Pravilnik o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela, u skladu sa čl. 82 Zakona o elektronskim medijima, propisuje način na koji pružaoci AVM usluga

²⁷ Procjena ostvarenih evropskih audiovizuelnih djela za 2016.g. zasnovana je na podacima dostavljenim za dva kvartala.

²⁸ Procjena ostvarenih evropskih audiovizuelnih djela za 2016.g. zasnovana je na podacima dostavljenim za tri kvartala.

²⁹ Procjena ostvarenih evropskih audiovizuelnih djela za 2016.g. zasnovana je na podacima dostavljenim za dva kvartala.

na zahtjev („kablovski“ operatori) mogu realizovati svoje obaveze da promovišu proizvodnju i pristup evropskim djelima i to:

- 1) ulaganjem u proizvodnju ili kupovinom prava na evropska djela;
- 2) uključivanjem i/ili isticanjem evropskih djela u katalog programa koje nudi.

Naime, Pravilnikom je predviđeno da uključivanje i/ili isticanje evropskih djela u katalogu sadržaja, koje nude „kablovski“ operatori kroz svoje usluge prijema programskih sadržaja po zahtjevu (»Video on demand«), podrazumijeva, ali se ne ograničava na:

- a. Isticanje u katalogu posebne kategorije sadržaja koji spadaju u evropska audiovizuelna djela;
- b. Isticanje na početku kataloga sadržaja koji spadaju u evropska audiovizuelna djela;
- c. Isticanje u opisu da se radi o evropskom audiovizuelnom djelu;
- d. Isticanje u opisu zemlje porijekla;
- e. Isticanje „promotivnih spotova/trejlera“ za evropska audiovizuelna djela bilo kroz svoju uslugu ili posredstvom drugih kanala komunikacije ili medija.

Većina pružalaca AVM usluga na zahtjev nema u okviru svoje ponude i usluge prijema programskih sadržaja po zahtjevu (»Video on demand«).

Izuzetak predstavlja „Crnogorski Telekom“ sa uslugom „Extra TV“ u okviru koje ima „Videoteku“. Uvidom u ovaj segment njegove usluge, može se zaključiti da ovaj operator značajno može unaprijediti promociju proizvodnje i pristupa evropskim djelima.

11. Imenovanje članova Savjeta Agencije

U decembru 2015. godine istekao je mandat članova Savjeta Agencije čiji su ovlašćeni predlagači bili udruženja komercijalnih emitera (Ranko Vujović), univerziteti (dr Zdravko Uskoković) i nevladine organizacije koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda (Zlatko Vujović). Zakonom o elektronskim medijima, u članu 24, propisano je da postupak imenovanja člana Savjeta pokreće radno tijelo Skupštine objavljivanjem javnog poziva ovlašćenim predlagačima, najmanje šest mjeseci prije isteka mandata postojećem članu Savjeta.

Saglasno tome, 16. jula 2015. godine upućen je javni poziv ovlašćenim predlagačima (univerzitetima, za jednog člana; nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda, za jednog člana i udruženjima komercijalnih emitera, za jednog člana). Nakon višemjesečnog odlaganja, Skupština Crne Gore je 29. decembra 2015. godine, donijela Odluku o imenovanju **prof. dr Saše Kneževića (kandidat univerziteta) za člana Savjeta Agencije za elektronske medije**³⁰.

Na osnovu istog javnog konkursa (raspisanog u julu 2015. godine), Skupština Crne Gore nije imenovala i dva člana za koje su kandidate predložili nevladine organizacije koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda i udruženja komercijalnih emitera. Zbog toga je upućen novi Javni poziv ovlašćenim predlagačima za podnošenje predloga za kandidate za imenovanje ova dva člana Savjeta Agencije za elektronske medije (broj 00-63-14/15-181 od 23. decembra 2015. godine).

Saglasno tome, Skupština Crne Gore je 28. juna 2016. godine, donijela Odluku o imenovanju **dva člana Savjeta Agencije za elektronske medije**³¹ - **Edina Koljenovića**, kandidata nevladinih organizacija iz oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda, i **Ranka Vujovića**, kandidata udruženja komercijalnih emitera.

12. Uspostavljanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola

U skladu sa odredbama Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru³², Agencija je u obavezi da organizuje sistem unutrašnjih finansijskih kontrola radi unaprjeđenja finansijskog upravljanja i odlučivanja u realizaciji postavljenih ciljeva.

Takođe, članom 15 stava 1 alineja 2 navedenog zakona propisano je da je rukovodilac subjekta dužan da dostavi godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola do kraja januara tekuće za prethodnu godinu nadležnom tijelu Skupštini Crne Gore, uz godišnji izvještaj o radu. Ovu obavezu Agencije uredno izvršava dostavljanjem predmetnog izvještaja Skupštini Crne Gore prilikom podnošenja izvještaja o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu sa izvještajem o radu.

ČLANOVI SAVJETA

AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE (decembar 2016.)

- **Mladen Lompar**, kandidat Crnogorskog P.E.N. centra, predsjednik Savjeta
- **Darko Ivanović**, kandidat nevladinih organizacija iz oblasti medija
- **Prof. dr Saša Knežević**, kandidat Univerziteta
- **Ranko Vujović**, kandidat udruženja komercijalnih emitera, i
- **Edin Koljenović**, kandidat nevladinih organizacija iz oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda

³⁰ "Službeni list Crne Gore", br. 2/16.

³¹ "Službeni list Crne Gore", br. 41/16.

³² "Sl. list CG", br. 73/08, 20/11, 30/12 i 34/14.

Imajući u vidu navedeno, Agencija je pristupila izradi projekta uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole (FMC) kojom bi se navedena obaveza realizovala. U cilju realizacije navedenog, Agencija za elektronske medije je sa privrednim društvom "SEVOI GRUPA" d.o.o. Podgorica zaključila Ugovor o davanju obrazovnih i savjetničkih usluga u postupku realizacije projekta uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrola³³.

U toku 2016. godine sprovedene su aktivnosti na uspostavljanja sistema FMC i to:

- Usvojen je Plan uspostavljanja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrola (FMC), kojim su obuhvaćene aktivnosti koje Agencija treba da sprovede i razvije kako bi se što kvalitetnije ostvarivali postavljeni zadaci i ciljevi (akt Agencije broj 02-122/1 od 21.01.2016. godine).
- Sačinjena je izjava o misiji, viziji i ciljevima Agencije (akt Agencije broj 02-185/1 od 27.01.2016. godine);
- Sastavljena knjiga (mapa) procesa (Odluka o konsolidovanom odobravanju implementacije i upotrebe Procesu iz mape procesa Agencije za elektronske medije, akt Agencije broj 02-2436/2 od 30.12.2016. godine). Njom su popisani glavni poslovni procesi, identifikovane aktivnosti u njima i izrađeni revizorski tragovi;
- Usvojena Strategija upravljanja rizicima u Agenciji za elektronske medije (akt Agencije broj 02-2436/3 od 30.12.2016. godine).
- Sačinjen Registar rizika Agencije za elektronske medije (akt Agencije broj 02-2436/4 od 30.12.2016. godine). Njime su utvrđeni rizici na nivou strateških ciljeva Agencije, te operativnih ciljeva i ciljeva procesa pojedinih sektora, procijenjeni i rangirani rizici, te odlučeno o odgovoru na rizike, odnosno uspostavljanju kontrola (upravljanje rizicima).

VIZIJA

Razvijeno tržište audiovizuelnih medijskih usluga, podržano jasnim pravnim okvirom zasnovanim na principima nezavisne regulacije, koje obezbjeđuje održivost i pluralizam AVM usluga, saglasno međunarodnim konvencijama i evropskim standardima.

MISIJA

Stalni razvoj i unapređenje kvaliteta i utvrđenih standarda pružanja audiovizuelnih medijskih usluga u skladu sa najboljim evropskim i svjetskim praksama.

³³ Akt br. 02 - 1282/3 od 25.11.2015.g.

NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA

Aktivnosti vezane za stvaranje uslova za produženje odobrenja većine radijskih emitera, obilježile su 2016. godinu. Imajući u vidu da u 2017. godini ističe rok važenja značajnog broja odobrenja za emitovanje odnosno prava na emitovanje radijskog programa putem frekvencija za FM radio, sprovedene sve potrebne aktivnosti da se obezbijedi kontinuitet emitovanja što većeg broja radijskih programa.

1. Javni konkursi

Dinamika sprovođenja konkursnih procedura tokom 2016. godine bila je uslovljena činjenicom da je veliki broj frekvencija za FM radio bio izdat sa rokom važenja do marta/juna/oktobra 2017. godine.

Stavom 2 člana 35 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za emitovanje³⁴, propisano je da su imaoi odobrenja dužni da podnesu Agenciji zahtjev za produženje odobrenja najkasnije šest mjeseci prije isteka roka na koji je izdato. Takođe, članom 108 stav 2 Zakona o elektronskim medijima propisano je da u slučaju da je odobrenje za emitovanje izdato u postupku po javnom konkursu, Agencija će, nakon sprovođenja novog javnog konkursa, a imajući u vidu postupanje imaoa odobrenja u periodu važenja odobrenja: 1) odobriti produženje odobrenja, pri čemu će imalac odobrenja imati prednost uz ispunjenost uslova iz konkursa ili 2) neće odobriti produženje odobrenja.

Imajući u vidu navedene odredbe, te na osnovu pokazanog interesovanja i raspoloživih infrastrukturnih i frekvencijskih resursa, Agencija je **pet** puta tokom 2016. godine raspisala javni konkurs za dodjelu prava na korišćenje radio-difuznih frekvencija za FM radio.

Tokom godine raspisan je i javni konkurs za dodjelu prava na pružanje AVM usluga na zahtjev posredstvom druge DVB-T2 mreže sa nacionalnim pokrivanjem – **MUX 2**.

U skladu sa uobičajenom praksom, svaku odluku o raspisivanju konkursa pratila je odluka o kriterijumima i metodologiji bodovanja prijave na javni konkurs. O svim fazama konkursa, Savjet Agencije je obavještavao javnost i u vrlo kratkim rokovima sprovodio sve aktivnosti neophodne za donošenje odluka o dodjeli prava.

*
*   *

Javnim konkursom za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa od 29.03.2016.godine³⁵ raspisano je 20 frekvencija za FM radio, prvenstveno namijenjenih za komercijalne emitere, dok su zainteresovana lica, ukoliko su ispunjavala zakonom propisane uslove, mogla konkurisati za dobijanje statusa neprofitnog emitera.

Nakon razmatranja potpunih i blagovremenih prijava na javni konkurs, Savjet Agencije je donio odluku³⁶ kojom su prava na emitovanje dobili privredno društvo „MY NAME“ d.o.o. (novi emiter programa „**Radio Titograd**“, za zonu pokrivanja opštine Podgorica) i privredno društvo „TDM MIX“ d.o.o. (novi emiter programa „**Radio Mix**“, zona pokrivanja opštine Bijelo Polje).

Za 18 frekvencija nije iskazano interesovanje ili nije bilo potpunih i blagovremenih prijava na javni konkurs.

*

³⁴ "Sl. list Crne Gore", br. 33/11.

³⁵ "Sl. list Crne Gore", br. 22/16.

³⁶ Rješenje Savjeta Agencije o dodjeli prava na emitovanje br. 01-668 od 09.05.2016.g.

* *

Drugim javnim konkursom za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa od 07.06.2016.godine³⁷ raspisano je 29 frekvencija za FM radio, prvenstveno namijenjenih za komercijalne emitere, dok su zainteresovana lica, ukoliko su ispunjavala zakonom propisane uslove, mogla konkurisati za dobijanje statusa neprofitnog emitera.

Nakon razmatranja potpunih i blagovremenih prijava na javni konkurs, Savjet Agencije je donio odluku³⁸ kojom su prava na emitovanje dobili:

- privredno društvo „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. (novi emiter programa „**Radio Mag**“), za zonu pokrivanja opština Bar, Bijelo Polje, Budva, Cetinje, Kotor, Nikšić, Plav, Pljevlja, Podgorica, Rožaje, Tivat, Ulcinj),
- privredno društvo „Green Room“ d.o.o. (novi emiter programa „**Agro radio**“), za zonu pokrivanja opština Berane, Pljevlja, Podgorica, Rožaje) i
- privredno društvo „Mir i Teuta“ (novi emiter programa „**Radio Teuta**“), za zonu pokrivanja opština Rožaje i Ulcinj.

*

* *

Krajem aprila 2016. godine, Savjet Agencije je raspisao **javni konkurs za dodjelu prava na pružanje AVM usluga na zahtjev posredstvom druge DVB-T2 mreže sa nacionalnim pokrivanjem – MUX2**³⁹. Predmet javnog konkursa je bila dodjela prava na pružanje AVM usluge na zahtjev posredstvom druge DVB-T2 mreže čija je zona servisa utvrđena u allotment zonama Bjelasica, Lovćen i Tvrdiš.

S obzirom da je podnesena samo jedna prijava, Savjet Agencije je Privrednom društvu "**Radio difuzni centar**" d.o.o., kao jedinom podnosiocu prijave na predmetni javni konkurs, dodijelio⁴⁰ traženi multipleks.

*

* *

Trećim javnim konkursom za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa od 11.08.2016.godine⁴¹ raspisano je 12 frekvencija za FM radio, prvenstveno namijenjenih za komercijalne emitere, dok su zainteresovana lica, ukoliko su ispunjavala zakonom propisane uslove, mogla konkurisati za dobijanje statusa neprofitnog emitera.

Kako u predviđenom roku nije dostavljena nijedna prijava saglasno članu 122 stav 5 Zakona o opštem upravnom postupku stekao se osnov za obustavljanje postupka⁴².

*

* *

Četvrtim javnim konkursom za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa od 24.10.2016.godine⁴³ raspisano je 68 frekvencija za FM radio, prvenstveno namijenjenih za komercijalne emitere, dok su zainteresovana lica, ukoliko su ispunjavala zakonom propisane uslove, mogla konkurisati za dobijanje statusa neprofitnog emitera.

Od raspisanih frekvencija, 54 su prvenstveno bile namijenjene za emitere koji su ih već koristili u vrijeme raspisivanja ovog javnog konkursa. Saglasno članu 108 Zakona o elektronskim medijima, uz ispunjenost uslova iz konkursa i imajući u vidu postupanje imaoca odobrenja u periodu

³⁷ "Sl. list Crne Gore", br. 36/16.

³⁸ Odluka Savjeta Agencije br. 01-1207 od 26.07.2016.g.

³⁹ "Sl. list Crne Gore", br. 28/16

⁴⁰ Odluka Savjeta Agencije br. 01-823 od 09.06.2016.g.

⁴¹ "Sl. list Crne Gore", br. 54/16.

⁴² Zaključak Savjeta Agencije br. 01-1482 od 15.09.2016. godine.

⁴³ "Sl. list Crne Gore", br. 68/16.

njegovog važenja, pod uslovom da ispune sve zakonom i javnim konkursom propisane uslove, postojeći emiteri su imali prednost i moglo im se odobriti produženje njihovih odobrenja.

Nakon razmatranja potpunih i blagovremenih prijava na javni konkurs, Savjet Agencije je donio odluku⁴⁴ kojom su prava na emitovanje dobili:

1. privredno društvo NVO „Đakomo Adriatic“ (emiter programa „**Radio Adriatik**“ za zonu pokrivanja opštine Bijelo Polje),
2. privredno društvo „Antena M“ d.o.o. (emiter programa „**Radio Antena M**“ za zonu pokrivanja opština Bar, Bijelo Polje, Budva, Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja, Podgorica i Rožaje),
3. privredno društvo „HIT FM“ d.o.o. (emiter programa „**Radio HIT FM**“ za zonu pokrivanja opština Podgorica, Budva, Nikšić i Plužine),
4. NVO „DRT-AI“ (emiter programa „**Radio Cool**“ za zonu pokrivanja opština Podgorica, Bar, Pljevlja i Tivat),
5. privredno društvo „Neboelectronic“ d.o.o. (emiter programa „**Radio Delfin**“ za zonu pokrivanja opština Bar, Budva, Cetinje, Herceg Novi, Kotor, Podgorica, Tivat, Ulcinj i Andrijevica),
6. privredno društvo „Gresa Trade“ d.o.o. (emiter programa „**Radio Elita**“ za zonu pokrivanja opštine Ulcinj),
7. privredno društvo „TDI Radio“ d.o.o. (novi emiter programa „**TDI Radio**“ za zonu pokrivanja opština Bar, Budva, Podgorica, Tivat),
8. NVO „Plus 103“ (emiter programa „**Radio Plus**“ za zonu pokrivanja opštine Bijelo Polje),
9. privredno društvo „Metropolitan Media“ d.o.o. (emiter programa „**Radio Svetigora**“ za zonu pokrivanja opština Bar, Cetinje, Nikšić, Podgorica i Tivat),
10. privredno društvo „Radio Zeta“ d.o.o. (emiter programa „**Radio Zeta**“ za zonu pokrivanja opštine Podgorica),
11. privredno društvo „083 Vučeljić“ d.o.o. (emiter programa „**Radio 083**“ za zonu pokrivanja opština Nikšić i Podgorica),
12. privredno društvo „TDM MIX“ d.o.o. (emiter programa „**Laki radio**“ za zonu pokrivanja opština Rožaje, Kolašin i Pljevlja),
13. privredno društvo „Media International Corporation“ d.o.o. (emiter programa „**Radio DRS**“ za zonu pokrivanja opštine Bijelo Polje) i
14. privredno društvo „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. (emiter programa „**Radio Mag**“ za zonu pokrivanja opština Budva i Podgorica).

Osim u slučaju emitera novog radijskog programa „Radio Mag“, sve ostalo su emiteri koji su ispunili uslove za produženje odobrenja za emitovanje.

⁴⁴ Odluka Savjeta Agencije br. 01-2188 od 16.12.2016.g.

2. Izdavanje novih odobrenja za emitovanje

Nakon sprovedenih javnih konkursa za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa, Agencija je izdala šest novih odobrenja za emitovanje opštih radijskih programa sljedećim emiterima:

- „MY NAME“ d.o.o. za „Radio Titograd“ (Odobrenje br. O-R-K-48)⁴⁵;
- „TDM MIX“ d.o.o. za „Laki radio“ (Odobrenje br. O-R-K-49)⁴⁶;
- „GREEN ROOM“ d.o.o. za „Agro radio“ (Odobrenje br. O-R-K-50)⁴⁷;
- „MIR & TEUTA“ d.o.o. za „Radio Teuta“ (Odobrenje br. O-R-K-51)⁴⁸;
- „OKI AIR BROADCASTING“ d.o.o. za „Radio Novi Elmag“ (Odobrenje br. O-R-K-52)⁴⁹;
- „OKI AIR BROADCASTING“ d.o.o. za „Radio Mag“ (Odobrenje br. O-R-K-53)⁵⁰.

Po osnovu podnesenog zahtjeva za izdavanje odobrenja za emitovanje televizijskog programa privrednog društva „Media Solution“ d.o.o., direktor Agencije je izdao Odobrenje za emitovanje opšteg televizijskog programa „Life and Holiday“, čime je steklo status emitera i pravo da posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija emituje program namijenjen neodređenom broju korisnika (Odobrenje br. O-TV-K-24)⁵¹.

3. Produženja postojećih odobrenja za emitovanje

Nakon sprovedenih javnih konkursa za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa (vidi tačku 1. Javni konkursi), Agencija je produžila odobrenja za emitovanje radijskih programa sljedećim emiterima:

- NVO „Đakomo Adriatic“ iz Bijelog Polja, za „Radio Adriatic“, Odobrenje br. O-R-K-01⁵²,
- „Antena M“ d.o.o. iz Podgorice, za „Radio Antena M“, Odobrenje br. O-R-K-03⁵³,
- „HIT FM“ d.o.o. iz Podgorice, za „Radio Hit FM“, Odobrenje br. O-R-K-07⁵⁴,
- NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI“ iz Podgorice, za „Radio Cool“, Odobrenje br. O-R-K-08⁵⁵,
- „Neboelectronic“ d.o.o. iz Herceg Novog, za „Radio Delfin“, Odobrenje br. O-R-K-11⁵⁶,
- „Media International Corporation“ d.o.o. iz Podgorice, za „Radio DRS“, Odobrenje br. O-R-K-13⁵⁷,
- „Gresa Trade“ d.o.o. iz Ulcinja, za „Radio Elita“, Odobrenje br. O-R-K-15⁵⁸,
- TDM MIX“ d.o.o. iz Bijelog Polja, za „Radio Laki“, Odobrenje br. O-R-K-49⁵⁹,

⁴⁵ Akt Agencije br. 02-733 od 13.05.2016.g.

⁴⁶ Akt Agencije br. 02-735 od 27.07.2016.g.

⁴⁷ Akt Agencije br. 02-1209 od 27.07.2016.g.

⁴⁸ Akt Agencije br. 02-1211 od 27.07.2016.g.

⁴⁹ Akt Agencije br. 02-1210 od 27.07.2016.g.

⁵⁰ Akt Agencije br. 02-2285 od 27.12.2016.g.

⁵¹ Akt Agencije br. 02-358/3 od 19.04.2016.g.

⁵² Akt Agencije br. 02-2366 od 28.12.2016.g.

⁵³ Akt Agencije br. 02-2367 od 28.12.2016.g.

⁵⁴ Akt Agencije br. 02-2368 od 28.12.2016.g.

⁵⁵ Akt Agencije br. 02-2369 od 28.12.2016.g.

⁵⁶ Akt Agencije br. 02-2370 od 28.12.2016.g.

⁵⁷ Akt Agencije br. 02-2371 od 28.12.2016.g.

⁵⁸ Akt Agencije br. 02-2372 od 28.12.2016.g.

- **TDI Radio“ d.o.o.** iz Podgorice, za „**TDI Radio“**, Odobrenje br. O-R-K-27⁶⁰,
- **NVO "Plus 103"** iz Bijelog Polja, za „**Radio Plus“**, Odobrenje za br. O-R-K-31⁶¹,
- „**Metropolitan Media“ d.o.o.** iz Cetinja, za „**Radio Svetigora“**, Odobrenje br. O-R-K-36⁶²,
- „**Radio Zeta“ d.o.o.** iz Podgorice, za „**Radio Zeta“**, Odobrenje br. O-R-K-39⁶³,
- „**083 Vučeljić“ d.o.o.** iz Nikšića, za „**Radio 083“**, Odobrenje br. O-R-K-40⁶⁴.

4. Promjena vlasničke strukture imalaca odobrenja za pružanje AVM usluga

Saglasno Zakonu o elektronskim medijima, Savjet Agencije je dao **prethodnu saglasnost za značajnu promjenu vlasničke strukture** :

- privrednog društva „**Neboelectronic“ d.o.o.** imaoca **Odobrenja za emitovanje** radijskog programa „**Radio Delfin“** br. O-R-K-11, kojom je odobren prenos 100% vlasničkih udjela sa dotadašnjih vlasnika Vlaste Božović i Nebojše Božović na privredno društvo „S MEDIA TEAM“ d.o.o.⁶⁵;
- privrednog društva „**HIT FM“ d.o.o.** imaoca **Odobrenja za emitovanje** radijskog programa „**Radio HIT FM“** br. O-R-K-07, kojom je odobren prenos 100% vlasničkih udjela sa dosadašnjeg vlasnika Zaimović Nedžada na privredno društvo „S MEDIA TEAM“ d.o.o.⁶⁶.

5. Prenos odobrenja za pružanje AVM usluga

Saglasno Zakonu o elektronskim medijima, Savjet Agencije je dao **saglasnost za**:

- **trajni prenos Odobrenja za emitovanje** radijskog programa „**Radio Petnjica“** br. O-R-K-47 sa NVO „Talas Bihora“ iz Petnjice na privredno društvo „Talas Bihora“ d.o.o iz Podgorice⁶⁷;
- **trajni prenos Odobrenja za emitovanje** televizijskog programa „**Televizija Atlas“** br. O-TV-K-02 sa privrednog društva „Radio Televizija Atlas“ d.o.o. iz Podgorice na privredno društvo „Atlas Media Group“ d.o.o iz Podgorice⁶⁸;
- **privremeni prenos Odobrenja za pružanje AVM usluge na zahtjev „Media N“** br. O-AVMD-11 sa privrednog društva „Mir&Teuta“ d.o.o iz Podgorice na privredno društvo „MTEL“ d.o.o iz Podgorice⁶⁹.

6. Izmjene postojećih odobrenja za emitovanje

Zbog **promjene naziva emitera iz NVO „PLUS“ u NVO „PLUS 103“**, Agencija je **izmijenila Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa "Radio Plus"** br. O-R-K-31⁷⁰

Zbog **promjene naziva i identifikacionog znaka medija**, Agencija je:

⁵⁹ Akt Agencije br. 02-2373 od 28.12.2016.g.

⁶⁰ Akt Agencije br. 02-2374 od 28.12.2016.g.

⁶¹ Akt Agencije br. 02-2375 od 28.12.2016.g.

⁶² Akt Agencije br. 02-2376 od 28.12.2016.g.

⁶³ Akt Agencije br. 02-2377 od 28.12.2016.g.

⁶⁴ Akt Agencije br. 02-2378 od 28.12.2016.g.

⁶⁵ Akt Agencije br. 01-680/2 od 13.06.2016.g.

⁶⁶ Akt Agencije br. 01-819/2 od 13.06.2016.g.

⁶⁷ Akt Agencije br. 01-1713/2 od 21.10.2016.g.

⁶⁸ Akt Agencije br. 01-2155/1 od 20.12.2016.g.

⁶⁹ Akt Agencije br. 01-729/1 od 01.06.2016.g.

⁷⁰ Akt Agencije br. 02-491/2 od 04.07.2016.g.

- Privrednom društvu „TDM MIX“ iz Podgorice, **izmijenila Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa „Radio Laki“** br. O-R-K-49⁷¹ (raniji naziv/identifikacioni znak medija je bio „Radio Mix“);
- Privrednom društvu „Topolica“ d.o.o. iz Bara, **izmijenila Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa "Radio Force"** br. O-R-K-16⁷² (raniji naziv/ identifikacioni znak medija je bio „Radio F“).

Zbog **prenosa odobrenja i evidentiranja novog imaoca odobrenja**, Agencija je izmijenila:

- **Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa „Radio Petnjica“** br. O-R-K-47⁷³;
- **Odobrenje za emitovanje opšteg televizijskog programa „TV Atlas“** br. O-TV-K-02⁷⁴.

Zbog **proširivanja zone pokrivanja**, nakon sprovedenog javnog konkursa⁷⁵ za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa, Agencija je emiteru:

- **„HIT FM“ d.o.o.**, izmijenila i dopunila Odobrenje za emitovanje radijskog programa **„Radio Hit Fm“** br. O-R-K-07⁷⁶, kojim mu je proširena zona pokrivanja dodjelom prava na emitovanje radijskog programa na radio-difuznim frekvencijama 106,8 MHz na lokaciji Spas-opština Budva; 89,2 na lokaciji Grahovo-opština Nikšić; 106,5 MHz na lokaciji Unač-opština Plužine;
- **NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI“**, izmijenila i dopunila Odobrenje za emitovanje radijskog programa **„Radio Cool“** br. O-R-K-08⁷⁷, kojim mu je proširena zona pokrivanja dodjelom prava na emitovanje radijskog programa na radio-difuznim frekvencijama 104,7 MHz na lokaciji Volujica-opština Bar; 97,6 MHz na lokaciji Tvrdaš-opština Pljevlja; 88,1 MHz na lokaciji Podgorica-opština Podgorica; 101,4 MHz na lokaciji Luštica-opština Tivat;
- **„Neboelectronic“ d.o.o.**, izmijenila i dopunila Odobrenje za emitovanje radijskog programa **„Radio Delfin“** br. O-R-K-11⁷⁸, kojim mu je proširena zona pokrivanja dodjelom prava na emitovanje radijskog programa na radio-difuznim frekvencijama 96,6 MHz na lokaciji Volujica-opština Bar; 89,2 MHz na lokaciji Spas-opština Budva; 90,1 MHz na lokaciji Cetinje-opština Cetinje; 89,2 MHz na lokaciji Žvinje-opština Herceg Novi; 89,0 MHz na lokaciji Vrmac-opština Kotor; 99,7 MHz na lokaciji Sjenica-opština Podgorica; 96,6 MHz na lokaciji Luštica-opština Tivat; 100,6 MHz na lokaciji Možura-opština Ulcinj;
- **„Media International Corporation“ d.o.o.**, izmijenila i dopunila Odobrenje za emitovanje radijskog programa **„Radio DRS“** br. O-R-K-13⁷⁹, kojim mu je proširena zona pokrivanja dodjelom prava na emitovanje radijskog programa na radio-difuznoj frekvenciji 104,8 MHz na lokaciji Kurilo BP-opština Bijelo Polje;
- **„TDM MIX“ d.o.o.**, izmijenila i dopunila Odobrenje za emitovanje radijskog programa **„Radio Laki“** br. O-R-K-49⁸⁰, kojim mu je proširena zona pokrivanja dodjelom prava

⁷¹ Akt Agencije br. 02-1476/1/od 15.09.2016.g.

⁷² Akt Agencije br. 02-1601/1/od 10.10.2016.g.

⁷³ Akt Agencije br. 02-2308 od 28.12.2016.g.

⁷⁴ Akt Agencije br. 02-2336 od 28.12.2016.g.

⁷⁵ Akt Agencije br. 01-2188 od 16.12.2016.g.

⁷⁶ Akt Agencije br. 02-2368 od 28.12.2016.g.

⁷⁷ Akt Agencije br. 02-2369 od 28.12.2016.g.

⁷⁸ Akt Agencije br. 02-2370 od 28.12.2016.g.

⁷⁹ Akt Agencije br. 02-2371 od 28.12.2016.g.

⁸⁰ Akt Agencije br. 02-2373 od 28.12.2016.g.

na emitovanje radijskog programa radio-difuznoj frekvenciji 91,4 MHz na lokaciji Kacuber-opština Rožaje.

Zbog **smanjenja zone pokrivanja** usljed odustajanja od pojedinih radio-difuznih frekvencija ili neke od platformi za distribuciju programa, Agencija je privrednim društvima:

- „**Topolica**“ d.o.o. iz Bara, emiteru radijskog programa „**Radio Force**“ izmijenila Odobrenje za emitovanje br. O-R-K-16⁸¹ jer je odustao od daljeg korišćenja radio-difuznih frekvencija 103 MHz na lokaciji Sjenica u opštini Podgorica i 90,4 MHz na lokaciji Možura u opštini Ulcinj.
- „**Antena M**“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru radijskog programa „**Radio Antena M**“ izmijenila Odobrenje za emitovanje br. O-R-K-03⁸², jer je odustao od emitovanja programa putem audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „Extra TV“.
- „**Radio Televizija Atlas**“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru radijskog programa „**Radio Atlas**“ izmijenila Odobrenje za emitovanje br. O-R-K-04⁸³ jer je odustao od daljeg korišćenja svih radio-difuznih frekvencija.

7. Izmjene postojećih odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev

Na osnovu Odluke Savjeta Agencije kojom je privrednom društvu „Radio-difuzni centar“ d.o.o. iz Podgorice dodijeljeno pravo na pružanje AVM usluga na zahtjev posredstvom druge DVB-T2 mreže sa nacionalnim pokrivanjem – MUX 2, Agencija je ovom privrednom društvu izmijenila **Odobrenje za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „MUX 1“ br. O-AVMD-10**⁸⁴.

Agencija je, na osnovu Rješenja Savjeta Agencije, kojim je data saglasnost da se privremeno, zaključno sa 07.09.2020g. sa privrednog društva „Mir&Teuta“ d.o.o. na privredno društvo „MTEL“ d.o.o. prenese Odobrenje, izvršila izmjenu **Odobrenja za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „MUX UL L1“ br. O-AVMD-10**⁸⁵.

Agencija je privrednom društvu „Telemach“ d.o.o. iz Podgorice izmijenila **Odobrenje za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „Telemach“ br. O-AVMD-01** zbog činjenice da su prestali da pružaju AVM uslugu na zahtjev na teritoriji opštine Nikšić⁸⁶.

8. Suspenzije, oduzimanje i prestanak odobrenja za pružanje AVM usluga

Pokrenuti postupci suspenzije

Zakonom o elektronskim medijima je propisano da će odobrenje za pružanje AVM usluge privremeno, u trajanju do 30 dana, biti oduzeto ukoliko pružalac AVM usluge i poslije izricanja mjera upozorenja ne izmiri obavezu plaćanja godišnje naknade za emitovanje. Članom 44 stav 2 Zakona o elektronskim medijima propisano je da emiter, kao pružalac AVM usluge, plaća godišnju naknadu za emitovanje po osnovu izdatog odobrenja za pružanje AVM usluga u četiri jednake rate.

Agencija je zbog neblagovremenog izmirivanja naknade za emitovanje, privrednim društvima: „Radio Televizija Atlas“ d.o.o., (emiter radijskog programa „Atlas Radio“ i televizijskog programa „Televizija Atlas“), „Tripk Com“ d.o.o. (emiter radijskog programa „Russkoe Radio“), „Balkan Chanel“ d.o.o. (emiter televizijskog programa „Televizija Balkan“) i „Amarty“ d.o.o. (emiter radijskog programa „Best Radio“), izrekla više upozorenja, kao upravno-nadzornih mjera, zbog kršenja čl. 44.

⁸¹ Akt Agencije br. 02-476/1 od 06.04.2016.g.

⁸² Akt Agencije br. 02-931/1 od 30.06.2016.g.

⁸³ Akt Agencije br. 02-2335 od 28.12.2016.g.

⁸⁴ Akt Agencije br. 02-925 od 24.06.2016.g.

⁸⁵ Akt Agencije br. 02-925 od 24.06.2016.g.

⁸⁶ Akt Agencije br. 02-1853/1 od 04.11.2016.g.

st. 2 Zakona o elektronskim medijima, čl. 16 Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga ("Sl. list CG", br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15 i 11/16) i obaveza propisanih poglavljem 6 „Visina naknada i uslovi plaćanja“ Odobrenja za emitovanje.

Imajući u vidu da navedeni emiteri nisu izmirili obaveze ukazane upozorenjima, Agencija je pokrenula postupak suspenzije Odobrenja za emitovanje i istima uputila Zahtjev za izjašnjenje prije suspenzije⁸⁷.

Oduzimanje odobrenja

Zakonom o elektronskim medijima je propisano da će direktor Agencije oduzeti odobrenje za emitovanje, ako emiter iz neopravdanih razloga, duže od 10 dana neprekidno ili 15 dana sa prekidima u toku kalendarske godine, prekine emitovanje programa (član 110 st.1 al. 2).

U postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, stručne službe Agencije su utvrdile da je privredno društvo „TV Boka“ d.o.o. iz Herceg Novog, emiter televizijskog programa „TV Boka“, iz neopravdanih razloga, u periodu od 14. avgusta do 19. septembra 2016.godine, prekinuo emitovanje programa (akt br. 05-int. od 19.09.2016.godine).

U skladu sa navedenim direktor Agencije je donio Rješenje kojim se oduzima **Odobrenje za emitovanje br. O-TV-K-22 izdato privrednom društvu „TV Boka“ d.o.o. emiteru televizijskog programa „TV Boka“**⁸⁸

Prestanak važenja odobrenja

Zakonom o elektronskim medijima je propisano da Odobrenje za emitovanje prestaje da važi na pisani zahtjev imaoca odobrenja (član 109 stav 1 alineja 2), kao i da se na postupak izdavanja i oduzimanja odobrenja za pružanje AVM usluge na zahtjev shodno primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na postupak izdavanja i oduzimanja odobrenja za emitovanje (član 120 stav 2).

Na osnovu pisanih zahtjeva imalaca odobrenja, a saglasno čl. 109 stav 1 alineja 2 i 120 stav 2 Zakona o elektronskim medijima, Agencija je donijela **rješenja o prestanku sljedećih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga:**

- Odobrenje br. O-R-K-20, koje je bilo izdato privrednom društvu „Radio Gusinje“ d.o.o, emiteru opšteg radijskog programa „Radio Gusinje“⁸⁹;
- Odobrenje br. O-R-K-41, koje je bilo izdato privrednom društvu „Radio Elmag“ d.o.o, emiteru opšteg radijskog programa „Radio Elmag“⁹⁰;
- Odobrenje br. O-R-K-32, koje je bilo izdato privrednom društvu „Ponta“ d.o.o, emiteru opšteg radijskog programa „Radio Ponta“⁹¹;
- Odobrenje br. O-AVMD-08, koje je bilo izdato privrednom društvu „MTEL“ d.o.o, pružaocu audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „Klik TV“⁹².

*
*   *
*

Svi dokumenti vezani za raspisivanje i realizaciju javnih konkursa, kao i izdavanje, promjenu, prenos, prestanak ili oduzimanje odobrenja su dostupni na veb sajtu Agencije www.ardcg.org.

⁸⁷ Akti Agencije br. 02-1854 i 02-1855 od 04.11.2016.g., 02-1909, 02-1911, 02-1912 od 10.11.2016.g.

⁸⁸ Akt Agencije br. 02-1533/1 od 27.09.2016.g.

⁸⁹ Akt Agencije br.02-356/1 od 14.03.2016.g.

⁹⁰ Akt Agencije br.02-773/1 od 30.05.2016.g.

⁹¹ Akt Agencije br.02-1533/1 od 27.09.2016.g.

⁹² Akt Agencije br.02-470/1 od 28.04.2016.g.

9. Aktivnosti za poboljšanje naplate potraživanja

U cilju prevazilaženja problema nastalih zbog kašnjenja u izmirivanju obaveza po osnovu godišnje naknade, u toku 2016. godine, određenom broju imalaca odobrenja za emitovanje Agencija za elektronske medije je dala mogućnost potpisivanja protokola o reprogramu duga.

Protokol je podrazumijevao obavezu emitera da iznos duga izmiri u više mjesečnih rata (u zavisnosti od iznosa duga). Osim toga, protokol je predviđao da se obaveze po osnovu naknade za emitovanje, koje dospijevaju na naplatu poslije datuma potpisivanja protokola, plaćaju u skladu sa dinamikom predviđenom izdatim odobrenjima.

Agencija za elektronske medije se obavezala da do isteka roka važenja protokola neće pokrenuti postupak sudske naplate duga, osim u slučaju kršenja obaveza emitera definisanih protokolom, kada se smatra da cjelokupan iznos duga dospijeva za naplatu odmah. Predviđene uslove je prihvatilo **10** emitera i zaključilo protokole o reprogramu duga prema Agenciji za elektronske medije.

Imajući u vidu da je određeni broj protokola zaključen u toku 2015. godine, ali im je realizacija nastavljena i u 2016. godini, u narednoj tabeli su dati podaci o svih 17 protokola koji su se realizovali u 2016. godini:

EMITER	Identifikacioni znak	Saldo za reprogram	Fakturisana realizacija nakon potpisivanja protokola	Ukupne dospjele obaveze po protokolu na dan 31.12.16.	Realizovane obaveze po protokolu na dan 31.12.16.
NVO „Đakomo Adriatic“	Radio Adriatic	791,82	1.583,65	2.375,47	2.375,47
„Antena M“ d.o.o.	Radio Antena M*	30.834,48	17.712,08	48.546,56	48.546,56
„Radio Televizija Atlas“ d.o.o.	Radio Atlas*	35.982,24	25.895,44	61.877,68	9.233,97
„Topolica“ d.o.o.	Radio Force	3.053,30	1.186,41	4.239,71	1.553,83
NVO „Saфра“	Radio Kršć*	1.202,80	1.117,28	2.320,08	2.320,08
„Radio Mojkovac“ d.o.o.	Radio Mojkovac*	2.566,79	1.033,57	3.600,36	3.600,36
„Lokalni javni emiter RTV Nikšić“ d.o.o.	Radio Nikšić	3.710,11	1.428,41	5.138,52	3.805,96
„AST“ d.o.o.	Prva Radio	3.240,62	12.962,48	16.203,10	9.721,24
NVO „Skadar Lake“	Radio Skadar Lake*	4.365,41	1.117,26	5.482,67	5.118,84
„TDI Radio“ d.o.o.	Radio TDI	5.555,78	6.703,64	12.259,42	12.259,42
„Radio Televizija Atlas“ d.o.o.	TV Atlas*	11.047,61	9.888,91	20.936,52	20.936,52
„Lokalni javni emiter RTV Nikšić“ d.o.o.	TV Nikšić	15.317,81	6.405,55	21.723,36	15.967,63

Izveštaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu

„Zen Master Production“ d.o.o.	TV Novi	5.047,65	5.047,65	10.095,30	6.730,20
„AST“ d.o.o.	TV Prva	11.450,65	26.401,88	37.852,53	24.718,03
„Sun Sun“ d.o.o.	TV Sun	10.779,55	5.648,92	16.428,47	1.960,00
„Televizija Vijesti“ d.o.o.	TV Vijesti*	23.371,67	48.441,37	71.813,04	31.902,48
„Radio Televizija Pljevlja“ d.o.o.	TV Pljevlja	3.485,98	6.435,68	9.921,66	4.324,00

*Protokoli zaključeni u 2015. godini, realizacija nastavljena i u 2016. godini

Tabela 3.: Pregled zaključenih protokola o rerogramu duga

U toku 2016. godine, Agencija je posredstvom javnih izvršitelja pokrenula 15 postupaka za prinudnu naplatu⁹³ zaostalih dugovanja emitera po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje i to:

Privredno društvo	Ident. znak usluge	DUG	Predlog za izvršenje (AEM)	Rješenje o izvršenju (IZV)
Radio Televizija Atlas d.o.o.	Atlas Radio	46.169,85	02-790 od 01.06.2016.	Iv.br. 3433/2016 od 06.06.2016.
Radio Televizija Atlas d.o.o.	Televizija Atlas	17.619,10	02-794 od 02.06.2016.	Iv.br. 3434/2016 od 06.06.2016.
Radio Gusinje d.o.o.	Radio Gusinje	984,60	02-566 od 18.04.2016.	Iv.br. 636/2016 od 30.06.2016.
Tripk Com d.o.o.	Russkoe Radio	8.340,50	02-792 od 01.06.2016.	IV 1062/2016 od 03.06.2016.
Ponta d.o.o.	Radio Ponta	2.884,91	02-791 od 01.06.2016.	Iv.br. 617/2016 od 08.06.2016.
Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva d.o.o.	Radio Budva	984,43	02-801/1 od 02.06.2016	Iv.br. 1064/2016 od 03.06.2016.
Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva d.o.o.	TV Budva	3.211,64	02-800 od 02.06.2016.	Iv.br. 1036/2016 od 03.06.2016.
Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić d.o.o.	Radio Nikšić	4.424,31	02-789 od 01.06.2016.	Iv.br. 924/16 od 10.06.2016.
Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić d.o.o.	TV Nikšić	18.520,59	02-795 od 02.06.2016.	Iv.br. 923/2016 od 10.06.2016.
Balkan Channel" d.o.o.	TV Balkan	8.880,98	02-799 od 02.06.2016.	Iv.br. 3435/2016 od 06.06.2016.
Zen Master Production d.o.o.	Novi TV	6.730,20	02-793 od 01.06.2016.	Iv.br. 616/2016 od 08.06.2016.
TV Boka d.o.o.	TV Boka	10.095,30	02-798 od 02.06.2016.	Iv.br. 615/2016 od 08.06.2016.
Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja d.o.o.	TV Pljevlja	5.703,82	02-796 od 02.06.2016.	Iv.br. 284/2016 od 17.06.2016.
Orion d.o.o.	TV Orion	4.538,11	02-285 od 24.02.2016.	Iv.br. 479/2016 od 03.03.2016.
Orion Telekom d.o.o.	Orion Telekom IPTV	5.400,00	02-797 od 02.06.2016.	Iv.br. 3432/2016 od 06.06.2016.

Tabela 4.: Postupci prinudne naplate pokrenuti tokom 2016. godine

Takođe, u toku 2016. godine nastavljeno je 16 postupaka prinudne naplate potraživanja koji su pokrenuti ranijih godina (Bradva Company o.d., TV Elmag d.o.o., M-Corona d.o.o., Info Kol d.o.o., Ustanova u privatnoj svojini Radio Televizija Panorama, Ponta d.o.o., Agroprodukt d.o.o. i HIT FM d.o.o.).

⁹³ Postupci prinudne naplate su pokrenuti saglasno Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju ("Sl.list CG", br. 36/11).

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu postupaka prinudne naplate vođenih **u toku 2016. godine**, može se zaključiti da je:

- Agencija pokrenula 15 postupaka prinudne naplate (protiv 12 pravnih lica) od čega je:
  - tri postupka obustavljeno, jer su protiv osnivača otvoreni stečajni postupci (Ponta d.o.o., TV Boka d.o.o. i Orion d.o.o.);
  - četiri postupka okončano plaćanjem duga u cjelosti (Radio Televizija Atlas d.o.o. za TV Atlas, Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva d.o.o. za Radio Budva i TV Budva i Orion Telekom d.o.o.),
  - osam postupaka u toku.
- Agencija vodila 16 postupaka prinudne naplate iz ranijih perioda (protiv 8 pravnih lica) od čega je:
  - osam postupaka obustavljeno, jer su protiv četiri osnivača otvoreni stečajni postupci (TV Elmag d.o.o., Info Kol d.o.o., Ustanova u privatnoj svojini Radio Televizija Panorama i Ponta d.o.o.);
  - jedan postupak okončan plaćanjem duga u cjelosti (Hit FM d.o.o.),
  - sedam postupaka u toku.

Kako nije bilo moguće izvršiti prinudnu naplatu (zbog nedostatka sredstava na računima izvršnih dužnika), u toku 2016. godine je, na predlog Agencije, kod Privrednog suda Crne Gore otvoreno šest stečajnih postupaka protiv emitera i to:

Dužnik	Ident. znak	Glavni dug	Stečajni iznos	Rješenje o otvaranju stečajnog postupka	Rešenje o zaključenju stečajnog postupka
TV Elmag d.o.o.	TV ELMAG	52.128,34	65.198,12	St.br. 370/16 od 18.10.2016. ("Sl.list CG" br. 67/16, Oglasni dio br. 47/16)	/
Info Kol d.o.o.	Radio OZON	3.613,11	3.897,88.	St.br. 488/15 od 07/03/2016. ("Sl.list CG" br. 21/16, Oglasni dio br. 13/16)	St.br. 488/15 od 05.07.2016. ("Sl.list CG" br. 48/16, Ogl.dio br. 34/16)
Ustanova u privatnoj svojini Radio Televizija Panorama	Radio Panorama TV Panorama	22.622,38	24.477,1	St.br. 156/16 od 24.05.2016. ("Sl.list CG" br. 34/16, Ogl.dio br. 24/16)	/
Ponta d.o.o.	Radio Ponta	10.038,20	10.954,36	St.br. 422/16 od 29.12.2016. ("Sl.list CG" br. 02/17, Oglasni dio br. 01/17)	/
TV Boka d.o.o.	TV Boka	11.777,85	11.953,94	St.br. 407/16 od 08.12.2016. ("Sl.list CG" br. 78/16, Oglasni dio br. 55/16)	/
Orion D.o.o.	TV Orion	4.538,11	5.675,92	St.br. 454/16 od 22.11.2016. ("Sl.list CG" br. 74/16, Oglasni dio br. 52/16)	St.br. 454/16 od 30.12.2016. ("Sl.list CG" br. 02/17, Ogl.dio br. 01/17)

Tabela 5.: Stečajni postupci otvoreni tokom 2016. godine

Takođe, u toku 2016.g. nastavljeni su i stečajni postupci (ukupno 11), pokrenuti ranijih godina (IN CO d.o.o.; Radio Elmag d.o.o.; Fokus d.o.o., Tehnoflesh d.o.o., Free Montenegro d.o.o., R&E d.o.o., Montebo d.o.o., Radio S d.o.o., Karate klub Gym, EHOO d.o.o. i Radio Gorica d.o.o.).

Na osnovu raspoloživih podataka koji se odnose na status stečajnih postupake vođenih u toku 2016. godine, može se zaključiti da je:

- protiv 17 subjekata (sadašnjih ili bivših emitera ili pružalaca AVM usluga na zahtjev), bio otvoren stečajni postupak, bilo da je isti pokrenut u toku 2016. godine ili ranije, od strane Agencije ili trećih lica;
- deset postupaka završeno, osnivači emitera su izbrisani iz Centralnog registra privrednih subjekata, a glavni dug emitera je otpisan (Info Kol d.o.o., Fokus d.o.o., Tehnoflesh d.o.o., Free Montenegro d.o.o., R&E d.o.o., Montebo d.o.o., Radio S d.o.o., Karate klub Gym, EHO d.o.o. i Radio Gorica d.o.o.);
- jedan postupak obustavljen usvajanjem plana reorganizacije (Radio Elmag d.o.o.);
- šest postupaka u toku (očekuje se da će biti završeni u toku 2017. godine).

10. Javni emiteri

U prošloj godini, u nekoliko jedinica lokalne samouprave, su usvojeni novi ili izmijenjeni osnivački akti javnih emitera. Sa druge strane, i dalje ima opština u kojima nijesu u potpunosti ispoštovani osnivački akti lokalnih javnih emitera, jer nijesu (u cjelini ili djelimično) imenovani organi upravljanja (savjet i direktor).

U Kolašinu, iako je u 2014. godini donesena Odluka o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću Lokalni javni emiter **Radio i televizija Kolašin**⁹⁴, još nije imenovan Savjet ovog emitera.

U toku 2016.godine Lokalni javni emiter „**Radio Rožaje**“ d.o.o. je ispunio sve uslove za izdavanje odobrenja za emitovanje. Dobijanjem odobrenja navedeni emiter je usaglasio svoj rad sa Zakonom o elektronskim medijima. Skupština opštine Rožaje je, na sjednici održanoj 28.01.2016. godine, donijela Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću Lokalni javni emiter "**Radio televizija Rožaje**"⁹⁵. Ovom Odlukom osnovano je, za teritoriju opštine Rožaje, društvo sa ograničenom odgovornošću, kao pravni sljedbenik "Lokalnog javnog emitera Radio Rožaje" d.o.o.

U Budvi, Skupština Opštine Budva je, u septembru 2016. godine, uputila javni poziv ovlaštenim predlagračima za podnošenje predloga za kandidata za imenovanje članova Savjeta lokalnog javnog emitera "**Radio Televizija Budva**"⁹⁶.

U toku 2016. godine došlo je do **promjene svih ili pojedinih članova Savjeta ili direktora i to** u sljedećim opštinama:

- Rožaje - Skupština opštine Rožaje je na sjednici od 12.05.2016. godine donijela Odluku o imenovanju članova Savjeta Lokalni javni emiter "**Radio televizija Rožaje**" d.o.o.⁹⁷
- Danilovgrad - Skupština opštine Danilovgrad je na sjednici od 11. i 12. aprila 2016. godine donijela Odluku o imenovanju Savjeta **Radio Danilovgrad**⁹⁸.
- Cetinje - Skupština Prijestonice Cetinje je na sjednici održanoj dana 26.02.2016. godine donijela je Odluku o imenovanju dva člana Savjeta Lokalnog javnog emitera "**Radio i televizija Cetinje**"⁹⁹.
- Herceg Novi, - Predsjednik opštine Herceg Novi je 23.03.2016. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju Javnog radio difuznog servisa "**Radio**

⁹⁴ "Sl.list CG - opštinski propisi", br. 12/14.

⁹⁵ "Sl. list CG - opštinski propisi", br. 8/16.

⁹⁶ "Sl. list CG - opštinski propisi", br. 42/16.

⁹⁷ "Sl. list CG - opštinski propisi", br. 24/16.

⁹⁸ "Sl. list CG - opštinski propisi ", br. 19/16.

⁹⁹ "Sl. list CG - opštinski propisi ", br. 12/16.

Televizija Herceg Novi¹⁰⁰, saglasno kojoj je propisano da se mijenja član 47, te da "Savjet imenovan na sjednici Skupštine opštine Herceg Novi održanoj dana 11. marta 2014. godine nastavlja sa radom do isteka mandata". Savjet JRDS **Radio Televizije Herceg Novi d.o.o.** je 31.05.2016.godine imenovao direktora Javnog radio-difuznog servisa Radio Televizija Herceg Novi. Time je prekinuta višegodišnja praksa popunjavanja ovog mjesta vršiocem dužnosti, odnosno nesprovođenja procedure imenovanja direktora.

- Nikšiću - Skupština opštine Nikšić je na sjednici od 24.06.2016. godine donijela Odluku o imenovanju tri člana Savjeta Radio-televizije Nikšić¹⁰¹.
- Andrijevića - Savjet Lokalnog javnog emitera "**Radio Andrijevića**" **D.o.o** je Odlukom br. 66 od 07.07.2016. godine izvršio izbor vršioca dužnosti direktora Lokalnog javnog emitera "Radio Andrijevića" d.o.o.
- Pljevlja - Skupština Opštine Pljevlja je na sjednici od 18.07.2016. godine donijela Odluku o imenovanju Savjeta Lokalnog javnog emitera **Radio-televizije Pljevlja**¹⁰².
- Kotoru - Skupština Opštine Kotor je na sjednici od 09.09.2016. godine donijela Rješenje o izmjeni Rješenja o imenovanju Savjeta "**Radio Kotor**"¹⁰³. Navedenim rješenjem razriješen je dužnosti predsjednik Savjeta "Radio Kotor", zbog podnošenja ostavke.
- Tivat - Skupština opštine Tivat je na sjednici održanoj 22.12.2016. godine donijela Odluku o imenovanju jednog člana Savjeta Lokalnog javni emiter "**Radio Tivat**"¹⁰⁴.

Finansiranje

U toku 2016.godine jedan od najvećih problema u radu lokalnih javnih emitera u Crnoj Gori bio je problem finansiranja.

Budžetima jedinica lokalnih samouprava u najvećem dijelu su opredijeljena finansijska sredstva koja nijesu dovoljna za redovno poslovanje ovih subjekata. Kako zbog opšte ekonomske situacije tako i često vrlo neadekvatne dinamike izmirivanja zaostalih dugova i obezbjeđenja sredstava za redovan rad, a prvenstveno zbog nedovoljnog i neredovnog finansiranja iz budžeta opština, položaj javnih emitera ni u 2016. godini nije bio na zadovoljavajućem nivou. To ukazuje na potrebu unapređenja procesa planiranja i realizacije obaveza povodom finansiranja javnih emitera iz lokalnih budžeta ili redefinisane ukupne pozicije ovih medija.

Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima (vidi gore - Poglavlje: RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA ZAKONSKOG I PODZAKONSKOG OKVIRA OD ZNAČAJA ZA AUDIOVIZUELNI MEDIJSKI SEKTOR), obuhvaćen je i set rješenja koja se odnose na primjenu pravila državne pomoći u finansiranju javnih emitera. Agencija očekuje da će se istim unaprijediti dalji razvoj svih javnih emitera čime bi, u krajnjem, pojačali efikasnost, profesionalizam i nezavisnost javnih emitera, koji još uvijek nijesu u potpunosti ostvareni upravo zbog problema finansijske održivosti.

Usvojenim izmjenama i dopunama na značajno drugačiji i detaljniji način definišu se prava i obaveze javnih emitera, kao pružaoca specifičnih javnih usluga, vezane za ispunjavanje pravila o korišćenju sredstava koja imaju karakter državne pomoći. Usvojena rješenja trebalo bi da garantuju ispunjenje obaveza ugovornih strana kao i mehanizme koji će se aktivirati ukoliko dođe do značajnog odstupanja od dogovorenog.

¹⁰⁰ "Sl.list CG - opštinski propisi", br. 15/16.

¹⁰¹ "Sl. list CG - opštinski propisi ", br. 30/16.

¹⁰² "Sl. list CG - opštinski propisi ", br. 32/16.

¹⁰³ "Sl. list CG - opštinski propisi ", br. 42/16.

¹⁰⁴ "Sl. list CG - opštinski propisi ", br. 52/16.

11. Implementacija programskih standarda

Monitoring emitovanih, odnosno distribuiranih sadržaja pružalaca AVM usluga (posredstvom različitih platformi) predstavlja značajan mehanizam Agencije za elektronske medije u ostvarivanju njene regulatorne funkcije i funkcije nadzora, u skladu sa zakonom.

U funkciji uspješne realizacije svojih nadležnosti, ovlaštenja i odgovornosti u segmentu nadzora nad primjenom zakona i podzakonskih akata, kao i za druge javne namjene (stvaranja baza statističkih podataka, evidencija, praćenja tendencija i trendova i sl.), Agencija za elektronske medije praktikuje, po sadržaju i formi, tri vrste monitoringa sadržaja emitovanog i distribuiranog programa elektronskih medija, i to:

A. Redovni monitoring¹⁰⁵ - Rezultati u 2016. godini (koji se odnose na broj registrovanih propusta emitera, karakter prigovora na rad emitera u vezi nepoštovanja programskih standarda, zaštite prava maloljetnika, raspoređivanja i označavanje programa, standarda u komercijalnim AVM komunikacijama), govore o postojanom trendu, iz godine u godinu, održavanja zadovoljavajućeg stepena discipline i nivoa profesionalnog kvaliteta u radu radio i TV emitera u Crnoj Gori, kada je u pitanju poštovanje propisa.

Agencija je u 2016. godini posebnu pažnju posvetila podizanju stepena kvaliteta ispunjenosti obaveza TV emitera u pogledu raspoređivanja i označavanja emitovanih programskih sadržaja, u cilju boljeg prilagođavanja programskih šema i sadržaja propisanim standardima u vezi sa zaštitom interesa maloljetnih lica i javnosti uopšte. U direktnoj komunikaciji sa uredništvima i menadžmentom TV stanica, u kratkom periodu ostvaren je uočljiv napredak u označavanju emitovanih sadržaja i njihovom emitovanju u propisanim terminima koji su prilagođeni određenim kategorijama gledališta.

Positivnu generalnu ocjenu o radu elektronskih medija u Crnoj Gori, sa stanovišta poštovanja standarda i održavanja zadovoljavajućeg nivoa javne komunikacije, dodatno potencira činjenica da je u ostalim segmentima javnosti /pojedini štampani mediji, elektronske publikacije i društvene mreže/, posebno u periodu kampanje za parlamentarne izbore, rapidno rastao stepen konfliktности, grubog kršenja dostojanstva i prava na privatnost, što je za posljedicu imalo brojne primjere drastičnog kršenja najelementarnijih standarda javne komunikacije.

B. Monitoring na zahtjev¹⁰⁶, odnosno registrovanje i arhiviranje emitovanih i reemitovanih programa na zvaničan zahtjev fizičkog ili pravnog lica (koje smatra da su mu povrijeđeni poslovni ili drugi interesi) i odgovarajuće postupanje u skladu sa propisima, iz godine u godinu zahvata sve više prostora u radu Agencije. Osnovni razlog leži u ubrzanom razvoju sektora AVM usluga u Crnoj Gori, ali i nekim drugim faktorima koji se povremeno pojavljuju kao djelatni elementi političkih, tržišnih i drugih dešavanja.

U tom segmentu, 2016. godinu u cjelosti, a posebno u njenoj drugoj polovini, obilježio je ekspanzivan, doskora nezamisliv rast interesovanja i broja prigovora, koji su se u najvećoj mjeri odnosili na poštovanje standarda u informativnim programima elektronskih emitera, te poštovanje propisa u oblasti autorskih i srodnih prava prilikom emitovanja i reemitovanja programskih sadržaja.

Razlozi za takvu ekspanziju nalaze se u:

¹⁰⁵ **Redovni monitoring** – uključuje neprekidno 24-časovno snimanje i arhiviranje emitovanih programa radio i TV emitera registrovanih u Crnoj Gori i na taj način stvaranje činjenične osnove za analizu njihovog sadržaja sa aspekta poštovanja programskih i dr. standarda propisanih izdatim odobrenjima radi (1) blagovremenog reagovanja u slučajevima nepoštovanja propisa i/ili standarda u radu emitera, (2) pribavljanja dokumentacione osnove za vođenje upravnog postupka po službenoj dužnosti ili po prigovoru na rad pružalaca AVM usluga, (3) prikupljanje podataka za izradu različitih izvještaja i evidencija i sl.

¹⁰⁶ **Monitoring na zahtjev** – sprovodi se po potrebi, i predstavlja vremenski i tematski ograničeno praćenje određenih programskih sadržaja na zahtjev građana, emitera ili drugih pravnih lica u svrhu ostvarivanja njihovih prava i interesa koji se tiču poštovanja programskih standarda, autorskih prava i prava ekskluzivnog emitovanja od strane emitera.

1. Izuzetno dinamičnoj i dugotrajnoj kampanji za parlamentarne i lokalne izbore (u nekoliko opština), punoj tenzija, oštih konfrontacija i javnih konflikata, kako među političkim akterima tako i među medijima;

2. Brzom ekspanziji usluga distribucije radio i TV programa na crnogorskom tržištu i već ostvarenom ogromnom tržišnom udjelu na strani tražnje, kao i porastu broja relevantnih aktera i zaoštavanje konkurencije na strani ponude;

Kao ilustracije posljedica djelovanja navedenih faktora, mogu poslužiti činjenice da je u drugoj polovini 2016. godine samo na emitovane sadržaje u informativnom programu jednog TV emitera Agenciji upućeno preko 60 prigovora, a znatno je porastao i broj zahtjeva emitera, operatora i imaoca prava, prema Agenciji, za utvrđivanje poštovanja autorskih prava i prava ekskluzivnog emitovanja od strane drugih medija i distributera.

Konkretniji pokazatelji i rezultati u ovoj oblasti dati su u tekstu koji slijedi, a sumarni zaključak govori u prilog ocjeni da je Agencija, i u ovako složenim okolnostima, uspješno odgovorila svojim rapidno rastućim obavezama.

C. Istraživački monitoring¹⁰⁷

Istraživanje i analiza pojedinih značajnih oblasti u programima elektronskih medija u Crnoj Gori je Programom rada Agencije za 2016. godinu ustanovljeno kao redovna programska aktivnost. Saglasno tome, u 2016. godini posebna pažnja je posvećena zastupljenosti programskih sadržaja koji su od posebnog interesa za određene ciljne grupe. Na osnovu analize emitovanog programa, sačinjeni su:

1. Izveštaj o primjeni programskih standarda i standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija u elektronskim medijima;
2. Informaciju o zastupljenosti dječijih, kulturnih i obrazovnih sadržaja u elektronskim medijima;
3. Informaciju o zastupljenosti programa prilagođenih osobama sa oštećenim vidom i sluhom i programa od značaja za osobe sa invaliditetom – maj 2016. godine;
4. Informaciju o zastupljenosti programa prilagođenih osobama sa oštećenim vidom i sluhom i programa od značaja za osobe sa invaliditetom – decembar 2016. godine;
5. Informaciju - Politički marketing uoči parlamentarnih i lokalnih izbora u Crnoj Gori 2016. godine.

*
*   *

---

¹⁰⁷ **Istraživački monitoring** - predstavlja periodično, planirano, ciljano praćenje, registrovanje i analizu emitovanih programskih sadržaja koji su predmet pažnje u svrhu obezbjeđivanja baze podataka za ostvarivanje uvida, registrovanje trendova i analiziranja obima, kvaliteta i sadržaja ponude i tražnje na crnogorskom tržištu AVM usluga. Ima za cilj utvrđivanje poštovanja temeljnih programskih standarda i standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija u elektronskim medijima. Rezultiraju stvaranjem baza podataka koje omogućavaju sprovođenje analiza i donošenje argumentovanih zaključaka, kako o stepenu poštovanja normi od strane emitera, tako i o stanju, strukturi i kvalitetu ukupne ponude analiziranih TV emitera, o mogućnosti gledalaca da zadovoljavaju svoje potrebe i interese, o stanju nacionalnog i lokalnih tržišta u segmentima oglašavanja, o socijalno-ekonomskom položaju elektronskih medija i sl.

Izveštaj o primjeni programskih standarda i standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija u elektronskim medijima sa nacionalnim pokrivanjem

Predmet monitoringa su bili emitovani programski sadržaji četiri TV emitera: Prvi program javnog servisa Radio-televizija Crne Gore i programi tri komercijalna TV emitera opšteg televizijskog programa u Crnoj Gori - TV Vijesti, TV Pink M i TV Prva - a u sadržinskom smislu predmet pažnje bila je primjena sljedećih standarda:

I Programskih standarda:

1. Procenat sopstvene produkcije u odnosu na ukupni emitovani program
2. Trajanje i struktura emitovanog informativnog programa

II Standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija:

1. Oglašavanje i telešoping po satu emitovanog programa
2. Oglašavanje u informativnom programu

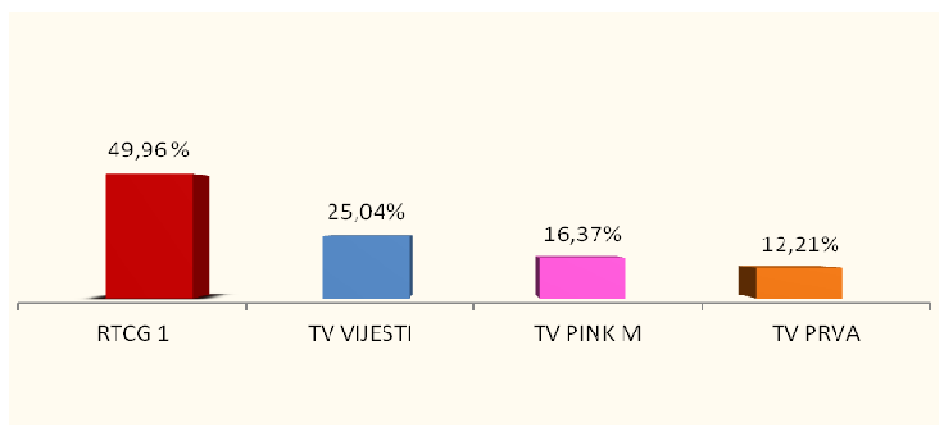
Monitoring je izvršen u period od **10. do 16. decembra 2016. godine**. Poštovanje programskih standarda praćeno je u svim programskim sadržajima emitovanim u periodu od 24 sata dnevno, a monitoring implementacije standarda u oblasti komercijalnih AV komunikacija izvršen je, na dnevnom nivou u periodu od 17 do 24 sata (*prime time*).

U segmentu koji se odnosi na poštovanje **programskih standarda**, po elementima koji su bili predmet monitoringa, na osnovu rezultata monitoringa moguće je izvesti sljedeće zaključke:

A. Svi posmatrani emiteri u svojim programima ostvaruju **obavezni procenat sopstvene produkcije** (najmanje 10 odsto) u odnosu na ukupni emitovani program, na šta su obavezani članom 11 Pravilnika o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom¹⁰⁸.

U posmatranom periodu, kod ovih emitera, procenat sopstvene produkcije, u odnosu na ukupni emitovani program, ima sljedeće vrijednosti: TVCG 1 – 49,96 %, TV Vijesti - 25,04 %, TV Pink M – 16,37 %. TV Prva – 12,21 % odsto.

Grafički prikaz podataka o učešću sopstvene produkcije (u %) dat je u grafikonu koji slijedi.

Grafik 1: Učešće sopstvene produkcije 10.12 do 16.12 2016. godine

U poređenju sa istim periodom prošle godine, uočen je pozitivan trend rasta procenta sopstvene produkcije, u odnosu na ukupni emitovani program, kod TV Vijesti gotovo 1,5 odsto i kod TV Pink M 5 odsto.

¹⁰⁸ „Sl.list CG“, br. 11/12.

B. Posmatrani emiteri, ispunjavali su svoje obaveze u pogledu **trajanja i strukture emitovanog informativnog programa**, utvrđene članom 59 stav 5 Zakona o elektronskim medijima, da dnevno emituju informativni program u trajanju od najmanje 30 minuta, u okviru kojeg najmanje jednu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

TVCG 1 je prosječno dnevno emitovao 560 minuta informativnog programa, TV Vijesti 332 minuta, TV Pink M 154 minuta i TV Prva 144 minuta.

Takođe, utvrđeno je da su ove TV stanice emitovale centralno-informativnu emisiju u sljedećem prosječnom trajanju: TVCG 1 - 39 minuta, TV Vijesti – 36 minuta, TV Prva - 26 minuta i TV Pink M - 23 minuta.

Dakle, na osnovu podataka može se zaključiti da su **emiteri poštovali propisane kvote o dnevnom trajanju i strukturi informativnog programa**.

U oblasti poštovanja **standarda u komercijalnim AV komunikacijama**, po ključnim elementima koji su bili predmet monitoringa, rezultati monitoringa su sljedeći:

A. Neki od posmatranih emitera nijesu poštovali limitirane kvote **oglašavanja i telešopinga po satu emitovanog programa**, propisane članovima 40, stav 2 i 41 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama¹⁰⁹ - da u jednom satu programa javnog emitera ne smije biti emitovano više od 15% (9 minuta) oglasa i telešopinga, odnosno 20% (12 minuta) za komercijalne emitere.

Uvidi u emitovani program pokazuju da su samo TV Vijesti u potpunosti poštovale propisana ograničenja oglašavanja. Ostalim emiterima izrečene su predviđene upravno-nadzorne mjere zbog nepoštovanja propisanih kvota.

B. Svi posmatrani emiteri su u potpunosti poštovali svoje obaveze u vezi **oglašavanja u informativnom programu**, propisane članom 44 Pravilnika o komercijalnim AV komunikacijama, da se, ukoliko informativne emisije na TV stanicama traju duže od 30 minuta, oglasne poruke mogu emitovati isključivo između djelova (informativno-politički, sportski i vremenska prognoza), najviše jednom, u maksimalnom trajanju do 60 sekundi.

*
*   *
*   *

Zastupljenost dječijih, kulturnih i obrazovnih sadržaja u programima nacionalnih TV stanica

U fokusu istraživanja je bila zastupljenost programskih sadržaja namijenjenih djeci, obrazovnih programa i emisija posvećenih kulturnoj tematici. U periodu od 10. do 16. decembra 2016. godine urađen je dvadesetčetvoročasovni monitoring programskih sadržaja četiri TV programa sa nacionalnim pokrivanjem u Crnoj Gori (TVCG 1, TV Vijesti, TV Pink M i TV Prva).

Metodološki okvir za definisanje i klasifikaciju utemeljen je na elementima i kriterijumima koji se odnose na karakter dominantnih elemenata njihovog sadržaja (ako je emisija sa dominantnim sadržajem iz kulture, za potrebe ovog uvida zanemarivani su njeni elementi obrazovnog žanra, koje u pravilu ove emisije imaju „same po sebi“, pa je svrstana u kulturne, a ne obrazovne emisije). Pored toga, u razvrstavanju programskih sadržaja u žanrove koji su predmet pažnje ove informacije, uvijek je uvažavano i to kako je (ukoliko je) sam medij označio taj sadržaj u svojoj programskoj šemi.

Rezultati monitoringa pokazuju da je, u ukupnom emitovanom programu, procentualno učešće dječijeg, obrazovnog i programa iz kulture u programima posmatranih medija imalo sljedeće vrijednosti: TVCG 1 - 12,02%, TV Vijesti - 4,37%, TV Pink M - 4,02% i TV Prva - 1,02%.

¹⁰⁹ „Sl.list CG“, br. 36/11.

Posmatrajući samo zastupljenost **dječijih programa**, u programima emitera registrovano je sljedeće procentualno učešće: TV Pink M - 4,02%, TV Vijesti 3,28%, TVCG 1 - 2,26% i TV Prva - 1,02%.

Dječiji program **TVCG 1** prvenstveno čine emisije u sopstvenoj produkciji: „Dječije popodne“, „Potraga“, „Dobar dan školo“, „Hajde reci pravo“, kao i rubrika „Dječiji kutak“, koja se emituje u okviru jutarnjeg programa „Dobro jutro Crna Goro“.

U programu **TV Vijesti** emitovna je emisija u sopstvenoj produkciji „Pčelica“, a ostatak su kupljeni programi, regionalni kviz za djecu „Žogarija“ i crtani filmovi.

„City kids“ i „Pinkove zvezdice“ predstavljaju emitovani dječiji program **TV Pink M**.

U programu **TV Prva** cjelokupni emitovani dječiji program u ovom periodu činila je emisija „Neki novi klinici“, rađena u produkciji TV Prva iz Srbije.

U posmatranom periodu registrovano je sljedeće procentualno učešće **emisija sa tematikom iz kulture** u ukupnom emitovanom programu emitera: TVCG 1 - 4,05% i TV Vijesti - 1,08%. TV Pink M i TV Prva u ovom periodu nijesu emitovale emisije posvećene ovoj tematici.

U posmatranom periodu, TVCG 1 je emitovala uglavnom sadržaje iz sopstvene produkcije: „Profil“, „Bihorski lirik - Ismet Rebronja“, „Mala abeceda muzike“, „ART magazin“, „Likovna umjetnost Crne Gore“, „Pročitaj me“, „Mostovi“, „ART Dnevnik“, koncert Crnogorskog simfonijskog orkestra. Nešto manje od četvrtine ovih programa predstavljali su kupljeni sadržaji rađeni u produkciji BBC-ja.

U posmatranom periodu nijesu zabilježene redovne emisije **TV Vijesti** iz oblasti kulture, već se navedeni procenat odnosi na snimak koncerta duo gitara - Srđan Bulatović - Darko Nikčević.

Emisije obrazovnog sadržaja u posmatranom periodu imala je jedino TVCG 1 i to 5,70% ukupno emitovanog programa. Od navedenog nešto više od pola čine emisije u sopstvenoj produkciji („Da li znate?“, „TV Arhiv“, „Škrinja“, „Kroz prašumu do visina“, „Sjećanja - Spasoje Vujović“, „Šavnik - regija raskošnih prirodnih ljepota“, „Crnogorski - naš jezik“, „Cetinjska mitropolija“, „Fotografija u Crnoj Gori“ i „Istraživač“). Ostatak čine kupljeni programi („Island“, emisija o Fidelu Kastru, kao i emisije rađene u produkciji BBC-ja).

*

* *

Zastupljenost programa prilagođenih osobama sa oštećenim vidom i sluhom i programa od značaja za osobe sa invaliditetom

Zakon o elektronskim medijima sadrži odredbe koje imaju za svrhu podsticanje pružaoca AVM usluga u Crnoj Gori da svoje usluge učine dostupnim i osobama sa oštećenjem vida i sluha. Navedeno je u tijesnoj vezi i sa odredbama zakona kojima je predviđeno da javni emiteri, u cilju ostvarivanja javnog interesa, emituju i proizvode programe koji su namijenjeni različitim segmentima društva, uključujući i osobe sa invaliditetom.

Agencija za elektronske medije je, tokom 2016. godine, sprovela određene aktivnosti radi sagledavanja mogućnosti povećanja dostupnosti sadržaja i povećanja sadržaja elektronskih medija koji su od značaja za osobe sa invaliditetom i koji tretiraju za njih značajne tematike.

Ovo pitanje naročito dobija na značaju i aktuelnosti u okruženju digitalne televizije, koje na relativno jednostavan način može obezbijediti veću dostupnost emitovanih sadržaja, kroz tehnike kao što su subtitlovanje, audio opisi i sl.

Kako je Agencija namjerna da se ovom pitanju još više i intezivnije posveti i tokom narednog perioda, tokom 2016. godine otpočeto je sa određenim aktivnostima koje imaju za cilj povećanje dostupnosti sadržaja i povećanja sadržaja elektronskih medija koji su od značaja za osobe sa invaliditetom i koji tretiraju za njih značajne tematike.

S tim u vezi, Sektor za monitoring Agencije je sproveo istraživanje o zastupljenosti programa prilagođenih osobama sa oštećenim vidom i sluhom i programa od značaja za osobe sa invaliditetom (u maju i decembru 2016. godine).

Analiza je obuhvatila program osam TV i dva radio-emitera u Crnoj Gori, i to:

- nacionalnog javnog televizijskog emitera - TV CG 1;
- lokalnih javnih televizijskih emitera – TV Nikšić, TV Pljevlja i TV Budva;
- komercijalnih televizijskih emitera sa nacionalnom pokrivenošću – TV Atlas, TV Vijesti, TV Prva i TV Pink M;
- nacionalnih javnih radijskih emitera – Radio Crne Gore, Drugi program (Radio 98);
- neprofitnog radijskog emitera – Radio Homer.

Uvidom u emitovane programske sadržaje osam **TV stanica**, konstatovano je sljedeće:

- **TV CG 1** redovno emituje programski sadržaj prilagođen osobama sa oštećenim vidom i sluhom („Vijesti na gestovnom govoru“), a emitovala je i priloge posvećene osobama sa invaliditetom u informativnim i drugim emisijama;
- **TV Prva** je emitovala programski sadržaj posebno prilagođen osobama sa oštećenim vidom i sluhom (emisija „Informisanje javnosti o evropskim integracijama i podršci IPA u Crnoj Gori“), a u okviru redovnih emisija, koje nijesu posvećene isključivo ovoj problematici, emitovala je i priloge posvećene osobama sa invaliditetom;
- **TV Atlas** je emitovala programski sadržaj posebno prilagođen osobama sa oštećenim vidom i sluhom (emisija „Informisanje javnosti o evropskim integracijama i podršci IPA u Crnoj Gori“);
- **TV Vijesti** je u posmatranom periodu, u okviru centralne informativne emisije, emitovala priloge posvećene osobama sa invaliditetom.

Četiri posmatrane stanice (TV Nikšić, TV Pljevlja, TV Budva i TV Pink M) nijesu u posmatranom periodu emitovale programske sadržaje posebno prilagođene osobama sa oštećenim vidom i sluhom, kao ni priloge u okviru drugih programa koji se bave tematikom od značaja za osobe sa invaliditetom.

Radio Crne Gore godinama posebnu pažnju posvećuje ranjivim grupama, pri čemu osobe sa invaliditetom, kao najranjivije, imaju značajno mjesto i prostor u programu Radija Crne Gore. Više od deset godina jednom mjesečno se emituje programski sadržaj pod nazivom “Svijet jednakih šansi”. Bez obzira što u svojoj biti predstavlja medij koji je u potpunosti prilagođen osobama bez vida, Radio Crne Gore najviše emisija posvećuje upravo toj populaciji. Predstavnicima Saveza slijepih Crne Gore, lokalnih organizacija, Biblioteke za slijepce su često gosti u studiju. Prigodnim emisijama obilježava se Dan bijelog štapa, Međunarodni dan osoba sa invaliditetom, Dan ljudskih prava. Razgovara se sa članovima Udruženja mladih sa hendikepom, Udruženja paraplegičara kao i članovima roditeljskih udruženja.

Radio Homer je radijska stanica čiji je program u cjelosti posvećen osobama sa invaliditetom, a posebno osobama oštećenog vida. Sastoji se od tri cjeline: informativni program, program za osobe sa invaliditetom i program za djecu. Emisija “Zvukom do svjetlosti” je centralna emisija koja je posvećena slabovidim osobama, a takođe i ostali programski sadržaji ovog radija usmjereni su ka slabovidim licima i to na način gdje se vizuelni formati prevode u zvučne, kako bi bili dostupni osobama oštećenog vida (“Radio drama”, “Radio roman”, “Homerov tečaj stranih jezika”, “Iz naših časopisa”, “Homerova radio tribina”, “Homerov audio bioskop”).

Ova istraživanja su pokazala da, generalno govoreći, zastupljenost sadržaja prilagođenih osobama sa oštećenim vidom i sluhom, kao i programa koji se bave tematikom od značaja za osobe sa invaliditetom, nije na zadovoljavajućem nivou i da u narednom periodu treba sprovesti

odgovarajuće aktivnosti u cilju stvaranja okruženja u kojem bi moglo doći do povećanja ovih sadržaja od strane emitera.

Imajući u vidu navedeno, Agencija za elektronske medije je, kroz Fond za pomoć komercijalnim radijskim emiterima, pružila emiterima mogućnost finansiranja programa posvećenih licima sa invaliditetom.

Tokom raspodjela, realizovanih 2015. i 2016. godine, sredstvima Fonda finansirane su emisije u potpunosti posvećene osobama sa invaliditetom u sljedećim radijskim programima:

- Radio Cool - „Šansa za sve“, „Podrška za sve“ i „Podrška za ravnopravnost“,
- Radio Jadrana „Sunčev zrak“,
- Radio Zete “Zajedno kroz život” i “Jednaka prava, jednake mogućnosti”,
- Radio Elita “I mi smo dio društva”.

Pored navedenog, u prijavljenim programima emitera Radio Krš, Radio D Plus, Radio Adriatic, Radio Glas Plava i Radio Skadar Lake, između ostalog, zastupljena su i pitanja koja se bave osobama sa invaliditetom.

Na kraju, na osnovu izloženih činjenica i uvida, nameće se zaključak da postoji realna potreba za stimulisanjem elektronskih medija da u svom radu posvete više pažnje ovoj izuzetno značajnoj društvenoj problematici. Posebnu pažnju treba posvetiti stvaranju uslova da se programima finansijske podrške podrži veća proizvodnja i objavljivanje medijskih sadržaja namijenjenih osobama sa invaliditetom, kao i razvoj i unapređenje tehničke infrastrukture za olakšavanje njihovog pristupa medijskim sadržajima.

*
*   *

Parlamentarni i lokalni izbori u Crnoj Gori – monitoring komercijalnih AV komunikacija u programima TV stanica

Izveštaj je urađen na osnovu monitoringa emitovanog programa pet TV stanica sa nacionalnim pokrivanjem (program nacionalnog javnog emitera TVCG1 i programi četiri komercijalna TV emitera: TV Atlas, TV Vijesti, TV Pink M i TV Prva).

Predmet monitoringa bilo je cjelokupno oglašavanje (oglasi, igrani tv spot, dokumentarni tv spot, direktni prenosi konvencija i mix spot) subjekata izbornog procesa (partija, koalicija, kandidata ...) na programima pomenutih TV stanica, u periodu od 13.09.2016. do izborne šutnje 14.10.2016. godine, 24 sata dnevno.

Opširna informacija, pored ostalog pokazuje da je u periodu od 32 dana, u programima posmatranih TV stanica, emitovano ukupno 102 sata, 50 minuta i 26 sekundi promotivnih sadržaja učesnika u kampanji – u prosjeku nešto manje od 3,5 sati dnevno.

Pojedinačno procentualno učešće posmatranih emitera u ukupno emitovanom političkom marketingu iznosi: TVCG 1 – 28,99 odsto, TV Atlas 23,43 odsto, TV Vijesti 19,41 odsto, TV Pink M 17,20 odsto i TV Prva 10,97 odsto.

*
*   *

Navedena istraživanja, informacije i analize su dostupni na veb sajtu Agencije

www.ardcg.org

12. Izrečene kaznene mjere

U 2016. godini, Agencija je registrovala, identifikovala i procesuirala slučajeve, te izrekla odgovarajuće mjere emiterima zbog kršenja programskih standarda, standarda vezanih za komercijalne audiovizuelne komunikacije, obaveza vezanih za autorsko i srodna prava i zbog neblagovremenog izmirivanja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje programa.

*
*   *

Agenciji za elektronske medije je dostavljeno, u periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine, 70 prigovora na rad emitera sljedećih televizijskih programa:

- „TV Pink M“ - 63 prigovora,
- „TV Prva“ - 2 prigovora,
- „Prvi program RTCG“ i „Drugi program RTCG“ – 4 prigovora i
- „Srpska TV“ – 1 prigovor.

U prvostepenom postupku, odbijeno je 45 prigovora, prihvaćeno je 15 prigovora i izrečeno isto toliko upozorenja. Odbačeno je pet prigovora. Agencija nije bila u nadležnosti za razmatranje jednog prigovora/zahtjeva, dok su sa tri zaključka je spojeno 6 prigovora. Pored toga, u toku je 1 postupak.

Zbog kršenja Zakona o elektronskim medijima, podzakonskih aktata Agencije i izdatih odobrenja za emitovanje, Agencija je povodom pomenutih prigovora izrekla upozorenja sljedećim emiterima:

TV program/sadržaj	Prekršeni standardi (ZEM, podzakonski akti)
Prva (najava serija "Srpske misterije") ¹¹⁰	čl. 55. st 2 i 3 ZEM, čl. 6 stav 1 tačka h), st. 1 i 2 čl. 22, st. 2 i 3 čl. 23, čl. 23a i 27 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter je propustio da adekvatno označi i rasporedi saržaj koji može ugroziti razvoj maloljetnika
Pink M ("Farma 7") ¹¹¹	čl. 55 stav 1 i stav 6 al. 3) ZEM - emiter emitovanjem sadržaja nije obezbijedio poštovanje dostojanstva učesnika u programu i unapređenje kulture javnog dijaloga
Pink M (Minut, dva) ¹¹²	član 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter je prekršio načela objektivnosti i nepristrasnosti
Pink M (Minut, dva) ¹¹³	čl. 7, 8, 11 i 12 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti, pa događaj nije vjerno prikazao ni omogućio da različiti pristupi i mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljeni; emitovani sadržaj nije pravičan ni izbalansiran
Pink M (Minut, dva) ¹¹⁴	čl. 7, 8, 11, 12 i 28 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti, pa događaj nije vjerno prikazao ni omogućio da različiti pristupi i mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljeni; emitovani sadržaj nije pravičan ni izbalansiran; emiter nije poštovao pretpostavku nevinosti do donošenja pravosnažne odluke suda

¹¹⁰ Rješenje Agencije br. 02-359/3 od 08.04.2016.g.

¹¹¹ Rješenje Agencije br. 02-962/4 od 29.07.2016.g.

¹¹² Rješenja Agencije br. 02-1018/4 od 01.08.2016.g. i 02-1067/4 od 04.08.2016.g.

¹¹³ Rješenja Agencije br. 02-1289/3 od 21.09.2016.g., 02-1725/4 od 16.11.2016.g., 02-1832/4 od 28.11.2016.g., 02-411 od 10.03.2017.g. i 02-409 od 10.03.2017.g.

¹¹⁴ Rješenje Agencije br. 02-410 od 10.03.2017.g.

Izveštaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu

Pink M (Minut, dva) ¹¹⁵	čl. 7, 8 i 11 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter je prekršio načelo objektivnosti i nepristrasnosti, nije jasno razdvojio mišljenje i komentare od činjenica i nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti
Pink M (Minut, dva) ¹¹⁶	čl. 7, 8 i 11 Pravilnika o program. standardima - emiter je propustio da na profesionalan i odgovoran način pribavi i objavi cjelovitu i nepristrasnu informaciju, da vjerno, pravično i izbalansirano prikaže događaj kojem je posvećen prilog, odnosno obezbijedi da različita mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljena
Pink M (Minut, dva) ¹¹⁷	čl. 7 i 8 Pravilnika o program. standardima - emiter je prekršio načela tačnosti i nepristrasnosti i nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti
RTCG (emisija "Debata") ¹¹⁸	čl. 74 stav 2 al. 7) ZEM, člana 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika, člana 5 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g. - RTCG nije u vrijeme predizborne kampanje obezbijedila ravnopravno predstavljanje političkih stranaka
Pink M (epizoda serije "Kalifornikacija") ¹¹⁹	čl. 23, 23a i 24 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter je usljed pogrešne kategorizacije, prekršio obaveze označavanja i raspoređivanja programskih saržaja koji mogu ugroziti razvoj maloljetnika

Tabela 6.: Upozorenja izrečena u prvostepenom postupku, u periodu od 1. januara do 31. decembra 2016.

U drugostepenom postupku, Savjetu Agencije podneseno je 16 žalbi na prvostepena rješenja vezane za prigovore na rad navedenih televizijskih emitera. Od toga je odbijeno 12 žalbi kao neosnovane, 1 žalba kao neblagovremena a usvojene su 3 žalbe (predmeti vraćeni prvostepenom organu na ponovni postupak).

Agencija za elektronske medije je u ponovnom postupku, usvojila tri prigovora i izrekla isto toliko upozorenja emiteru:

Tv program/sadržaj	Prekršeni standardi (ZEM, podzakonski akti)
Pink M (Minut, dva) ¹²⁰	čl. 7, 8 i 11 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter je prekršio načela tačnosti i nije doprinio istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti, kao i obavezu da informativno-politički programi moraju biti pravični i izbalansirani
Pink M (Minut, dva) ¹²¹	čl. 7 i 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter je prekršio načela objektivnosti, nepristrasnosti i tačnosti i nije doprinio istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti
Pink M (Minut, dva) ¹²²	čl. 7 i 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima - emiter je prekršio načela objektivnosti, nepristrasnosti i tačnosti i nije doprinio istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti

Tabela 7.: Upozorenja izrečena u ponovnom postupku, u periodu od 1. januara do 31. decembra 2016.

Detaljnije informacije o uočenim nepravilnostima mogu se naći u aktima Agencije donesenim u predmetnim postupcima dostupnim na veb sajtu Agencije.

¹¹⁵ Rješenje Agencije br. 02-1301 od 23.09.2016.g.

¹¹⁶ Rješenje Agencije br. 02-1390/3 od 05.10.2016.g.

¹¹⁷ Rješenja Agencije br. 02-1404/4 od 10.10.2016.g.

¹¹⁸ Rješenje Agencije br. 02-1685/1 od 13.10.2016.g.

¹¹⁹ Rješenje Agencije br. 02-83 od 11.01.2017.g.

¹²⁰ Rješenje Agencije br. 02-1224/8 od 30.12.2016.g.

¹²¹ Rješenje Agencije br. 02-1232/8 od 30.12.2016.g.

¹²² Rješenje Agencije br. 02-1236/8 od 30.12.2016.g.

Većina podnesenih prigovora, kao i izrečenih upozorenja ukazuje na kršenje standarda regulisanih Pravilnikom o programskim standardima koji su vezani za proizvodnju informativnog programa. Radi se, između ostalog, o osnovnim načelima rada i ponašanja medija, čija je primjena dobar indikator uređivačke politike medija i opredijeljenosti njegovih osnivača i urednika da to rade profesionalno i odgovorno.

Dio tih standarda više spada u domen samo-regulacije, koja bi trebala da bude mehanizam za nadzor i provjeru dosljednosti u primjeni tih profesionalnih standarda i načela. Upravo zbog toga, opravdanost pojedinih važećih zakonskih i podzakonskih odredbi o radu elektronskih medija, upravo u dijelu regulisanja profesionalnih standarda, definitivno treba preispitati prilikom buduće revizije pravnog okvira.

Obaveza Agencije je da razmotri svaki prigovor na rad emitera, sagleda da li je došlo do kršenja propisanih standarda, te svojim odlukama ukaže na kršenje odnosno odsustvo kršenja standarda. Imajući to u vidu, Agencija je, nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica, svoje odluke po prigovorima činila dostupnim javnosti putem svog veb sajta. Objavljivanjem cjelokupnih odluka sa kompletnim obrazloženjima težilo se da se na transparentan način ukaže kako na proces na kojem se zasniva rad i postupanje Agencije za elektronske medije po prigovorima, tako i na pristup u sagledavanju da li je došlo do kršenja određenih standarda.

Enormno povećanje broja prigovora podnesenih Agenciji za elektronske medije ukazuje na potrebu jačanja svijesti o značaju, načinu i uslovima za ostvarivanja prava na ispravku i odgovor. Iako se pravo na podnošenje prigovora na rad emitera, te pravo na ispravku i odgovor međusobno ne isključuju, Agencija je uočila da su skoro svi podneseni prigovori uslijedili bez prethodnog podnošenja zahtjeva za objavljivanje ispravke ili odgovora. U određenim slučajevima, ni objavljivanje ispravke ili odgovora ne bi u potpunosti oslobodilo emitera od odgovornosti za kršenja standarda. Ipak, u značajnom broju slučajeva bi, za obje strane, bio pokazatelj postojanja ili odsustva opredijeljenosti medija da radi profesionalno i odgovorno.

*
*   *
*

Zbog neovlašćenog reemitovanja sadržaja za koje emiter nije imao regulisana prava za određenu platformu i/ili teritoriju Crne Gore, Agencija je u toku 2016. godine izrekla upozorenja pružaocima sljedećih AVM usluga na zahtjev:

- "Total TV" zbog reemitovanja serije "Underbelly"/"Rat podzemlja"¹²³
- "Telemach" zbog reemitovanja serije "Underbelly"/"Rat podzemlja"¹²⁴
- „Extra TV“ zbog reemitovanja utakmice Lige šampiona „Roma-Real Madrid“¹²⁵
- „M-kabl“ zbog reemitovanja kviza „Potera“¹²⁶
- „M-tel“ zbog reemitovanja serija „Vikinzi“ i film „Ida“¹²⁷.

U drugostepenom postupku, Savjetu Agencije podneseno je 5 žalbi na prvostepena rješenja vezana za prigovore na rad navedenih pružaoca AVM usluge na zahtjev. Od toga su odbijene dvije, a usvojene tri žalbe (predmeti vraćeni prvostepenom organu na ponovni postupak).

U ponovnom postupku, Agencija za elektronske medije je odbila dva prigovora, usvojila jedan i izrekla upozorenje¹²⁸ pružaocu AVM usluga na zahtjev „M-tel“ zbog reemitovanja utakmice Lige šampiona Atletico Madrid - Bayern Munich.

¹²³ Rješenje Agencije br. 02-1580/4 od 21.01.2016.g.

¹²⁴ Rješenje Agencije br. 02-1580/5 od 21.01.2016.g.

¹²⁵ Rješenje Agencije br. 02-453/3 od 28.04.2016.g.

¹²⁶ Rješenje Agencije br. 02-376/2 od 14.04.2016.g.

¹²⁷ Rješenje Agencije br. 02-469/1 od 25.04.2016.g.

*
* *

Zbog kršenja čl. 44 st. 2 Zakona o elektronskim medijima, člana 16 Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga¹²⁹ i obaveza propisanih tačkom 6. odobrenja za emitovanje, koje se odnose na **neblagovremeno izmirivanje obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje**, Agencija je, u okviru nadzora nad radom emitera, **izrekla upozorenje sljedećim emiterima:**

- u januara 2016. godine:

	Emiter	Radijski/TV program
1.	„AMARTY“ D.O.O.	„RADIO BEST“
2.	„BRADVA-COMPANY“ O.D.	„RADIO LUNA“
3.	„RADIO TELEVIZIJA ATLAS“ D.O.O.	„RADIO ATLAS“
4.	„RADIO ELMAG“ D.O.O.	„RADIO ELMAG“
5.	„RADIO GUSINJE“ D.O.O.	„RADIO GUSINJE“
6.	„EUROGUM“ D.O.O.	„RADIO STAR FM“
7.	„AMD ZARUBICA COMPANY“ D.O.O.	„RADIO Z“
8.	„TDI RADIO“ D.O.O.	„RADIO TDI“
9.	„TOPOLICA“ D.O.O.	„RADIO F“
10.	„RADIO MOJKOVAC“ D.O.O.	„RADIO MOJKOVAC“
11.	„TRIPK COM“ D.O.O.	„RUSSKOE RADIO“
12.	„PONTA“ D.O.O.	„RADIO PONTA“
13.	„AST“ D.O.O.	„RADIO PRVA“
14.	„SKADAR LAKE“ NVO	„RADIO SKADAR LAKE“
15.	„M-CORONA“ D.O.O.	„RADIO CORONA“
16.	„HIT FM“ D.O.O.	„RADIO HIT FM“
17.	„LOKALNI JAVNI EMITER RADIO I TELEVIZIJA NIKŠIĆ“ D.O.O.	„RADIO NIKŠIĆ“
18.	„RADIO TELEVIZIJA ATLAS“ D.O.O.	„TV ATLAS“
19.	„BALKAN CHANNEL“ D.O.O.	„TV BALKAN“
20.	„M-CORONA“ D.O.O.	„TV CORONA“
21.	„BLUE MOON“ D.O.O.	„TV MBC“
22.	„SUN SUN“ D.O.O.	„TV SUN“
23.	„TELEVIZIJA VIJESTI“ D.O.O.	„TV VIJESTI“
24.	„ZEN MASTER PRODUCTION“ D.O.O.	„TV NOVI“
25.	„TV BOKA“ D.O.O.	„TV BOKA“
26.	„LOKALNI JAVNI EMITER RADIO I TELEVIZIJA NIKŠIĆ“ D.O.O.	„TV NIKŠIĆ“
27.	„LOKALNI JAVNI EMITER RADIO TELEVIZIJA PLJEVLJA“ D.O.O.	„TV PLJEVLJA“
28.	„PINK M COMPANY“ D.O.O.	„TV PINK M“
29.	„AST“ D.O.O.	„TV PRVA“
30.	„MIR&TEUTA“ D.O.O.	„TV TEUTA“

¹²⁸ Rješenje Agencije br. 02-1589/12 od 21.12.2016.g.

¹²⁹ „Sl. list CG“, br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15 i 11/16.

Tabela 8.: Upozorenja zbog neizmirivanja godišnje naknade – januar 2016.g.

- u aprilu 2016. godine:

	Emiter	Radijski/TV program
1.	„AMARTY“ D.O.O.	„RADIO BEST“
2.	„ANTENA M“ D.O.O.	„RADIO ANTENA M“
3.	„RADIO TELEVIZIJA ATLAS“ D.O.O.	„RADIO ATLAS“
4.	„EUROGUM“ D.O.O.	„RADIO STAR FM“
5.	„RADIO MOJKOVAC“ D.O.O.	„RADIO MOJKOVAC“
6.	„TRIPK COM“ D.O.O.	„RUSSKOE RADIO“
7.	„PONTA“ D.O.O.	„RADIO PONTA“
8.	„SKADAR LAKE“	„RADIO SKADAR LAKE“
9.	„METROPOLITEN MEDIA“ D.O.O.	„RADIO SVETIGORA“
10.	„LOKALNI JAVNI EMITER RADIO I TELEVIZIJA NIKŠIĆ“ D.O.O.	„RADIO NIKŠIĆ“
11.	„RADIO TELEVIZIJA ATLAS“ D.O.O.	„TV ATLAS“
12.	„BALKAN CHANNEL“ D.O.O.	„TV BALKAN“
13.	„BOIN“ D.O.O.	„TV BOIN“
14.	„ADNAN“ D.O.O.	„TV GLAS PLAVA“
15.	„BLUE MOON“ D.O.O.	„TV MBC“
16.	„SUN SUN“ D.O.O.	„TV SUN“
17.	„TELEVIZIJA VIJESTI“ D.O.O.	„TV VIJESTI“
18.	„ZEN MASTER PRODUCTION“ D.O.O.	„TV NOVI“
19.	„TV BOKA“ D.O.O.	„TV BOKA“
20.	„LOKALNI JAVNI EMITER RADIO I TELEVIZIJA NIKŠIĆ“ D.O.O.	„TV NIKŠIĆ“
21.	„LOKALNI JAVNI EMITER RADIO TELEVIZIJA PLJEVLJA“ D.O.O.	„TELEVIZIJA PLJEVLJA“
22.	„ORION TELEKOM“ D.O.O.	„ORION TELEKOM IPTV“
23.	„DIGITAL INTERIORS“ D.O.O.	„CRYPTOS TV“

Tabela 9.: Upozorenja zbog neizmirivanja godišnje naknade – april 2016.g.

- u novembru 2016. godine:

	Emiter	Radijski/TV program
1.	„BOIN“ D.O.O.	„TV BOIN“
2.	„ADNAN“ D.O.O.	„TV GLAS PLAVA“
3.	„BALKAN CHANNEL“ D.O.O.	„TV BALKAN“
4.	„M-CORONA“ D.O.O.	„TV CORONA“
5.	„BLUE MOON“ D.O.O.	„TV MBC“
6.	„SUN SUN“ D.O.O.	„TV SUN“
7.	„TELEVIZIJA VIJESTI“ D.O.O.	„TV VIJESTI“
8.	„ZEN MASTER PRODUCTION“ D.O.O.	„TV NOVI“
9.	„MEDIA SOLUTION“ D.O.O.	„TV LIFE AND HOLIDAY“
10.	„DRUŠTVO ZA RAVNOPRAVNOST I TOLERANCIJU - AI“ NVO	„TV SRPSKA“

11.	„LOKALNI JAVNI EMITER RADIO I TELEVIZIJA BUDVA“ D.O.O.	„TV BUDVA“
12.	„PINK M COMPANY“ D.O.O.	„TV PINK M“
13.	„AST“ D.O.O.	„TV PRVA“
14.	„MIR&TEUTA“ D.O.O.	„TV TEUTA“

Tabela 10.: Upozorenja zbog neizmirenja godišnje naknade – novembar 2016.g

13. Podržane kampanje od javnog interesa

Agencija za elektronske medije je i u 2016. godini nastavila da pomaže i podržava afirmaciju i promociju akcija i kampanja od javnog interesa i značaja. U tom smislu, pozitivno je odgovoreno na 31 inicijativu organizatora javnih kampanja, tako što je Agencija, u skladu sa svojim ovlaštenjima, ukazala emiterima da se emitovanje tematskih radio i TV spotova ne uračunava u dozvoljenu kvotu dnevnog oglašavanja emitera¹³⁰, te da bi učestalijim emitovanjem i snažnijom javnom afirmacijom društvenih ciljeva podržale predmetne kampanje.

Među podržanim kampanjama i događajima su:

- **kampanja za promociju besplatne nacionalne SOS linije za žrtve nasilja u porodici**, koju je, u periodu od februara do avgusta 2016. godine, realizovalo Ministarstvo rada i socijalnog staranja.
- **kampanja za promociju poziva za profesionalnog vojnika**, koju je krajem februara i početkom marta 2016. godine, realizovalo Ministarstvo odbrane, a povodom raspisivanja konkursa za izbor 50 vojnika.
- **kampanja za kreiranje povoljnog okruženja za inkluziju osoba sa invaliditetom u ekonomske tokove kroz programe rehabilitacije i zapošljavanja**, kreirana od strane NVO Ženska akcija i Biznis centra Bar, a realizovana tokom marta mjeseca uz podršku Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.
- **kampanja „Marginalizovani od sistema: Ne više“** realizovana tokom marta 2016. godine od strane NVO „35 mm“, a koja je imala za cilj da podrži marginalizovane grupe u crnogorskom društvu da ostvare svoja osnovna ljudska prava i slobode. Tokom maja i decembra mjeseca podržan je nastavak realizacije gore pomenute kampanje.
- **kampanja za promovisanje manifestacije „Noć knjige“**, koju je početkom aprila mjeseca, realizovala NVO "Kultura Plus" sa ciljem obilježavanja Svjetskog dana knjige i autorskih prava.
- **kampanja za promociju studiranja na uglednim inostranim vojnim akademijama** koju je početkom aprila 2016. godine, realizovalo Ministarstvo odbrane, a povodom raspisivanja konkursa za prijem novih kadeta iz Crne Gore.
- **kampanja za promociju postupka i procedure glasanja na biračkom mjestu**, koju je, sredinom aprila 2016. godine, realizovalo Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa Državnom izbornom komisijom.
- **kampanja „Pojas za sve“**, u organizaciji Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, realizovana je u periodu od 20.04.2016 do 10.05.2016. godine s ciljem podizanja svijesti građana o važnosti korišćenja sigurnosnog pojasa u vozilima.
- **kampanja „Ne očajavaj, nego ojačaj“**, realizovana sredinom aprila 2016 godine u organizaciji EUS-a, koja je imala za cilj da promoviše gostovanje motivacionog govornika, Nika Vujičića.

¹³⁰ Članom 39 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl.list CG“ br.36/11) propisano je da se u vrijeme trajanja oglašavanja ne uračunava emitovanje saopštenja, najava ili poziva za izvođenje javnih radova i dobrotvornih i humanitarnih akcija, koji se objavljuju bez naknade, kao i emitovanje besplatnih oglasa državnih organa i organizacija, organa lokalne samouprave i javnih službi koje promovišu aktivnosti i mjere koje su od značaja za građane, većinu građana ili manjinsku društvenu grupu.

- **kampanja za promociju prava na žalbu** koju svi građani, nezadovoljni radom štampanih ili online medija, mogu podnijeti Medijskom savjetu za samoregulaciju realizovana je sredinom aprila 2016. godine.
- **kampanja za promociju proslave decenije nezavisnosti Crne Gore**, koja je krajem aprila i tokom maja 2016. godine realizovana od strane Crnogorske kulturne mreže.
- **kampanja „Let’s do it Montenegro“** realizovana krajem aprila i početkom maja 2016. godine u organizaciji NVO „ADP-Zid“ koja je imala za cilj da motiviše građane za aktivnije učešće u rješavanju problema u svojoj zajednici.
- **kampanja za informisanje građana o izmještanju Ikone bogorodice Filermose u prostor Cetinjske pećine** realizovana početkom maja 2016. godine od strane Prijestonice Cetinje.
- **kampanja za promociju proslave decenije nezavisnosti Crne Gore** u organizaciji Prijestonice Cetinje, a povodom koncerta upriličenog na Dvorskom trgu 21.05.2016 godine.
- **kampanja za promociju monografije o Svetom Vladimiru Dukljanskom**, realizovana sredinom maja 2016. godine na zahtjev Fondacije Sveti Petar Cetinjski.
- **kampanja za promociju kulturne manifestacije „Džada film fest“**, koju je realizovala agencija „Link Creative Studio“, u periodu od 30.05.2016. do 07.06. 2016. godine, na sedam podgoričkih ulica.
- **kampanja za informisanje građana o početku rada Centra za tretman žena zavisnica**, realizovana krajem maja 2016. godine od strane Javne ustanove za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci, a u cilju upoznavanja šire javnosti sa svojim radom i mogućnostima koje pruža u tretiranju bolesti zavisnosti.
- **kampanja za promociju proslave decenije nezavisnosti Crne Gore** realizovana od strane Organizacionog Odbora za obilježavanje desete godišnjice nezavisnosti Crne Gore, a povodom Centralne proslave, odnosno Večernje svečane akademije koja je održana na Trgu republike u Podgorici 21.05.2016. godine.
- **kampanja za promociju Inovaciono-preduzetničkog centra Tehnopolis iz Nikšića** kreirana od strane Ministarstva nauke tokom juna 2016. godine, a koja je imala za cilj da pruži podršku preduzetničkom duhu i onima koji su spremni da kvalitetne biznis ideje pretoče u konkretne proizvode i usluge.
- **kampanja Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove**, organizovana tokom juna i decembra 2016. godine sa ciljem podizanja nivoa svijesti građana o značaju kontrole i iskorjenjivanja bjesnila kod divljih životinja.
- **kampanja iz oblasti bezbjednosti saobraćaja u svijetlu izgradnje biciklističke infrastrukture**, koju je, početkom jula 2016. godine, EU Info Centar Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori realizovao za potrebe Glavnog grada, a u saradnji sa Upravom policije i NVO „Biciklo.me“, a koja je imala za cilj podizanje nivoa svijesti učesnika u saobraćaju o neophodnosti poštovanja saobraćajnih pravila kao preduslov za prevenciju saobraćajnih nesreća.
- **kampanja „Pobjednici su među nama“** koju je, tokom jula mjeseca, realizovao Crnogorski olimpijski komitet, sa ciljem podizanja nivoa svijesti građana o značaju bavljenja sportom i benefitima koji se od toga mogu imati.
- **kampanja „I ljeto je doba darivanja“** realizovana tokom avgusta 2016. godine od strane Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore, s ciljem obezbjeđivanja dovoljnih količina krvi i stabilnih rezervi tokom ljetnjih mjeseci.
- **kampanja „Poštujući saobraćajnu signalizaciju poštuješ život“** koja je ima za cilj podizanje nivoa svijesti građana o važnosti poštovanja saobraćajne signalizacije, realizovana je, sredinom septembra mjeseca od strane Ministarstva saobraćaja i pomorstva Crne Gore, u saradnji sa Direkcijom za saobraćaj i preduzeća „Monteput“ d.o.o.

- **kampanja za informisanje građanja o postojanju besplatnog call centra 19820**, realizovana sredinom septembra 2016. godine, u organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, putem koga su građani Crne Gore mogli dobiti informacije u vezi sa podacima iz biračkog spiska, odnosno da li su upisani i na kom mjestu mogu glasati, a sve u cilju nesmetanog sprovođenja izbora u Crnoj Gori.
- **kampanja kojom se promoviše Dan slobodnog pristupa informacijama i demokratski i slobodni izbori** realizovana krajem septembra i početkom oktobra od strane Misije OEBS-a u Crnoj Gori, a na zahtjev Agencije za zaštitu podataka i slobodan pristup informacijama i Radio-televizije Crne Gore.
- **kampanja „Glasaj slobodno“**, realizovana početkom oktobra 2016. godine na zahtjev Centra za demokratsku tranziciju, koja imala za cilj da u uslovima poljuljanog povjerenja u izborni proces, građane podsjeti da je njihovo pravo da glasaju za koga žele neprikosnoveno i da je samo slobodno izražena volja prava mjera demokratije.
- **kampanja za promovisanje postupka i procedure glasanja na biračkom mjestu**, realizovana početkom oktobra 2016. godine od strane Državne izborne komisije, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori, a u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, imala je cilj da promoviše korišćenje elektronskih uređaja za identifikaciju birača, čija je prva upotreba na biračkim mjestima predstojala na izborima zakazanim za oktobar 2016. godine.
- **kampanja „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“** realizovana tokom novembra 2016. godine od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori.
- **kampanja „Podrška Evropskom okviru kvalifikacija u Crnoj Gori za 2016. godinu“** koju je u periodu od 01.12.2016. do 28.02.2017. godine tokom novembra realizovalo Ministarstvo prosvjete, a čiji je krajnji cilj omogućavanje pojedincu da poboljša svoje vještine i kompetencije, odnosno svoj lični i profesionalni razvoj.
- Centar za građansko obrazovanje (CGO) je tokom decembra 2016. godine realizovao **kampanju za promociju Festivala filma o ljudskim pravima „UBRZAJ 2016“**. Cilj Festivala je podizanje svijesti građana i građanki o važnosti ljudskih prava i njihove zaštite i unapređenja, ali i vrijednosnog okvira koji podstiče harmonične odnose među različitim po bilo kom osnovu.

14. Transparentnost vlasništva pružalaca AVM usluga

U cilju zaštite pluralizma i podsticanja raznovrsnosti elektronskih medija, Zakonom o elektronskim medijima propisane su mjere¹³¹ obezbjeđenja transparentnosti vlasništva pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga.

Naime, članom 129 ovog Zakona, propisano je da je pružalac AVM usluge dužan da, do 31. decembra tekuće godine, Agenciji dostavi podatke o fizičkim i pravnim licima (ime/naziv, sjedište/prebivalište) koja su u toku te godine neposredno ili posredno postala imaoci akcija ili udjela u tom pružaocu AVM usluge, sa podatkom o procentu tih akcija ili udjela.

Nadalje, propisana je i obaveza pružalaca AVM usluga da, do 31. decembra tekuće godine, Agenciji dostave podatke o svom vlasničkom učešću u drugim pravnim licima koja su pružaoci AVM usluge, kao i učešću njegovih vlasnika većem od 10% u vlasništvu pravnih lica koja su pružaoci AVM usluga.

¹³¹ Članom 129 Zakona o elektronskim medijima, propisano je da je pružalac AVM usluge dužan da, do 31.12. tekuće godine, Agenciji dostavi podatke o fizičkim i pravnim licima koja su u toku te godine neposredno ili posredno postala imaoci akcija ili udjela u tom pružaocu AVM usluge, sa podatkom o procentu tih akcija ili udjela. Propisana je i obaveza pružalaca AVM usluga da, do 31.12. tekuće godine, Agenciji dostave podatke o svom vlasničkom učešću u drugim pravnim licima koja su pružaoci AVM usluge, kao i učešću njegovih vlasnika većem od 10% u vlasništvu pravnih lica koja su pružaoci AVM usluga.

Saglasno zakonom propisanoj obavezi, nakon prikupljanja i obrade svih dostavljenih podataka, Agencija je, putem svoje internet stranice www.ardcg.org, objavila pregled podataka o transparentnosti vlasništva pružalaca AVM usluga za 2016. godinu koji sadrže:

- podatke o fizičkim i pravnim licima koja su u toku 2016. godine neposredno ili posredno postala imaooci - akcija ili udjela u pružiocima AVM usluga, i
- podatke o vlasničkom učešću pružalaca AVM usluga koji na dan 31. decembra 2016. godine imaju vlasničko učešće u drugim pravnim licima koja su pružaoци AVM usluge ili/i pravnim licima koja su izdavači dnevnih štampanih medija ili/i obavljaju djelatnost informativne agencije.

Objavljeni podaci odnose se na značajne promjene vlasničke strukture pojedinih pružalaca AVM usluga ili na nove pružaoce kojima su prvi put izdata ili na koje su prenijeta odobrenja za pružanje AVM usluga.

Ono što je posebno obilježilo prethodnu godinu je činjenica da je Agencija izdala šest novih Odobrenja za emitovanje radijskog programa. U svakom slučaju, Agencija je posebno razmatrala da li bi se izdavanjem odobrenja ostvarila nedozvoljena medijska koncentracija u smislu Zakona o elektronskim medijima.

Takođe, nakon izdavanja odobrenja za emitovanje i prilikom promjene vlasničke strukture ili prenosa odobrenja za emitovanje Agencija vodi računa da li postoji medijska koncentracija, i ukoliko postoji da li je dozvoljena.

Uvažavajući činjenicu da je tokom 2016.g. određen broj emitera podnio zahtjeva za dobijanje saglasnosti za prenos odobrenja za emitovanje ili značajnu promjenu vlasničke strukture, Agencija je u svakom pojedinom slučaju vodila računa da li bi planirane promjene dovele do nedozvoljene medijske koncentraciju.

Prilikom izdavanja odobrenja odnosno značajne promjene vlasničke strukture u 2016. godine, Agencija je utvrdila postojanje medijske koncentracije¹³² u slučaju emitera:

- "Neboelectronc" d.o.o. i "Hit FM", čiji onivač je privredno društvo "S Media Team" d.o.o.;
- "Oki Air Broadcasting" d.o.o. koji je osnivač elektronskih medija "Radio Novi Elmag" i "Radio Mag";
- "Mir&Teuta" d.o.o. koji je osnivač elektronskih medija "Radio Teuta" i "TV Teuta".

Emiter „Radio-televizija Atlas“ d.o.o, osnivač elektronskih medija "Televizija Atlas" i "Radio Atlas" je prenijelo odobrenje za emitovanje televizijskog programa "Televizija Atlas" na privredno društvo "Atlas Media Group" d.o.o., čime je kod ovog emitera prestala da postoji medijska koncentracija.

15. Ostvarivanje i zaštita autorskih prava

Ostvarivanje i zaštita autorskih prava zauzimaju značajno mjesto u svakodnevnom radu Agencije. Kao i prethodne godine posebna pažnja je bila usmjerena na regulisanje autorskog i srodnih prava u vezi reemitovanja TV programa i posebno zaštite i ostvarivanja ekskluzivnih prava emitovanja za pojedine programske sadržaje.

Zbog učestale prakse neovlašćenog iskorišćavanja autorskih djela Agenciji kao nadležnom organu za nadzor nad primjenom obaveza iz domena zaštite autorskog i srodnih prava u radu

¹³² Saglasno čl. 131 st. 1 al. 2 i st. 2 al. 2 Zakona o elektronskim medijima, medijska koncentracija postoji kada emiter istovremeno ima više odobrenja za emitovanje, kao i kada su osnivači emitera fizička ili pravna lica koja su istovremeno osnivači drugog emitera.

pružalaca AVM usluga na zahtjev, podnijeto je više prigovora na rad pružalaca AVM usluga na zahtjev. Takođe, povećan je i broj zahtjeva za monitoringom emitovanih programa pojedinih pružalaca AVM usluga na zahtjev, odnosno djelova njihovog programa, u cilju utvrđivanja da li poštuju autorsko i srodna prava.

Evidentno je da su pružaoci AVM usluga na zahtjev poboljšali praksu poštovanja autorskog i srodnih prava u pogledu „zatamnjivanja“ programskih sadržaja, za koje dobijaju informacije od emitera da nisu regulisali prava reemitovanja za Crnu Goru. Bez obzira na navedeno, pružaoci AVM usluga na zahtjev se često nađu u poziciji da budu odgovorni zbog neovlašćenog reemitovanja. Zbog kršenja ovog standarda, Agencija je u 2016. godini izrekla šest upozorenja.

Praksa „zatamnjivanja“ programskih sadržaja je toliko učestala, posebno kada su u pitanju programski sadržaji na „RTS-u“, da izaziva ozbiljno nezadovoljstvo kod korisnika. Imajući u vidu da više od 80% domaćinstava gleda televizijski program koristeći usluge pružalaca AVM usluga na zahtjev i emiteri iz Crne Gore imaju poseban interes da zaštite svoja prava na emitovanje programskih sadržaja koji se neovlašćeno reemituju u Crnoj Gori. Zbog činjenice da su „zatamnjeni“ programski sadržaji, na programima pružalaca AVM usluga, izuzetno interesantni za crnogorske gledaoce, emiteri iz Crne Gore sve češće otkupljuju navedene sadržaja i time pokušavaju zadovoljiti zahtjeve tržišta.

Agencija je posebno vodila računa o primjeni člana 83 st. 1 i 2 Zakona o elektronskim medijima i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev, kojima je propisano da je pružalac ovih usluga, prije početka uključivanja RTV programa u katalog programa i početka njegove distribucije, dužan da pribavi prethodnu saglasnost vlasnika programa, kao i da je obavezan da distribuirati RTV programe istovremeno, u potpunosti i bez promjena, u skladu sa dobijenim odobrenjem, kao i da poštuje zaštićena autorska i srodna prava.

*
*   *

U okviru realizacije obaveza vezanih za zaštitu autorskih i srodnih prava u oblasti distribucije TV programa do krajnjih korisnika, Agencija je, u maju 2016. godine, organizovala sastanak na temu zaštite autorskog i srodnih prava u radu pružalaca AVM usluga na zahtjev, kroz prevenciju neovlašćenog korišćenja odnosno reemitovanja TV programa.

Sastanku su prisustvovali predstavnici: pružalaca AVM usluga na zahtjev, „P&P Permissions & Rights Ltd.“ - advokatsko ortačkog društva „Anđelić-Dragović“ i organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori „A-PRAVA“;

Od strane svih učesnika prepoznata je potreba dosljedne primjene odredbi Zakona o autorskom i srodnim pravima u svim aspektima, regulisanja prava i obaveza po osnovu reemitovanja TV programa, utvrđivanja odgovornosti i eliminisanja zloupotreba prilikom pružanja ovih usluga. Takođe je konstatovana činjenica da postoje različita tumačenja od strane pružalaca AVM usluga na zahtjev i emitera o tome gdje počinje i gdje se završava pravo pružalaca AVM usluga na zahtjev da zatamnjuju sadržaje koje reemituje.

Predstavnici Agencije za elektronske medije su konstatovali da je, u proteklom periodu, praksa zatamnjivanja spornih programskih sadržaja u velikoj mjeri unaprijeđena. Takođe, navedeno je da je razvoj ovih usluga toliko važan da Agencija za elektronske medije ne želi da napravi ništa što bi ugrozilo kvalitet ponude medijskih sadržaja koji se distribuiraju posredstvom AVM usluga na zahtjev ne dovodeći u pitanje obavezu poštovanja autorskih prava u ovoj oblasti. Nakon otvorene i konstruktivne diskusije, čiji je cilj bio definisanje konkretnih koraka u pravcu što skorijeg rješavanja navedenih problema, zaključeno je da će svi učesnici u procesu dati maksimalan doprinos prevazilaženju postojeće situacije kao i da Agencija ostaje otvorena za sve sugestije koje bi doprinjele unapređenju poštovanja autorskog i srodnih prava uz očuvanje kvaliteta ponude programa koje pružaoci AVM usluga na zahtjev pružaju.

*

* *

U organizaciji Organizacije za kolektivnu zaštitu prava producenata "A-prava Montenegro" u oktobru 2016.g. održan je seminar na temu „Pravni okvir i uporedna praksa“ sa gostujućim predavačima iz zemlje i inostranstva. Seminar je organizovan uz saradnju i podršku Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu - WIPO.

Na seminaru je bilo riječi o pravnoj regulativi u ovoj oblasti, o aktuelnostima u radu kolektivne organizacije u Crnoj Gori i kolektivnih organizacija u regionu, o uporednoj praksi koja je od velikog značaja u uspostavljanju sistema kolektivne zaštite prava, ulozi regulatornih i nadzornih organa i dosadašnjem iskustvu kolektivnih organizacija iz regiona, monitoring sistemu, odnosno praćenju programa i drugim vaznim pitanjima.

Zaključeno je da praksa na Balkanu pokazuje da su audiovizuelni stvaraoci uvijek u mnogo nepovoljnijem položaju nego napr. kolege muzičari kad je kolektivna zaštita prava u pitanju, i da na tome treba raditi ubuduće. Bilo je riječi i o konvencijama i novim direktivama koje će balkanske zemlje uskoro usvojiti prilikom čega je istaknuto da cjelokupna regija nema dovoljno kapaciteta da ide u korak sa evropskom praksom i tendencijama koje postoje u oblasti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava.

FOND ZA POMOĆ KOMERCIJALNIM RADIO EMITERIMA

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Sl. list CG“, broj. 58/2014 od 29.12.2014.g.), regulisani su osnivanje i način prikupljanja i raspodjele sredstava Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima.

Stupanjem na snagu ovih rješenja, uvedena je obaveza plaćanja naknade za korišćenje radijskih prijemnika u vozilima, a postojanje dokaza o izvršenoj uplati ove naknade jedan je od uslova za registraciju vozila.

Obveznik ove naknade je svaki vlasnik vozila u Crnoj Gori koje ima ugrađen radijski prijemnik. Naknada za korišćenje radijskog prijemnika se plaća prilikom registracije vozila i iznosi dva eura. Od plaćanja naknade za korišćenje radijskih prijemnika oslobođeni su:

- 1) ustanove za brigu o djeci, škole, bolnice i domovi zdravlja, domovi za stara lica, domovi penzionera, nevladine organizacije koje se bave zaštitom osoba sa invaliditetom;
- 2) diplomatsko-konzularna predstavništva.

Ova naknada se uplaćuje na žiro-račun Agencije za elektronske medije i pripada:

- 95% fondu Agencije za pomoć komercijalnim radio emiterima;
- 5% Agenciji.

U skladu sa Pravilnikom o raspodjeli sredstava iz Fonda Agencije za pomoć komercijalnim radio emiterima¹³³, Savjet Agencije je **u toku 2016. godine sproveo dva javna konkursa** za raspodjelu sredstava iz Fonda Agencije za pomoć komercijalnim radio emiterima.

Treći javni konkurs za raspodjelu sredstava

Krajem juna 2016. godine, Savjet Agencije je raspisao treći javni konkurs za raspodjelu sredstava iz Fonda Agencije za pomoć komercijalnim radio emiterima¹³⁴. Istovremeno je usvojena i objavljena metodologija bodovanja prijave na javni konkurs¹³⁵. Njome su definisani način i uslovi za bodovanje prijave prema konkursom utvrđenim kriterijumima (i potkriterijumima).

Svi akti vezani za raspisivanje i realizaciju javnih konkursa za dodjelu sredstava iz Fonda mogu se naći na veb sajtu Agencije

www.ardcg.org

Ovim konkursom je bila raspisana raspodjela sredstava iz Fonda prikupljenih u periodu od 01.11.2015.g. do 31.01.2016.g. u iznosu od 100.000,00 EUR i to na sljedeći način:

- **40.000,00 EUR putem godišnjih grantova** za podsticanje učešća sopstvene produkcije u ukupnoj programskoj strukturi (u daljem tekstu: Godišnji grant) i
- **60.000,00 EUR putem programskih grantova** za povećanje obima, strukture ili raznovrsnosti ponude sadržaja posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (u daljem tekstu: Programski grant).

Na javni konkurs je podneseno **6 blagovremenih prijava za godišnje grantove**, od kojih su četiri bile potpune i **24 blagovremene prijave za programske grantove**, od kojih su 22 bile potpune.

Na 135. sjednici održanoj 24.06.2016. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je donio Rješenje o raspodjeli sredstava iz Fonda¹³⁶ i odlučio da se:

¹³³ "Sl. list CG", br. 27/15.

¹³⁴ Odluka Savjeta Agencije br.01-751 od 24.05.2016.g.

¹³⁵ Odluka Savjeta Agencije br. 01-752 od 24.05.2016.g.

¹³⁶ Rješenje Savjeta Agencije br. 01-893 od 24.06.2016.g.

A) Sredstva u iznosu od **29.949,00 EUR, predviđena za godišnje grantove** dodijele na sljedeći način:

R. br.	Privredno društvo (podnosilac prijave)	ID medija	Broj bodova	Iznos traženih sredstava	Iznos dodijeljenih sredstava	Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva
1	"MY Name" d.o.o.	Radio Titograd	70	43.555,00	28.000,00	64,29
2	NVO "Đakomo Adriatic"	Radio Adriatic	44	1.949,13	1.949,00	100,00

Tabela 11.: Dodijeljena sredstva za godišnje grantove

B) Sredstva u iznosu od **70.051,00 EUR, predviđena za programske grantove** dodijele na sljedeći način:

R. br.	Privredno društvo (podnosilac prijave)	ID medija	Naziv programskog sadržaja	Broj bodova	Iznos traženih sredstava	Iznos dodijeljenih sredstava	Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva
1	NVO "Đakomo Adriatic"	Radio Adriatic	Putevi života	95	6.020,60	3.598	59,76
2	"Radio Zeta" d.o.o.	Radio Zeta	Zajedno kroz život	90	5.017,00	2.841	56,63
3	"Media international corporation" d.o.o.	Radio DRS	Tema dana	87	6.317,00	3.457	54,73
4	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	Droga je laž, istina je život	87	10.831,00	5.928	54,73
5	NVO "Skadar Lake"	Radio Skadar Lake	Priče (iz života): Društvo	80	2.180,00	1.097	50,32
6	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	Čiste ruke	77	10.719,00	5.192	48,44
7	"Radio Zeta" d.o.o.	Radio Zeta	Korak dalje	76	4.654,00	2.225	47,81
8	NVO "Đakomo Adriatic"	Radio Adriatic	ZOOM	75	3.000,00	1.416	47,20
9	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	Zaštita identiteta	70	9.052,50	3.986	44,03
10	NVO "Skadar Lake"	Radio Skadar Lake	Po Glavi 27.	70	2.500,00	1.101	44,04
11	NVO "SAFRA"	Radio Krš	Perduti	70	1.323,50	583	44,05
12	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	Putevi zdravlja	68	10.137,00	4.336	42,77
R. br.	Privredno društvo (podnosilac prijave)	ID medija	Naziv programskog sadržaja	Broj bodova	Iznos traženih sredstava	Iznos dodijeljenih sredstava	Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva
13	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	Čist račun	68	10.135,50	4.336	42,78
14	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	Sapienti Sat	68	12.117,00	5.183	42,77
15	NVO "Đakomo Adriatic"	Radio Adriatic	Klub kulture	68	3.400,00	1.455	42,79
16	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	Porodične teme	67	9.951,00	4.194	42,15

Izveštaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu

17	"Šrauba" d.o.o.	Radio Jadran	Mali talenti Novoga	66	2.130,00	884	41,50
18	"Media international corporation" d.o.o.	Radio DRS	Legende	65	7.662,50	3.133	40,89
19	"Šrauba" d.o.o.	Radio Jadran	Crna Gora na kursu zapada	61	4.017,00	1.542	38,39
20	NVO "SAFRA"	Radio Krš	Klika	61	1.571,00	603	38,38
21	"Gresa Trade" d.o.o.	Radio Elita	Solana - jedinstveni park prirodni	60	4.752,55	1.794	37,75
22	"Media international corporation" d.o.o.	Radio DRS	Moj advokat - besplatni pravni savjeti	60	5.644,00	2.130	37,74
23	"Gresa Trade" d.o.o.	Radio Elita	Umjetnost - Nasleđe	56	4.752,55	1.674	35,22
24	"Media international corporation" d.o.o.	Radio DRS	Moj doktor	55	5.444,00	1.884	34,61
25	"Adnan" d.o.o.	Radio Glas Plava	Koracima predaka	53	7.200,00	1.999	27,76
26	NVO "SAFRA"	Radio Krš	Dekolaž	53	2.760,00	920	33,33
27	"Adnan" d.o.o.	Radio Glas Plava	Puls života	48	8.000,00	1.811	22,64
28	NVO "SAFRA"	Radio Krš	Zdravac	46	1.023,50	296	28,92
29	NVO "SAFRA"	Radio Krš	Poglavlje 36	45	1.600,00	453	28,31

Tabela 12.: Dodijeljena sredstva za programske grantove

Godišnji grantovi su dodijeljeni emiterima dva lokalna radio programa.

	Tražena sredstva	Dodijeljena
Prosječan iznos	22.752€	14.975€
Najviši iznos	43.555€	28.000€
Najmanji iznos	1.949€	1.949€

Tabela 13.: Godišnji grantovi – tražena i odobrena sredstva / III konkurs

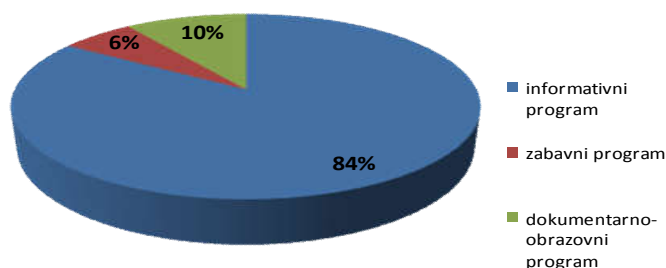
Prosječan iznos traženih sredstava po godišnjem grantu iznosio je 22.752€, najviši zahtjev je iznosio 43.555€, najniži 1.949€. Prosječan iznos sredstava dodijeljenih po godišnjem grantu iznosi 14.975€, najviše je dodijeljeno 28.000€, najniže 1.949€.

Prosječno učešće finansiranja iz Fonda po godišnjem grantu iznosi 82%.

Prosječno dodijeljen godišnji grant imao je nedeljnu minutažu od 217 minuta (približno 3,5 sati programa nedeljno) i imao sljedeću strukturu sopstvene produkcije:

- 84% informativni program
- 10% dokumentarno-obrazovni
- 6% zabavni program
- 0% kulturno-umjetnički program
- 0% sportski
- 0% dječji program.

Grafik 2: Struktura programa sopstvene produkcije prosječno dodijeljenog godišnjeg granta – III konkurs

Dodijeljeni **programski grantovi** su se odnosili na 29 programskih sadržaja, deset emitera od čega sedam lokalnih i tri regionalna. Jedan emiter je u prosjeku aplicirao za tri programska granta (najviše za pet, a najmanje za dva). Jednom emiteru je dodijeljeno najviše pet programskih grantova.

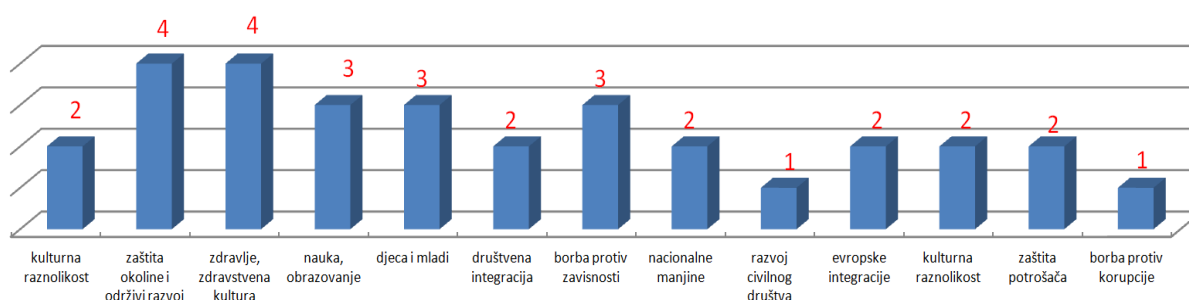
	Tražena sredstva	Dodijeljena
Prosječan iznos	5.652€	2.416€
Najviši iznos	12.117€	5.928€
Najmanji iznos	1.023€	296€

Tabela 14.: Programski grantovi – tražena i odobrena sredstva / III konkurs

Prosječan iznos traženih sredstava po programskom grantu iznosio je 5.652€, najviše 12.117€ a najmanje 1.023€. Prosječan iznos sredstava dodijeljenih po programskog grantu iznosi 2.416€, najviše 5.928€, najniže 296€. Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva iznosi 41,74%.

Od 29 dodijeljenih programskih grantova:

- po četiri su se odnosila na tematske oblasti 'zaštita okoline i održivi razvoj' i 'zdravlje i zdravstvena kultura'
- po tri programska granta se odnosila na oblasti 'nauka i obrazovanje', 'djeca i mladi' i 'borba protiv zavisnosti'.
- po dva programska granta su bila namijenjena tematskim oblastima 'kulturna raznolikost', 'društvena integracija', 'nacionalne manjine', 'evropske integracije' i 'zaštita potrošača'.
- po jedan programski grant je bio namijenjen za tematske oblasti 'razvoj civilnog društva' i 'borba protiv korupcije'.

Grafik 3: Broj dodijeljenih grantova po tematskim oblastima – III konkurs

Prosječno dodijeljen programski grant je predviđao proizvodnju i emitovanje osam emisija sa prosječnom dužinom trajanja emisije od 45 minuta. Ukupna minutaža sadržaja podržanih grantovima je iznosila 10.196 minuta ili 170 sati programa.

Od 29 dodijeljenih, 20 programskih grantova se odnosilo na nove programske sadržaje koji nijesu ranije emitovani. Šest dodijeljenih programskih grantova je dalo doprinos poboljšanju ponude programskih sadržaja posvećenih ranjivim društvenim grupama.

Četvrti javni konkurs za raspodjelu sredstava

Krajem avgusta 2016. godine, Savjet Agencije je raspisao četvrti javni konkurs za raspodjelu sredstava iz Fonda Agencije za pomoć komercijalnim radio emiterima¹³⁷. Istovremeno je usvojena i objavljena metodologija bodovanja prijave na javni konkurs¹³⁸.

Ovim konkursom je bila raspisana raspodjela sredstava iz Fonda prikupljenih u periodu od 01.02. do 30.06.2016.g. u iznosu od **150.000,00 EUR** i to na sljedeći način:

- **75.000,00 €** putem **godišnjih grantova** i
- **75.000,00 €** putem **programskih grantova**.

Na četvrti javni konkurs je podneseno **11 blagovremenih prijava za godišnje grantove**, od kojih je **9 bilo potpuno** i **28 blagovremenih prijava za programske grantove**, od kojih je **27 bilo potpuno**.

Savjet Agencije je zaključcima odbacio dvije prijave. Jedna prijava je odbačena zbog neispunjavanja uslova za učešće na konkursu, dok je druga prijava odbačena jer je već pokrenut upravni postupak u istoj upravnoj stvari (emiter podnio dvije identične prijave na javni konkurs).

Na 147. sjednici održanoj 23.09.2016.g., Savjet Agencije za elektronske medije je donio Rješenje o raspodjeli sredstava iz Fonda¹³⁹ i odlučio da se:

A) Sredstva u iznosu od **75.000,00 EUR**, predviđena za **godišnje grantove dodijele** na sljedeći način:

R. br.	Privredno društvo (podnosilac prijave)	ID medija	Broj bodova	Iznos traženih sredstava	Iznos dodijeljenih sredstava	Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva
1	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	78	50.850,00	23.909	47,02
2	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	62	33.815,00	12.638	37,37
3	"Mir&Teuta" d.o.o.	Radio Teuta	55	34.320,00	11.166	32,53
4	"OKI AIR BROADCASTING" d.o.o.	Novi Elmag Radio	50	34.741,00	10.471	30,14
5	"Media International Corporation" d.o.o.	Radio DRS	36	23.690,00	5.141	21,70
6	"MAXKO" d.o.o.	Radio Skala	48	15.128,00	4.377	28,93
7	"Šrauba" d.o.o.	Radio Jadran	38	16.112,97	3.691	22,91
8	NVO "Talas Bihor"	Radio Petnjica	63	16.215,00	1.986	12,25
9	"Gresa trade" d.o.o.	Radio Elita	28	13.070,40	1.621	12,40

Tabela 15.: Dodijeljena sredstva za godišnje grantove

¹³⁷ Odluka Savjeta Agencije br. 01-1278 od 18.08.2016.g.

¹³⁸ Odluka Savjeta Agencije br. 01-1279 od 18.08.2016.g.

¹³⁹ Rješenje Savjeta Agencije br. 01-1525 od 26.09.2016.g.

B) Sredstva u iznosu od **75.000,00 EUR**, predviđena za **programske grantove**, dodijele na sljedeći način:

R. br.	Privredno društvo (podnosilac prijave)	ID medija	Naziv programskog sadržaja	Broj bodova	Iznos traženih sredstava	Iznos dodijeljenih sredstava	Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva
1	"Green Room" d.o.o.	Agro Radio	"Poljoprivreda i ekologija"	60	36.240,00	5.660	15,62
2	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	"Tajne"	75	13.330,00	5.018	37,64
3	"Radio Zeta" d.o.o.	Radio Zeta	"Jednaka prava, jednake mogućnosti"	90	10.584,00	4.781	45,17
4	"OKI AIR BROADCASTING" d.o.o.	Novi Elmag Radio	"Emisija o ekologiji i održivom razvoju"	82	10.467,50	4.308	41,16
5	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	"Preventiva zavisnosti"	82	9.957,00	4.099	41,17
6	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	"Podrška za ravnopravnost"	87	9.069,00	3.960	43,67
7	"Radio Zeta" d.o.o.	Radio Zeta	"Agro teme"	77	10.273,50	3.971	38,65
8	"OKI AIR BROADCASTING" d.o.o.	Novi Elmag Radio	"Elmagova vrteška"	77	9.860,00	3.811	38,65
9	"OKI AIR BROADCASTING" d.o.o.	Novi Elmag Radio	"Turistički atlas"	78	9.005,00	3.526	39,16
10	"OKI AIR BROADCASTING" d.o.o.	Novi Elmag Radio	"Kulturni mozaik"	71	9.452,50	3.369	35,64
11	NVO "DRT-AI"	Radio Cool	"Nauka, umjetnost i obrazovanje u zaštiti identiteta"	65	9.723,00	3.172	32,62
12	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	"Droga je laž, istina je život"	82	7.644,00	3.146	41,16
R. br.	Privredno društvo (podnosilac prijave)	ID medija	Naziv programskog sadržaja	Broj bodova	Iznos traženih sredstava	Iznos dodijeljenih sredstava	Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva
13	"Media International Corporation" d.o.o.	Radio DRS	"Dječija emisija Filopići"	74	8.300,00	3.083	37,14
14	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	"Čiste ruke"	77	7.812,00	3.019	38,65
15	"Antena M" d.o.o.	Radio Antena M	"Sapientni Sat"	63	8.601,00	2.720	31,62
16	"Mir&Teuta" d.o.o.	Radio Teuta	"Živimo zdravo - Bez droge"	66	6.750,00	2.237	33,14
17	"Gresa trade" d.o.o.	Radio Elita	"I mi smo dio društva"	70	6.192,55	2.176	35,14
18	NVO "Plus 103"	Radio Plus	"Zajedno protiv porodičnog nasilja"	65	5.972,00	1.948	32,62
19	"Gresa trade" d.o.o.	Radio Elita	"Stop krivolovu"	50	6.192,55	1.554	25,09
20	"Gresa trade" d.o.o.	Radio Elita	"Legende sa mora"	51	4.752,55	1.217	25,61

Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu

21	NVO "Talas Bihor"	Radio Petnjica	"Haber mladih Bihora"	70	10.355,00	1.187	11,46
22	"Šrauba" d.o.o.	Radio Jadran	"Novi Art"	54	3.900,00	1.057	27,10
23	"Šrauba" d.o.o.	Radio Jadran	"Mali talenti Novoga"	61	2.550,00	781	30,63
24	"Adnan" d.o.o.	Radio Glas Plava	"Eko Plav"	65	9.456,00	713	7,54
25	NVO "Đakomo Adriatic"	Adriatic Radio	"Inkluzija (djeca i mladi)"	67	2.000,00	672	33,60
26	NVO "Đakomo Adriatic"	Adriatic Radio	"ZOOM"	65	2.055,00	670	32,60
27	NVO "Đakomo Adriatic"	Adriatic Radio	"Klub kulture"	58	2.218,00	646	29,13
28	NVO "Skadar Lake"	Radio Skadar Lake	"Budimo ljudi"	87	1.200,00	524	43,67
29	NVO "SAFRA"	Radio Krš	"Perduti"	62	4.077,00	488	11,97
30	NVO "SAFRA"	Radio Krš	"Ispitni rok"	56	3.346,50	441	13,18
31	NVO "SAFRA"	Radio Krš	"Poglavlje 36"	55	3.124,00	433	13,86
32	NVO "Skadar Lake"	Radio Skadar Lake	"Čisti zrak"	67	1.150,00	387	33,65
33	NVO "SAFRA"	Radio Krš	"Pripravnik"	48	4.494,00	226	5,03

Tabela 16.: Dodijeljena sredstva za programske grantove

Godišnji grantovi su dodijeljeni emiterima jednog nacionalnog, tri regionalna i pet lokalnih radio programa.

	Tražena sredstva	Dodijeljena
Prosječan iznos	26.438€	8.333€
Najviši iznos	50.850€	23.909€
Najmanji iznos	13.070€	1.621€

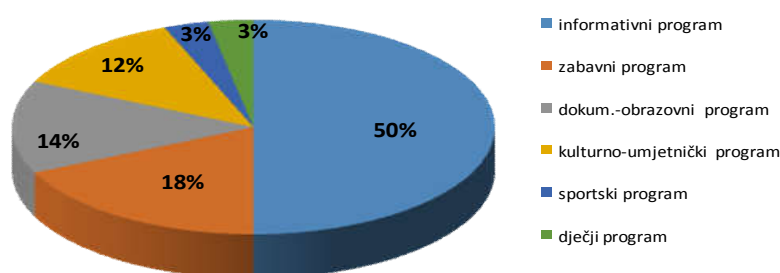
Tabela 17.: Godišnji grantovi – tražena i odobrena sredstva / IV konkurs

Prosječan iznos traženih sredstava po godišnjem grantu iznosio je 26.438€, najviši zahtjev je iznosio 50.850€, najniži 13.070€.

Prosječan iznos sredstava dodijeljenih po godišnjem grantu iznosi 8.333€, najviše je dodijeljeno 23.909€, najniže 1.621€.

Prosječno učešće finansiranja iz Fonda po godišnjem grantu iznosi 27%. Prosječno dodijeljen godišnji grant ima nedeljnu minutažu od 1.366 minuta (približno 23 sata programa nedjeljno) i ima sljedeću strukturu sopstvene produkcije:

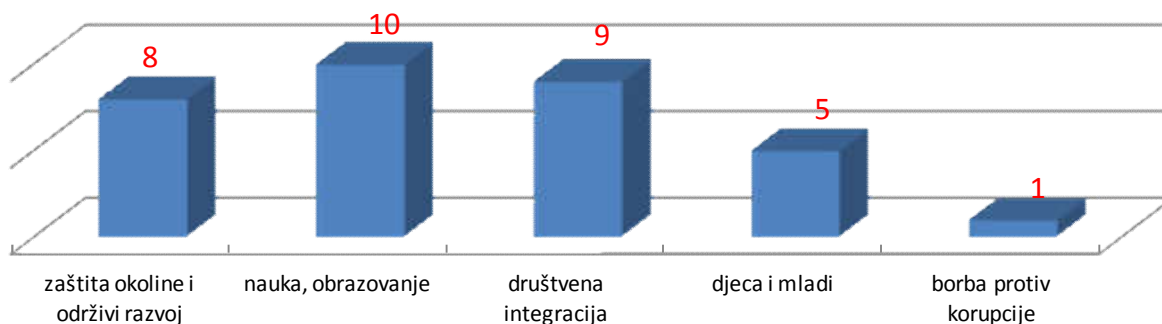
- 50% informativni program
- 14% dokumentarno-obrazovni
- 18% zabavni program
- 12% kulturno-umjetnički program
- 3% sportski
- 3% dječji program.

Grafik 4: Struktura programa sopstvene produkcije prosječno dodijeljenog godišnjeg granta – IV konkurs

Od 33 dodijeljena programska granta:

- 10 se odnosilo na tematsku oblast 'nauka i obrazovanje',
- devet se odnosilo na tematsku oblast 'društvena integracija',
- osam se odnosilo na tematsku oblast 'zaštita okoline i održivi razvoj',
- pet se odnosilo na tematsku oblast 'djeca i mladi',
- jedan se odnosilo na tematsku oblast 'borba protiv korupcije'.

Grafik 5: Broj dodijeljenih grantova po tematskim oblastima – IV konkurs

Prosječno dodijeljen programski grant je imao 18 emisija sa prosječnom dužinom trajanja emisije od 57 minuta. Ukupna minutaža podržanih grantova iznosila je 32.846 minuta ili 540 sati programa. Od 33 dodijeljenih, 25 programskih grantova se odnosilo na nove programske sadržaje koji nijesu ranije emitovani.

	Tražena	Dodijeljena
Prosječan iznos	7.580€	2.273€
Najviši iznos	36.240€	5.660€
Najmanji iznos	1.200€	226€

Tabela 18.: Programski grantovi – tražena i odobrena sredstva / IV konkurs

Prosječan iznos traženih sredstava po programskom grantu iznosio je 7.580€, najviše 36.240€ a najmanje 1.200€. Prosječan iznos sredstava dodijeljenih po programskog grantu iznosi 2.273€, najviše 5.660€, najniže 226€. Procenat dodijeljenih u odnosu na tražena sredstva iznosi 30,38%.

Prosječno dodijeljen programski grant ima 18 emisija sa prosječnom dužinom trajanja emisije od 57 minuta. Ukupna minutaža podržanih grantova iznosi 32.846 minuta ili 540 sati programa.

Od 33 dodijeljenih, 25 programskih grantova se odnosi na nove programske sadržaje koji nijesu ranije emitovani. Deset dodijeljenih programskih grantova doprinose poboljšanju ponude programskih sadržaja posvećenih ranjivim društvenim grupama.

*
*   *

Sa podnosiocima prijava za godišnji/programski grant koji su stekli pravo na sredstva iz Fonda, Agencija je zaključivala ugovor o dodjeli sredstava za podsticanje učešća sopstvene produkcije u ukupnoj programskoj strukturi (ugovor za godišnji grant) odnosno ugovor o dodjeli sredstava za povećanje obima, strukture ili raznovrsnosti ponude sadržaja posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (ugovor za programski grant).

Pravilnikom o raspodjeli sredstava iz fonda Agencije za pomoć komercijalnim emiterima i navedenim ugovorima propisano je da su emiteri, kao korisnici sredstava iz Fonda, dužni da dostavljaju privremene izvještaje o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda, polovinom roka na koji je potpisan ugovor i finalni izvještaj u roku od 15 dana od isteka roka na koji je potpisan ugovor.

Cijeneći iskustvo sa četiri konkursa¹⁴⁰ za raspodjelu sredstava iz Fonda Agencije, može se konstatovati da su emiteri, u najvećem broju, realizovali obaveze propisane Pravilnikom i ugovorima zaključenim sa Agencijom.

U manjem broju slučajeva, emiterima koji nijesu na vrijeme dostavili privremeni ili finalni izvještaj ili nijesu izmirili dospjele finasijske obaveze prema Agenciji, upućena je opomena pred utuženje i raskid Ugovora, nakon čega su emiteri, uglavnom, realizovali svoje obaveze. Samo u jednom slučaju, na zahtjev emitera, raskinuti su ugovori za godišnji i programski grant. Kako emiter nije bio u mogućnosti da izmiruje redovne obaveze prema Agenciji, niti je za godišnji grant podnio privremeni izvještaj, ugovori su raskinuti, a emiter je izvršio povraćaj svih dodijeljenih sredstava (po osnovu oba granta).

Prilikom pregleda finalnih izvještaja posebno se vodi računa da li su dodijeljena sredstva iz Fonda Agencije, u skladu sa ugovorom o grantu i Pravilnikom, upotrijebljena za plaćanje troškova nastalih u vezi sa proizvodnjom programskih sadržaja koji su predmet ugovora. U nekoliko slučajeva Agencija je tražila povraćaj sredstava, zbog činjenice da je iznos dodijeljenih i uplaćenih sredstava bio viši od onoga koliko je bilo neophodno kako bi se pokrili neto troškovi koje imao emiter u vezi sa aktivnostima iz potpisanog ugovora.

Imajući u vidu dosadašnje rezultate i iskustva sa četiri sprovedena konkursa, može se zaključiti:

- Emiteri su unaprijedili svoje kapacitete za formulisanje prijave za javni konkurs, kako u programskom tako i organizacionom i finansijskom smislu;
- Emiteri su značajno unaprijedili kapacitet da blagovremeno i kvalitetno realizuju svoje obaveza po pitanj izvještavanja o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda.

---

¹⁴⁰ Potpisano je 116 ugovora, 93 za programske i 23 za godišnje grantove.

Konačno, može se zaključiti da je podrška iz Fonda bila jedan od ključnih faktora za uvođenje novih programskih sadržaja i povećanje sopstvene produkcije radijskih emitera. Izostanak ovog vida podrške, nakon odluke Ustavnog suda, sigurno će imati negativan efekat na proizvodnju programa od značaja za građane Crne Gore. Zato je neophodno, hitno, tražiti novi model za aktiviranje fonda za medijski pluralizam.

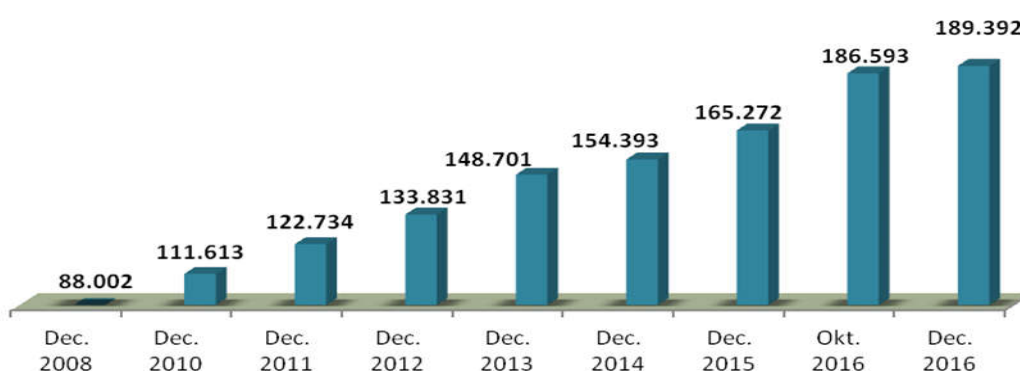
STANJE TRŽIŠTA USLUGA DISTRIBUCIJE RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA DO KRAJNJIH KORISNIKA

Saglasno izdatim odobrenjima Agencije za elektronske medije, distribucija radio i televizijskih programa do krajnjih korisnika vrši se putem zemaljske platforme sa slobodnim pristupom (DVB-T2 FTA) i putem različitih platformi sa uslovnim pristupom (KDS, IPTV, DTH, MMDS i DVB-T2).

Kada govorimo o platformama sa uslovnim pristupom (Pay-TV), pravo distribucije posjeduje devet operatora: dva kablovska, tri IPTV, po jedan MMDS i DTH, kao i dva operatora zemaljske platforme sa uslovnim pristupom (DVB-T2). Jedan od IPTV operatora, koji posjeduje odobrenje, još uvijek nije počeo sa pružanjem usluge.

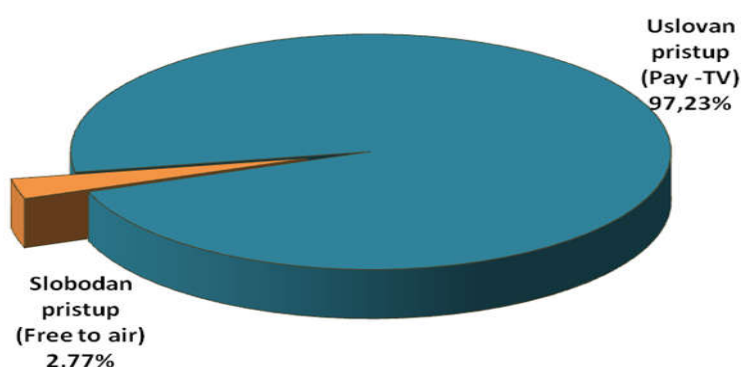
Na dan 31. decembar 2016. godine, broj priključaka za distribuciju radio i televizijskog programa putem različitih platformi sa uslovnim pristupom iznosi 189.392.

U odnosu na podatke sa kraja 2015. godine, rast broja korisnika je 14,59%.

Grafik 6: Broj priključaka (Pay-TV)

Ako se pretpostavi da se svi ili najveći dio podataka o priključcima odnosi na korisnike iz kategorije domaćinstva i ti podaci se uporede sa zvaničnim podacima o broju domaćinstava u Crnoj Gori¹⁴¹, može se doći do približne slike o tome kako domaćinstva u Crnoj Gori vrše prijem radio i TV programa.

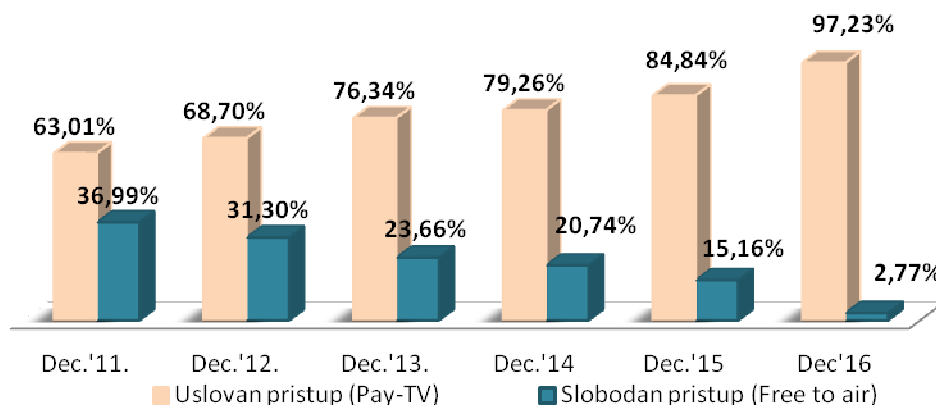
Grafik 7: Struktura domaćinstava sa aspekta primarne platforme za prijem radio i TV programa

Na kraju 2016. godine, **2,77%** domaćinstava u Crnoj Gori koristilo je samo „besplatan“ prijem radio i TV programa. Ostala domaćinstva su se odlučila za korišćenje jedne od platformi sa uslovnim pristupom za distribuciju radio i TV programa, njih **97,23%**

¹⁴¹ Popis iz 2011. godine – Izvor: Monstat „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori 2011“

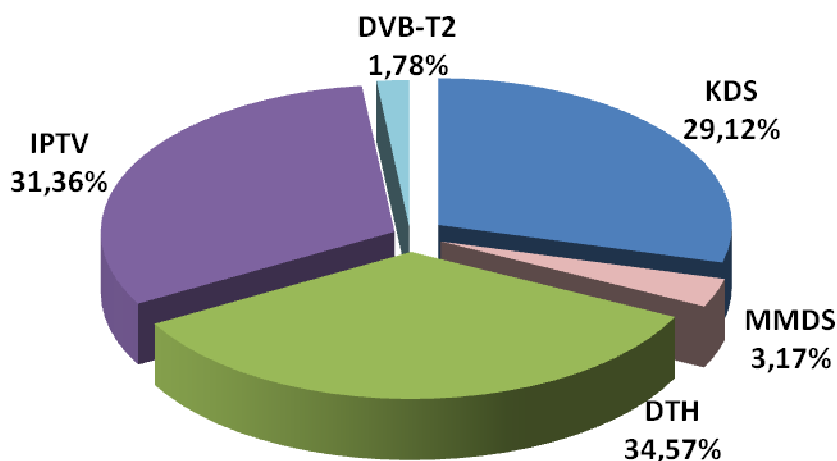

Na sledećem grafiku prikazana su kretanja procentualnog učešća domaćinstava koja koriste samo televiziju sa slobodnim pristupom i domaćinstava koja koriste neku od platformi sa uslovnim pristupom u odnosu na ukupan broj domaćinstava u Crnoj Gori, na kraju poslednjih pet godina i na kraju posmatranog perioda.

Grafik 8: Poređenje broja domaćinstava koja koriste televiziju sa slobodnim pristupom ili platforme sa uslovnim pristupom

Posmatrajući samo učešće platformi sa uslovnim pristupom, DTH i IPTV distribucija sa učešćem od 34,57%, odnosno 31,36%, drže vodeće pozicije na tržištu usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika. Slijede KDS (29,12%), MMDS (3,17%) i DVB-T2 (1,78%).

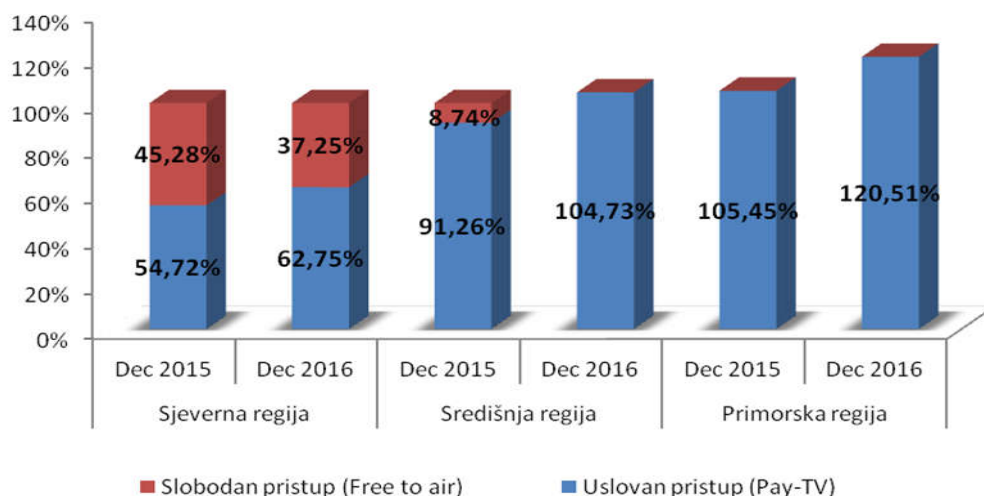
Grafik 9: Tržišno učešće platformi sa uslovnim pristupom

Tražnja za uslugama distribucije radio i TV programa razlikuje se u zavisnosti od toga da li govorimo o sjevernoj, središnjoj ili primorskoj regiji¹⁴² Crne Gore. Posmatrano u odnosu na broj domaćinstava, tražnja je najveća u primorskoj regiji, 120,51%. Navedeno znači da je broj priključaka platformi sa uslovnim pristupom veći od broja domaćinstava u ovoj regiji za 10.388.

U cilju ispravnog tumačenja navedenog podatka treba imati na umu da se u primorskoj regiji određeni broj priključaka odnosi na priključke u hotelima i ostalim turističkim objektima. Slijedi središnja regija sa 104,73%, te sjeverna regija u kojoj svega 62,75% domaćinstava koristi platforme sa uslovnim pristupom. Navedeni podaci pokazuju izraženu neravnomjernost razvoja tržišta ovih usluga po pojedinim regijama.

¹⁴² Sjeverna regija: Andrijevića, Berane, B.Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik Žabljak.
Središnja regija: Cetinje, Danilovgrad, Nikšić, Podgorica.
Primorska regija: Bar, Budva, H.Novi, Kotor, Tivat, Ulcinj.

Iako je od početka 2016. godine broj korisnika platformi sa uslovnim pristupom uvećan za 24.120, samo neznatan dio ovog povećanja se odnosi na sjevernu regiju gdje, još uvijek, približno 20.000 domaćinstava ostvaruje pristup samo besplatnoj televiziji.

Grafik 10: Struktura domaćinstava sa aspekta primarne platforme za prijem radio i TV programa – po regijama

U posmatranom periodu prosječna cijena osnovnog paketa je iznosila 9,72€ (najviše 11,90€, najniže 5,00€). U osnovnom paketu korisnicima je dostupno, u prosjeku, 61 televizijska kanala (najviše 116, najmanje 13).

Pet operatora koji u ponudi imaju dopunske pakete, u prosjeku nude 5 dodatnih paketa (najviše 9, najmanje 1). Prosječna cijena dopuskog paketa je 6,34€ (najviše 25€, najniže 2,00€).

U strukturi ponude dopunskih paketa najzastupljeniji su sportski i filmski sadržaji. Najprodavaniji dopunski paketi na teritoriji Crne Gore su PINK paketi sa 15%, HBO 11% i ARENA sa približno 9%.

Jedan operator pruža mogućnost da korisnici pristupe uslugama posredstvom interneta i putem aplikacija za mobilne terminale. Na ovakav način moguć je pristup određenom broju radio i TV programa iz ponude operatora. Uslugu „video on demand“ takođe pruža samo jedan operator.

Posmatrano u odnosu na ukupan obim pruženih usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika, tj. ukupan broj prodatih osnovnih i dopunskih paketa, domaćinstvo koje koristi ovaj vid usluga, mjesečno u prosjeku, za njih izdvaja 10,40€.

MEĐUNARODNA SARADNJA

U toku 2016. godine, predstavnici Agencije za elektronske medije učestvovali su u redovnim aktivnostima Evropske platforme regulatornih tijela – EPRA, Evropskog audiovizuelnog opservatorijuma i Evropske regulatorne grupe za audiovizuelne medijske servise. Pored toga, dali su doprinos realizaciji nekoliko skupova posvećenim analizi stanja i mogućem unapređenju prakse u primjeni standarda u oblasti medija.

*
*   *

Učešće u radu Evropske platforme nezavisnih regulatornih tijela - EPRA¹⁴³

Od 25. do 27. maja 2016. godine u Barseloni, održan je redovni **43. sastanak Evropske platforme regulatornih organa (EPRA)**. Na poziv regulatornog organa Katalonije, na sastanku su učestvovala dva predstavnika Agencije za elektronske medije.

U okviru prve plenarne sjednice, na temu *“Da li free-to-view TV ima budućnost?”* panelisti su se fokusirali na društvene, ekonomske i tehničke implikacije tekuće preraspodjele radio-difuznog spektra, kao i na implikacije ovog procesa na publiku i pružaoce usluga. Predstavnici Evropske komisije, Evropske radio-difuzne unije i regulatornih organa razmijenili su mišljenja o ovoj temi, na osnovu komparativnog dokumenta, sa fokusom na stanje u spektru poslije Svjetske radiokomunikacione konferencije WRC-15.

Zaključeno je da je situacija u vezi sa raspodjelom spektra veoma različita na nacionalnom nivou kod članica EPRA-e, a učesnici panela su pokušali da daju svoj odgovor na pitanje da li tradicionalna televizija ima budućnost, s obzirom na sve manju raspoloživost spektra za emitovanje.

Sastanak je nastavljen u okviru tri radne grupe, koje su se bavile pitanjima vezanim za rad medija u kriznim situacijama, zaštitu maloljetnika i zaštitu podataka.

U okviru druge plenarne sjednice, učesnici sastanka su se bavili pitanjima usklađenosti i sprovođenja politika, strategija i rezultata, kroz primjere uspješne i neuspješne regulacije. Još jedna značajna tema kojom su se bavili učesnici sastanka bila je razmjena iskustava i najbolje prakse u vezi sa internim procesima upravljanja, funkcionisanja i svakodnevnog rada medijskih regulatora, sa krajnjim ciljem da se obezbijedi nezavisna, odgovorna i efikasna regulacija.

Na sastanku je od strane predstavnika Evropske komisije predstavljen predlog revidiranog teksta Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, sa posebnim osvrtom na odredbe koje se odnose na nezavisnost regulatora, i proširenje obima regulacije na onlajn platforme za razmjenu medijskih sadržaja.

Osim Evropske komisije, najznačajnije aktivnosti iz prethodnog perioda predstavljene su i od strane Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA) i Savjeta Evrope, dok je na kraju sastanka bilo riječi o budućim sastancima i ostalim aktivnostima EPRA-e.

Redovan godišnji **44. sastanak EPRA-e** održan je 20. i 21. oktobra 2016. godine u Jerevanu. Na poziv Nacionalne komisije za radio i televiziju Jermenije, na sastanku su učestvovala dva predstavnika Agencije za elektronske medije.

Cilj sastanka je bio da se regulatorima audiovizuelnog medijskog tržišta ponudi sveobuhvatni uvid u konvergentno medijsko okruženje, i da se skrene pažnja na najznačajnije probleme i regulatorne izazove.

---

¹⁴³ **European Platform of Regulatory Authorities** (<http://www.epra.org>). Članovi EPRE su 52 regulatorna tijela iz 46 evropskih zemalja. Evropska komisija, Savjet Evrope, Evropska audiovizuelna opservatorija i Kancelarija predstavnika OSCE-a za slobodu medija, posmatrači su rada EPRE. Sastanci se organizuju dva puta godišnje.

U nastavku diskusije na godišnju temu o budućnosti *free-to-view* televizije, koja je započeta na prethodnom sastanku, panelisti su dali uvid u raznovrsnost ponude sadržaja u evropskom medijskom okruženju. Naglašeno je da se *free-to-air* (FTA) kanali više ne mogu definisati na osnovu platforme putem koje se prenose, a zaključeno je da finansiranje sadržaja koji emituju ovi mediji predstavlja izazov kome regulatori moraju posvetiti posebnu pažnju. U okviru diskusije, fokus je stavljen na perspektivu emitovanja FTA sadržaja u Evropi, kao i na različite biznis modele u ovom sektoru. Zaključeno je da u najveće izazove u budućem radu pružalaca ovih usluga spadaju uticaj fragmentacije i migracija na platforme na zahtjev, na prihode od oglašavanja, kao i obezbjeđivanje neophodnih investicija u programske sadržaje.

Rad radnih grupa bio je posvećen ulozi regulatornih organa u kriznim situacijama, pitanjima uređivačkog nasuprot reklamnom sadržaju, s posebnim ovrtnom na praktične primjere razgraničavanja između uređivačkog sadržaja i komercijalnih komunikacija, te različitim audiovizuelnim platformama.

U okviru druge planarne sesije, koje je bila posvećena izazovima usklađivanja i sprovođenja regulatornih politika u promjenljivom medijskom okruženju, regulatorni organi su pozvani da što prije prilagode svoju praksu novim okolnostima, a da pri tom ostanu dosljedni svojim regulatornim ciljevima.

U nastavku sastanka, usvojena je Strategija EPRA-e za period od 2017. do 2019. godine, kao osnov za izradu trogodišnjeg Plana rada ove organizacije. Ovim dokumentom definisani su strateški ciljevi, misija, vizija i osnovne vrijednosti EPRA-e.

*
*   *

Učešće u radu Evropske grupe regulatora za audiovizuelne usluge (ERGA)¹⁴⁴

Peti sastanak Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge održan je 2. marta 2016. godine u Amsterdamu. Sastanku je, u svojstvu posmatrača, prisustvovao predstavnik Agencije za elektronske medije.

Na sastanku, su predstavnici Evropske komisije informisali članice ERGA-e o procesu revizije Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, koji se sprovodi u okviru aktivnosti definisanih Evropskom digitalnom agendom. Takođe su predstavljeni i rezultati sveobuhvatnog istraživanja o izloženosti djece reklamiranju alkoholnih pića. Fokus istraživanja bio je na reklamiranju alkoholnih pića od strane linearnih i ne-linearnih medijskih servisa na teritoriji Evropske unije.

Sastanak je nastavljen raspravom na temu aktivnosti koje se sprovode na pripremi izvještaja o teritorijalnoj jurisdikciji. Program Rada ERGA-e podržan je postizanjem sporazuma o projektnim zadacima za tri nove podgrupe koje se bave implementacionim aspektima Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, regulaciji evropskog audiovizuelnog sektora u skladu sa budućim izazovima, sa posebnim osvrtom na zaštitu maloljetnika, i razvoj seta digitalnih alata za evropske regulatore.

Posebna pažnja je posvećena pitanjima vezanim za nezavisnost medijskih regulatora i zaštitu nezavisnosti medija. Konstatovano je da među članicama ERGA-e raste zabrinutost zbog situacije u toj oblasti. Posebno je skrenuta pažnja na situaciju u Grčkoj, koja nije imala svog predstavnika na ovom sastanku, zbog toga što članovima Savjeta grčkog regulatornog organa nije produžen mandat. U okviru ove tačke dnevnog reda analizirani su i drugi slučajevi kršenja nezavisnosti regulatora u Evropskoj uniji.

Zaključeno je da situacija u kojoj se nalaze ovi regulatorni organi potvrđuje značaj savjeta koji je ERGA uputila Evropskoj komisiji u vezi sa potrebom da revidirana Direktiva o audiovizuelnim

---

¹⁴⁴ **Evropska grupa regulatora za audiovizuelne medijske usluge** (<http://erga-online.eu>) okuplja predstavnike nacionalnih nezavisnih regulatornih tijela u oblasti audiovizualnih usluga, sa ciljem pružanja savjetodavne podrške Evropskoj komisiji i razmjeni najbolje prakse među evropskim regulatorima audiovizuelnog tržišta.

medijskim uslugama sadrži odredbe vezane za osnivanje nezavisnih regulatornih organa za audiovizuelne medijske usluge, koji raspolažu dovoljnim resursima za sprovođenje svojih zadataka na zaštitu osnovnih javnih vrijednosti vezanih za nezavisnost i pluralizam medija.

Na kraju sastanka, bilo je riječi o unaprjeđenju postojećeg procesa rada i potencijalnim izmjenama poslovnika ERGA-e. Podržane su aktivnosti na osnaživanju Kontakt mreže ERGA-e, a raspravljano je i o ostalim proceduralnim pitanjima od značaja za efikasno funkcionisanje ERGA-e.

Šesti sastanak, održan 29 novembra u Briselu, većim dijelom je bio informativnog karaktera. Podneseni su izvještaji o radu EPRE, ERGA-ine Kontakt mreže i Evropske Komisije. Predstavnik Evropske komisije je upoznao prisutne sa dosadašnjim radom na reviziji Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama. Očekuje se da zakonodavni proces bude završen u toku 2017 godine.

Podgrupa koja se bavila izmjenama AVMS Direktive je bila fokusirana i na praktične izazove sa kojima se regulatori susreću u svom radu. Kada su u pitanju njene buduće aktivnosti, predstavnici ove podgrupe predložili su da se one fokusiraju na četiri oblasti: 1) promociju evropskih radova od strane servisa na zahtjev; 2) platforme za razmjenu video sadržaja; 3) komercijalne komunikacije; 4) koregulaciju i samoregulaciju.

Podgrupa o Digitalnim alatima, je predstavila svoje rad u 2016 godini. Osnovni razlog za razvoj digitalnih alata u okviru ERGA-e je narasla potreba za što intenzivnijom razmjenom dokumenata između nacionalnih regulatora. Posebno je bitno da sva dokumenta mogu biti skladištena na jednom mjestu. Ova velika baza podataka treba da unaprijedi rad svih regulatora i da poboljša saradnju među njima.

Podgrupa koja se bavila budućim mehanizmima za poboljšanje regulacije AVM sektora je radila u dva pravca. Jedan dio se bavio zaštitom maloljetnika, a drugi dostupnošću audiovizuelnih sadržaja. U okviru ove tačke jednoglasno je usvojen poseban izvještaj o dostupnosti audiovizuelnih sadržaja.

*
*   *

Učešće u radu Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama

Na poziv Generalnog direktorata za komunikacione mreže, sadržaj i tehnologiju Evropske komisije, predstavnik Agencije za elektronske medije učestvovao je na **tri sastanka Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama**, održana u Briselu. Na sastancima su učestvovali predstavnici većine država članica Evropske Unije i predstavnici Evropske komisije iz Generalnog direktorata za komunikacione mreže, sadržaj i tehnologiju.

Na **43. sastanku** Kontakt komiteta, koji je održan 18. januara 2016. godine, raspravljano je o izmjenama i dopunama Direktive o audiovizuelnim uslugama, sa posebnim osvrtom na zaštitu korisnika, zabranu govora mržnje i diskriminacije, promociju evropskog audiovizuelnog sadržaja, jačanje slobode i pluralizma medija, pristup informacijama i dostupnost sadržaja osobama sa invaliditetom.

Predstavnici Evropske komisije predstavili su rezultate javne rasprave o Direktivi o audiovizuelnim medijskim uslugama. Najavljeno je da će procjena uticaja i procjena adekvatnosti i efikasnosti regulatornog okvira (REFIT) biti gotove do ljetnje pauze, zajedno sa potencijalnim novim legislativnim predlogom.

Većina regulatornih organa izrazila je uvjerenje da regulatori audiovizuelnog medijskog sektora igraju ključnu ulogu u zaštiti slobode i pluralizma medija u Evropi. Mišljenje koje je preovladavalo u toku javne rasprave bilo je da Direktivom treba propisati minimum zahtjeva vezanih za nezavisnost regulatora.

Na **44. sastanku** Kontakt komiteta, koji je održan 6. jula 2016. godine, predstavnici Evropske komisije predstavili su predlog izmjena i dopuna Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama koji je usvojen od strane Evropske komisije 25. maja 2016. godine.

Posebna pažnja u okviru ove teme bila je posvećena pitanjima vezanim za obim Direktive, jurisdikciju, zaštitu maloljetnika, audiovizuelne komercijalne komunikacije, promociju evropskih radova, nezavisnost regulatora, dostupnost sadržaja osobama sa invaliditetom, itd.

Na sastanku su izražene rezerve vezane za poštovanje principa vladavine prava u vezi sa preklapanjem nadležnosti i buduće uloge Kontakt komiteta i ERGA-e. Predstavnici Evropske komisije su detaljno objasnili razliku između ova dva organa, uvjeravajući predstavnike država da u nadležnosti ERGA-e koje se predviđaju novim predlogom Direktive ne spada donošenje odluka.

Predstavnici Evropske komisije su predstavili i glavne izmjene vezane za pitanja jurisdikcije i procedura u ovoj oblasti, kao i rezultate procjene uticaja i procjene adekvatnosti i efikasnosti predloženog regulatornog okvira. U skladu sa predlogom, zadržaće se princip države porijekla, a njegovo funkcionisanje će se olakšati kroz pojednostavljivanje pravila za određivanje koja država ima jurisdikciju nad određenim provajderom, obezbjeđivanje transparentnosti među državama članicama u vezi sa jurisdikcijom i unaprijeđivanje mehanizama predviđenih u slučaju izuzetaka.

Sastanak je nastavljen raspravom o pitanjima zaštite maloljetnika i predloženim rješenjima kojima se ograničava pristup sadržajima koji su potencijalno štetni za djecu kod servisa na zahtijev, na isti način kao što je to regulisano kod TV emitera. Predlogom izmjena Direktive se takođe predlaže i poboljšanje nivoa informisanosti korisnika usluga o štetnosti sadržaja.

Na **45. sastanku** Kontakt komiteta, koji je održan 9. septembra 2016. godine, raspravljalo se o aktivnostima Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge, praktičnim primjerima koregulacije, predloženim odredbama Direktive o audiovizuelnim medijskim sadržajima koje se odnose na programe koje glada značajan broj djece, medijsku pismenost, platforme za razmjenu video sadržaja, kao i o drugim značajnim pitanjima.

Na početku sastanka, predsjedavajuća ERGA-e predstavila je glavne zadatke ove grupe i njihovu vezu sa radom Kontakt komiteta. Dok je većina država izrazila podršku ulozi ERGA-e i njenim nastojanjima da se obezbijedi uniformnost u primjeni pravila, neki od učesnika su izrazili zabrinutost u vezi sa njenim nadležnostima predviđenim predlogom Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama. U tom smislu, predloženo je da se Direktivom jasno propiše da ERGA daje mišljenja o isključivo tehničkim pitanjima. Predstavnici Evropske komisije naglasili su da su uloge ERGA-e i Kontakt komiteta različite i da se nadopunjuju, pri čemu ERGA savjetuje Evropsku komisiju, na njen zahtijev, o pitanjima vazenim isključivo za praktičnu implementaciju Direktive.

Sastanak je nastavljen prezentacijom praktičnih primjera efikasne koregulacije. Predstavnici holanskog Instituta za klasifikaciju audiovizuelnih medija predstavili su projekat koji se sprovodi u saradnji sa regulatornim organom iz ove države. Sistem za kategorizaciju programa i označavanje njegove prilagođenosti različitim uzrastima publike, koji je razvijen kroz ovaj program, otvoren je za preuzimanje od strane drugih država i prilagođavanje u skladu sa njihovim kulturnim specifičnostima.

*
*   *

Sastanak Kontakt mreže Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge

Na poziv Generalnog direktorata za komunikacione mreže, sadržaj i tehnologiju Evropske komisije, predstavnik Agencije za elektronske medije učestvovao je na **prvom** sastanku Kontakt mreže Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), koji je održan 8. novembra 2016. godine u Briselu.

Sastanku je prisustvovalo 32 predstavnika evropskih regulatornih organa za audiovizuelne medijske usluge, a bio je posvećen formalizovanju rada Kontakt mreže kroz usvajanje najvažnijih dokumenata i postizanju dogovora o procedurama rada ovog organa.

Na sastanku je predstavljen i nacrt Plana rada ERGA-e za 2017. godinu. Ovim dokumentom predložen je nastavak aktivne uloge Grupe na dva plana: kao savjetodavnog tijela Evropske komisije u vezi sa dosljednom primjenom Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, kao i platforme za saradnju regulatornih organa iz Evropske unije i razmjenu njihovih iskustava i pozitivne prakse.

U skladu sa tim, nacrt godišnjeg Plana rada za 2017. godinu, pokriva tri glavne oblasti: 1) razmjena iskustava i pozitivne prakse kroz digitalne alate i ERGA akademiju; 2) teme od primarnog značaja za obezbjeđivanje efikasne regulacije u budućnosti, uključujući zaštitu maloljetnika; 3) priprema ERGA-e i nacionalnih regulatornih organa za primjenu izmjenjene Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama.

U okviru sastanka, predstavljene su i aktivnosti tri podgrupe ERGA-e koje su povećane: 1) procesu izmjene Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama; 2) mehanizmima za poboljšanje efikasnosti regulacije u skladu sa budućim razvojem situacije u AVM sektoru; 3) digitalnim alatima kojima se olakšava razmjena iskustava između nacionalnih regulatora.

U zaključku sastanka, ocijenjeno je da je Kontakt mreža uspješno počela sa radom i izraženo očekivanje da će njena aktivnost doprinijeti kvalitetnijoj primjeni plenarnih sastanaka ERGA-e i poboljšanju komunikacije i razmjene iskustava među nacionalnim regulatorima.

*
*   *

Učešće u radu Mediteranske mreže regulatornih tijela (MNRA)¹⁴⁵

U Madridu je 1. jula 2016. godine održan 10. tehnički sastanak Mediteranske mreže regulatornih tijela na kojem je učestvovao i predstavnik Agencije za elektronske medije.

Predstavljena su dva izvještaja:

- 1) „Studiju o seksističkim stereotipima u komercijalnim komunikacijama“ je predstavila regulatorna agencija iz Andaluzije. Ona predstavlja značajno istraživanje sa aspekta zastupljenosti žena u medijima, sportu i drugim društvenim aktivnostima. Stereotipi se u većini zemalja ne mogu zakonski sankcionisati, ali se može uticati na njihovo otklanjanje preko kampanja i drugih vidova informisanja javnosti. Analizirano je oko 138 oglasa i postignut konsenzus oko stereotipa koje treba eliminisati. Ukupno ih je 17, od kojih je 9 ženskih i 8 muških.
- 2) Studija „Rodna jednakost u audiovizuelnim sportskim programima“ su priredili AVM regulatori iz Hrvatske i Španije. Fokusirala se na prisustvo žena u bilo kom audiovizuelnom sadržaju vezanom za sport. Rezultati su pokazali da je 99% saržaja posvećeno muškarcima i muškim sportovima. Zainteresovane članice mreže su postigle saglasnost oko opravdanosti sprovođenja jednonedjeljnog monitoringa rodne ravnopravnosti, koji bi podrazumijevao kvalitativnu analizu prisustva žena u medijima i načina na koji su mediji izvještavali i prikazivali sportistkinje koje su učestvovala na Olimpijskim igrama u Riju.

Na plenarnom sastanku, koji je održan u Barseloni, 17. i 18. novembra 2016. godine, članicama su predstavljene planirane izmjene Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama.

---

¹⁴⁵ **Mediteranska mreža regulatornih tijela** (<http://www.rirm.org>) osnovana je 1997. u Barseloni u cilju jačanja kulturne i istorijske veze između mediteranskih zemalja te prepoznavanja zajedničkih izazova globalizacije. Mediteranska mreža regulatornih tijela nudi platformu za raspravu i razmjenu informacija i istraživanja o pitanjima vezanim za AVM regulativu. Mreža broji 26 članica, predstavnika regulatornih tijela.

Dio sastanka je posvećen debati vezanoj za tretman u medijima migracija i izbjegličke krize. Održana je prezentacija predstavnika UNESCO Sektora za medijski razvoj, društvene komunikacije i informacije i predstavljen predlog Deklaracije MNRA o tretmanu u medijima migracija i izbjegličke krize.

*
*   *

Na **56. sastanku Izvršnog savjeta Evropskog audiovizuelnog opservatorijuma**¹⁴⁶, održanom 4. novembra 2016. godine, u Strazburu, Francuska, značajna pažnja je posvećena uslovima za zaključivanje i početak realizacije prvog tzv. PAGO DA-FAA ugovora (Pillar Assessed Grant or Delegation Agreement), zaključenog pod okvirom Ugovora između Savjeta Evrope i Evropske komisije. Da bi započela njegova realizacija, Observatorijum je morao da izvrši usaglašavanje sa određenim budžetskim i računovodstvenim pravilima Savjeta Evrope. To znači i da će trebati revidirati Pravilnik o finansijama Observatorijuma (Financial Regulations) i uspostaviti određeni mehanizam za procjenu rizika. Kako je drugi ugovor bio takođe u pripremi, revidiran je i usvojen Plan rada za 2017. godinu (već razmatran u Pragu, jun 2016. godine) koji će podrazumijevati, između ostalog, rad na na sedam projekata na sljedeće teme:

- Projekat 1: Evropski filmovi u VOD katalogima
- Projekat 2: TV sadržaj u VOD katalogima
- Projekat 3: Vidljivost evropskih filmova u VOD uslugama
- Projekat 4: Pilot studija o prekograničnoj online dostupnosti programa putem simulcastinga i "Catch-up TV" usluga
- Projekat 5: Cirkulacija filmova u Evropi
- Projekat 6: Unapređenje baze podataka Mavise
- Projekat 7: Proizvodnja TV serija u EU.

Imajući u vidu učlanjenje Maroka u toku 2014. godine, izražen je interes za prihvatanje novih članova iz južnog Mediterana, jer bi to omogućilo sprovođenje specifičnih aktivnosti u regiji i unaprijedilo prednosti članstva zemalja sa posebnim interesom u ovoj zoni. Prilikom proširenja članstva trebalo bi voditi računa da zemlja ispunjava sljedeće uslove:

- Zemlja ima AV tržište i pravni okvir za koji su postojeći članovi Observatorijuma zainteresovani ili za koje je evropski AV sektor zainteresovan.
- Zemlja je zainteresovana za članstvo u Observatorijumu (a ne samo za pomoć u početnom razvoju infrastrukture za prukupljanje podataka/informacija).
- Politička situacija u zemlji je dovoljno stabilna da omogućava kontinuirano i održivo prikupljanje podataka i informacija.
- Zemlja ima osnovne strukture koje omogućavaju prukupljanje informacija o ekonomskim i pravnim pitanjima i na taj način je moguća integracija zemlje u način rada Observatorijuma.

Odobreno je formiranje posebnog fonda za kofinansiranje projekata koje sprovodi Observatorijum u saradnji sa drugim subjektima.

*
*   *

---

¹⁴⁶ <http://www.obs.coe.int/index.html>.

Studijski boravak u Agenciji za elektroničke medije i Hrvatskoj radioteleviziji (TAIEX 2016)

U organizaciji TAIEX programa Evropske komisije, šest zaposlenih Agencije za elektronske medije je boravilo u Agenciji za elektroničke medije Hrvatske i Hrvatskoj radioteleviziji, u okviru studijske posjete od 16. do 20. maja 2016. godine.

Cilj studijske posjete bio je upoznavanje sa radom i nadležnostima Agencije za elektroničke medije, organizacionom strukturom, kao i načinom praćenja i izvještavanja o sprovođenju Zakona o elektroničkim medijima, s posebnim osvrtom na primjenu Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama. Predstavljen je zakonodavni okvir za rad Agencije za elektroničke medije Hrvatske, praćenje programskih sadržaja, zaštite maloljetnika, kao i aktivnosti vezane za Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija.

Tokom prvog dana boravka predstavljen je zakonodavni okvir AEM RH (Zakon o elektroničkim medijima, Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji, Zakon o medijima, Zakon o koncesijama i Zakon o općem upravnom postupku), s posebnim osvrtom na Zakon o elektroničkim medijima i njegovim izmjenama od usvajanja 2003. do 2013.g. i uvođenja preciznijeg definisanja elektronskih publikacija, uvođenja neprofitnih elektronskih publikacija, kao i promjena vezanih za funkcionisanje Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija.

Tokom drugog dana posjete predstavnici dvije agencije su razmijenili iskustva na polju primjene i monitoringa standarda vezanih za učešće evropskih audiovizuelnih djela i djela nezavisnih proizvođača (definisanje, način izračunavanja učešća EU radova i djela nezavisnih proizvođača u izvještajima pružalaca medijskih usluga i obaveze emitera u vezi sa dostavljanjem izvještaja o ispunjavanju propisanih kvota). Agencija za elektroničke medije predstavila je i stručnu službu za nadzor (monitoring i redovno praćenje pridržavanja odredbi ZEM-a). Trećeg dana razgovarano je o Fondu za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija.

Drugi dio studijskog boravka odnosio se na posjetu Hrvatskoj radioteleviziji (19-20. maj 2016. g.). Predstavljen je zakonodavni okvir HRT-a, kao i trenutno medijsko okruženje u Republici Hrvatskoj. Djelatnost, funkcija i sadržaj javnih usluga, finansiranje, upravljanje, nadzor i način rada uređuju se Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji i propisima donesenim na osnovu tog Zakona. Posebno je analizirana metoda procjene programskih sadržaja takozvanim „troughlom vrijednosti“.

U segmentu koji se odnosi na djela nezavisnih proizvođača razgovarano je o Hrvatskom audiovizuelnom centru (HAVC), kome su distributeri filma dužni da dostavljaju obavještenje o dodijeljenoj kategorizaciji najkasnije sedam dana prije prvog javnog prikazivanja. U pogledu zaštite maloljetnika definisani su normativni okviri (kategorizacija programskih sadržaja), ali i razmijenjena iskustva u vezi sa konkretnim slučajevima.

*
*   *

Predstavnik Agencije za elektronske medije je prisustvovao **konferenciji „Državna pomoć i proces pristupanja EU - Kako se prilagoditi novim pravilima“**, koja je u organizaciji Privredne komore Srbije održana 18. februara 2016. godine u Beogradu.

Predavači na konferenciji eksperti iz oblasti kontrole državne pomoći, profesor Pit Jan Slot, advokati Kai Štrukman i Marijana List, učesnike skupa su upoznali sa materijalnim i procesnim aspektima kontrole državne pomoći, na osnovu iskustva članica.

Istaknuto je da, kako se država približava Evropskoj Uniji, pitanje državne pomoći postaje sve važnije. Iako državna pomoć nije zabranjena mora da se kontroliše, ako neko preduzeće primi nedozvoljenu državnu pomoć može biti u obavezi da vrati cjelokupan iznos sa kamatom. Iako zemlje regiona već godinama primjenjuju Zakon o kontroli državne pomoći svijest o značaju i pravnim implikacijama korišćenja državne pomoći još je niska. Cilj je da se poslovnoj zajednici približi koncept i

odlike državne pomoći koja, ima sto lica, ali i da se privreda upozna sa efikasnim mehanizmima kontrole.

Na konferenciji je zaključeno da su zemlje iz regiona dosta napredovale u oblasti politike konkurencije i državne pomoći, u pogledu usklađenosti domaćeg zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU, ali je neophodno preduzeti dodatne aktivnosti da se ova oblast adekvatno uredi u praksi.

*
*   *

Četvrta međunarodna naučno-stručna konferencija „**Mediji i PR**“ na temu „**Novi mediji – nove mogućnosti**“, održana je od 17. do 19. juna 2016. godine, u Bijelom Polju, u organizaciji Unije lokalnih javnih emitera Crne Gore (ULES), Fakulteta političkih nauka, Akademije društvenih nauka, časopisa „Mediji i komunikacije“ i Lokalnog javnog emitera „Radio Bijelo Polje“.

Na osnovu Memoranduma o saradnji, potpisanog 25. januara 2016. godine, Agencija za elektronske medije bila je jedan od pokrovitelja konferencije, uz Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo kulture, Ministarstvo nauke i Opštinu Bijelo Polje.

Cilj konferencije je bio da se iz različitih uglova – medijski, regulatorni, kulturološki, tehnološki - sagleda i analizira uloga novih medija u savremenom društvu i u takvom, novom kontekstu, ukaže na nedoumice i izazove, ali i na značajne mogućnosti koje oni pružaju.

Na više tematskih panel diskusija učestvovali su renomirani naučni radnici, teoretičari i predstavnici medija iz zemlje, regiona i Evrope. Razmotreni su trendovi profilisanja medijskih sadržaja u uslovima burne i brze tehnološke ekspanzije, čija je jedna od posljedica ubrzana i medijska konvergencija. U takvom kontekstu, posebna pažnja je posvećena mogućnostima zaštite sfere javne komunikacije od opasnosti potpune dominacije elektronskih medija koji kreiraju sadržaje isključivo po kriterijumima masovne kulture, konzumerizma i sve opasnijeg deficita kvalitetnih kulturnih, obrazovnih, informativnih, dječjih i drugih sadržaja, čak i u programima javnih servisa na nacionalnom i lokalnom nivou.

*
*   *

U okviru IPA CSF Projekta „Partnerstvo za praćenje integriteta medija i promociju medijskih reformi u Jugoistočnoj Evropi“, na poziv organizatora Medijske observatorije za Jugositočnu Evropu (Slovenija) i pod pokroviteljstvom Evropske komisije, predstavnici Agencije učestvovali su, kao panelisti, na:

- okruglom stolu „**Kako sačuvati integritet novinarstva i medija**“, održanom 14. aprila 2016. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina¹⁴⁷. Predstavljeni su primjeri dobrih praksi na području zaštite medijskog integriteta (primjeri medijske politike, antikorupcijskih institucija, samih medija i novinarstva), kao i rezultati istraživanja pojedinih segmenata odnosa koji korumpiraju medijske sisteme, npr. finansijski odnosi između države i medija. U istraživanje su bile uključene Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija, Srbija, Crna Gora, Kosovo i Turska.
- konferenciji „**Alternative: Medijske reforme za integritet medija i budućnost nezavisnog novinarstva u zemljama Jugoistočne Evrope**“, održanoj 13. juna 2016. godine u Novom Sadu, Srbija¹⁴⁸. Organizovana kroz šest panela, konferencija je omogućila prezentaciju i razmjenu mišljenja na teme koje su uključivale:

¹⁴⁷ <http://mediaobservatory.net/news-and-events/round-table-how-save-integrity-journalism-and-media%E2%80%9C-held-sarajevo>.

¹⁴⁸ <http://mediaobservatory.net/news-and-events/search-alternatives>.

- značaj emancipatorskih medijskih politika i uključivanja (aktivizma) građana za budućnost nezavisnog novinarstva u regionu,
- značaj uloge urednika i drugih vodećih ličnosti u sektoru medija u zaštiti integriteta novinarstva. Predstavljani su izvještaji o ulozi urednika u šest zemalja regiona.
- razmjenu mišljenja o perspektivama koje imaju novinari različitih generacija u cilju nalaženja modela koji bi doprinio budućnosti novinarstva sa više integriteta,
- status, sastav, nadležnosti i kapaciteti koje treba da imaju regulatorni organi,
- alternativne modele finansiranja medijskih kuća.

Predstavljen je i Manifest za integritet medija u jugoistočnoj Evropi¹⁴⁹.

*
*   *

U okviru regionalnog projekta koji implementira Savjet Evrope „**Jačanje pravosudne ekspertize o slobodi izražavanja i medijima u Jugistočnoj Evropi**” (JUFREX)“, a finansiraju Evropska unija i Savjet Evrope, predstavnici Agencije su učestvovali na regionalnoj konferenciji regulatornih organa na temu: „**Govor mržnje i zaštita prava maloljetnika - evropski standardi i praksa**“ održana je 7. i 8. jula 2016. godine u Petrovcu/Budva.

U radu konferencije su učestvovali predstavnici regulatornih agencija Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Srbije i Kosova, medijski eksperti iz Slovenije i Hrvatske, kao i predstavnici Savjeta Evrope, organizatora konferencije.

U iscrpnoj razmjeni mišljenja i iskustava u vezi sa govorom mržnje i zaštitom prava maloljetnika, poseban akcenat je stavljen na praktična iskustva u vezi sa govorom mržnje u programima elektronskih medija, ulogom nacionalnih nezavisnih regulatora na njegovom suzbijanju i intenziviranjem i obogaćivanjem regionalne saradnje na planu koordinirane primjene evropskih standarda i prakse u ovoj oblasti.

Takođe je izvršena razmjena informacija u vezi sa iskustvima na realizaciji zaključaka konferencije iz 2015. godine, održane u sličnom sastavu u Budvi, koja je bila posvećena zaštiti maloljetnika u kontekstu ekspanzije rijaliti programa u našem regionu.

Dogovoreno je da se u 2017. godini, u organizaciji Savjeta Evrope, preduzme niz zajedničkih praktičnih aktivnosti na jačanju svijesti najšire javnosti, a posebno maloljetnih lica, o suštini i formama ispoljavanja govora mržnje u javnom govoru i preduzimanju konkretnih mjera na njegovom suzbijanju.

*
*   *

Na poziv Udruženja radio-stanica “RAB Srbija”, predstavnik Agencije je učestvovao na skupu **Dvanaesti jesenji radio dani**, koji je održan u Vrnjačkoj Banji od 28. do 30. oktobra 2016. godine. Na skupu je učestvovalo više od 300 učesnika: teoretičara medija, predstavnika marketinških i PR agencija, predstavnika komercijalnih radio stanica i regulatornih agencija za oblast elektronskih medija iz regiona i jednog broja evropskih zemalja.

Kao okvir i osnova za svestranu razmjenu mišljenja, znanja i iskustava iz različitih oblasti radio-produkcije, u fokusu pažnje su bili savremeni trendovi i domašaji u radio industriji, posebno u ključnim segmentima kao što su tehnologija (digitalizacija procesa i konvergencija medija i tehnologije), tržište (marketing i istraživanje tržišta) i komunikacija sa tržištem (PR), te dalja sudbina radija kao medija u takvom kontekstu.

---

¹⁴⁹ <http://mediaobservatory.net/sites/default/files/Towards%20Media%20Policy%20in%20the%20Service%20of%20the%20Public.pdf>

Jedan od osnovnih zaključaka trodnevnih predavanja i panel diskusija je da budućnost radio-industrije nije dovedena u pitanje i da će radio kao medij opstati, uprkos ubrzanom razvoju novih tehnologija i snažnih procesa konvergencije u ukupnoj medijskoj sferi.

*
*   *

Na poziv i pod pokroviteljstvom Savjeta Evrope, predstavnik Agencije je učestvovao na međunarodnoj **konferenciji „Medijski javni servis i demokratija“**, održanoj 10. i 11. novembra 2016. godine u Pragu, Češka. Skup su organizovali EBU, Savjet Evrope i njegova Parlamentarna skupština, Češki parlament i Češka Televizija.

Na skupu su učestvovali parlamentarci iz zemalja Centralne i Istočne Evrope, predstavnici regulatornih tijela i upravljačkih struktura javnih emitera.

U fokusu konferencije su bile teme:

- uloga parlamenata u zaštiti medija;
- uticaj javnih emitera za društvo;
- upravljanje javnim emiterima;
- kako se javni emiteri suočavaju sa govorom mržnje;
- dugoročna nezavisnot i održivost javnih emitera u regionu.

Usvojen je set zaključaka i preporuka u pravcu unapređenja i garantovanja pozicije, nezavisnosti i održivosti javnih emitera u regionu¹⁵⁰.

*
*   *

U Sutomoru (u periodu od 8. do 10. decembra 2016.god.) održana je konferencija pod nazivom **„Javne nabavke u Crnoj Gori - gdje smo sada i šta nas čeka“** u organizaciji Uprave za javne nabavke i Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, kojoj je prisustvovao i službenik za javne nabavke Agencije.

U fokusu konferencije je bila pozicija javnih nabavki u Crnoj Gori i najčešće greške u primjeni propisa iz oblasti javnih nabavki. Prezentacije na ovu temu imali su predstavnici ključnih tijela u ovoj oblasti – Uprava za javne nabavke, Državna komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki i Uprava za inspeksijske poslove.

Predstavljen je i Nacrt (novog) Zakona o javnim nabavkama.

---

¹⁵⁰ <https://www.ebu.ch/files/live/sites/ebu/files/News/2016/11/Final%20conclusions%20Prague.pdf>.

JAVNOST RADA AGENCIJE

Saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, tokom 2016. godine, Agenciji je podneseno **27 zahtjeva za slobodan pristup informacijama**. U odnosu na 2015. godinu, to je skoro desetostruko više zahtjeva.

Osim već uobičajenih zahtjeva za pristup informacijama koji pojedine NVO prikupljaju u okviru svojih projektnih aktivnosti, značajan broj zahtjeva u 2016. godini odnosio se na informacije o ostvarivanju prava na pristup i korišćenje sredstava iz Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima. Agencija je na sve osnovane zahtjeve blagovremeno i pozitivno odgovorila ukoliko je bila u posjedu traženih informacija. Zahtjevi su djelimično usvajani uz ograničavanje pristupa podacima o ličnosti, na način što je taj dio informacija brisan prije kopiranja, a na dijelu informacije kojem je ograničen pristup stavljena napomena „izvršeno brisanje“.

Detaljnije informacije o pojedinim zahtjevima i donesenim odlukama Agencije se nalazi u **Prilogu 1** - Pregled razmatranih zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

**Vodič za pristup informacijama u posjedu
Agencije za elektronske medije**
(br. 02 – 1540 od 18.12.2015.g.)
("Sl.list CG", broj 44/12)

dostupan na veb adresi Agencije
www.ardcg.org

*

*

*

Važan mehanizam obezbjeđenja javnosti rada Agencije predstavlja redovno blagovremeno **objavljivanje i ažuriranje podataka na veb stranici Agencije** – www.ardcg.org.

Tokom 2016. godine objavljena su 492 aktivna, nova dokumenta. Ukoliko se uračuna i zamjena postojećih dokumenata novijim ili prečišćenim verzijama, dodavanje dokumenata na naslovnu stranu i u galeriju, **ukupan broj postavljenih dokumenata iznosi približno 600, što je porast od 50% u odnosu na prethodnu godinu**. Statički dokumenti koji sadrže kontakt informacije vezane za Agenciju, Savjet Agencije i razne emitere i operatere su po potrebi ispravljani i dopunjavani novim podacima.

Ukupan broj posjeta veb prezentaciji www.ardcg.org iznosio je 134.480, ili prosječno 11.200 mjesečno, što je porast od preko 40% u odnosu na 2015. godinu.

Najveći broj posjeta je zabilježen u julu (23.583), a najmanji u septembru 2016. godine (5.634).

Broj *jedinstvenih* posjetilaca je bio u prosjeku 3.914 mjesečno (128 dnevno), a svaki od njih je posjetio sajt Agencije u prosjeku 2,9 puta mjesečno.

Poređenjem broja pregledanih stranica, broja klikova i broja posjetilaca, može se zaključiti da je prosječan posjetilac u 2016. godini pregledao približno 6 stranica u jednoj posjeti (prošle godine 5,9) i kliknuo u prosjeku na 14,1 linkova na našoj prezentaciji (prethodne godine 12,6).

FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA AGENCIJE U 2016. GODINI

Zakon o elektronskim medijima propisuje izvore finansiranja Agencije za elektronske medije, kao i s tim povezana prava i obaveze pružalaca audiovizuelnih medijskih (AVM) usluga.

Saglasno članu 40 Zakona o elektronskim medijima, na 109. sjednici, održanoj 23.09.2015. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana Agencije za elektronske medije za 2016. godinu¹⁵¹.

Saglasno Članu 32 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Agencija za elektronske medije je u propisanom roku (do 30. septembra 2015. godine), Ministarstvu finansija dostavila utvrđeni Finansijski plan sa planom rada za 2016. godinu kao i akt o određivanju predstavnika Agencije za elektronske medije koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri.

Na osmoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2015. godini, Skupština Crne Gore je 28. decembra 2015. godine donijela Odluku o usvajanju Finansijskog plana sa planom rada Agencije za elektronske medije za 2016. godinu¹⁵²

Usvajanjem i primjenom Finansijskog plana za 2016.g., Agencija je nastojala da pruži maksimalnu podršku i doprinos politici racionalnog poslovanja u uslovima krize, a da se istovremeno ne ugrozi regulatorna uloga Agencije.

Nakon usvajanja Finansijskog plana za 2016. godinu, Savjet Agencije je usvojio odluku o visini parametara za obračun naknada za pružanje AVM usluga u 2016. godini¹⁵³. Njome je vrijednost Koeficijenta A, koji je predstavljao osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2016. godinu, bila utvrđena u iznosu od 1.800,00€. Takođe, Savjet je odlučio da procenat godišnjeg prihoda pružaoca AVM usluge ostvarenog tokom 2015. godine, koji služi za utvrđivanje godišnje naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev za 2016. godinu, bude 2.9%.

U izvještajnom periodu nastavljena je realizacija zakonskih rješenja sadržanih u izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima¹⁵⁴, koja se odnose na osnivanje i način prikupljanja i raspodjele sredstava Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima (član 270a Zakona). Na taj način, započela je naplata naknade za korišćenje radijskih prijemnika u vozilima, kao i stvoren dopunski izvor finansiranja Agencije (5% sredstava od naplaćenih naknada).

U toku 2016. godine Agencija je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 1.051.495 €, rashodi su iznosili 800.412 €, što znači da je ostvarena pozitivna razlika u iznosu od 251.083 €.

Procenat naplativosti godišnje naknade za emitovanje u izvještajnom periodu, od ukupnog duga prema Agenciji za elektronske medije iznosio je **56,31%**. Iako ovaj procenat nije na nivou koji bi predstavljao stabilan izvor finansiranja Agencije, upoređujući sa podatkom iz 2015. godine (35,63%) bilježi se značajan napredak u naplati godišnje naknade za emitovanje.

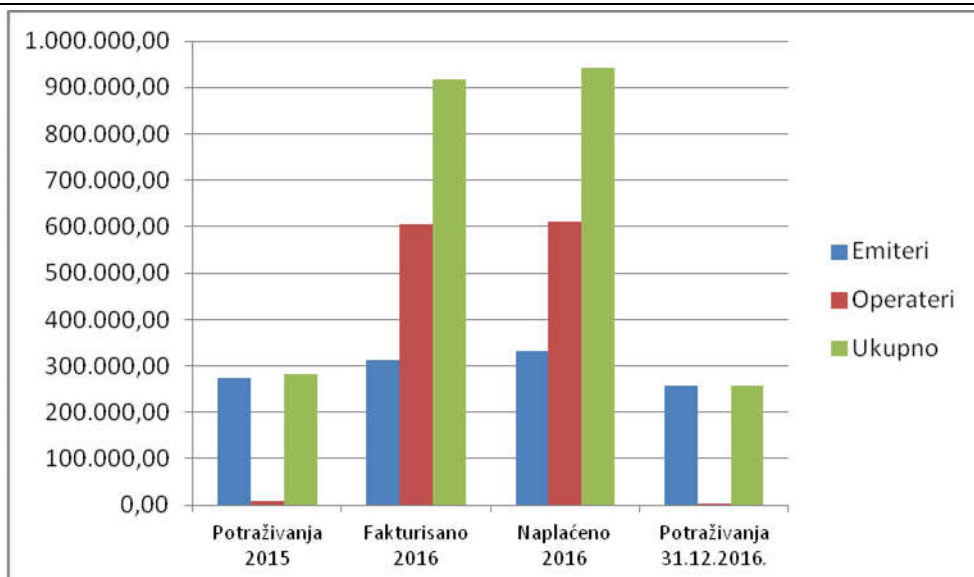
Sa druge strane, procenat naplativosti prihoda po osnovu naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev je iznosio **99,9%**, što ovaj prihod karakteriše stabilnim izvorom finansiranja Agencije.

¹⁵¹ Odluka Savjeta broj 01-1126/1 od 23.09.2015. g.

¹⁵² "Sl. list Crne Gore", br. 79/15.

¹⁵³ Odluka Savjeta Agencije br. 01 –1126/2 od 23.09.2015.g.

¹⁵⁴ „Sl. list CG“, br. 58/2014

Grafik 11: Struktura i naplativost prihoda po osnovu izdatih odobrenja

Vrijednost **ukupne aktive**, na bazi bilansa stanja na dan 31.12.2016. godine je 1.629.151 €. Stalna imovina od 83.200 € iznosi 5,1% ukupne aktive, a sastoji se od nematerijalne imovine (9,8%) i materijalne imovine (90,2%).

Obrtna imovina u vrijednosti od 1.545.951 € čini 94,9% ukupne aktive i odnosi se na potraživanja od kupaca (5,6%) i gotovinu i gotovinske ekvivalente (94,4%).

Ukupna potraživanja prenijeta iz 2015. godine iznosila su 111.412,87€, dok ukupna potraživanja na dan 31.12.2016. godine iznose 86.001,40€. Od tog iznosa, 82.411,97€ su potraživanja od emitera i pružalaca AVM usluga na zahtjev (KDS/MMDS/IPTV/DTH operatori), sa ispravkom vrijednosti, koja iznosi 547.673,64€.

Ukupan promet žiro-računa u 2016. godini iznosio je 2.786.091,71 €, blagajne 12.687,80 € i deviznog računa 40.322,38 €.

Ukupna pasiva je u vrijednosti od 1.629.151 €. Kapital Agencije je 1.316.269 € i obuhvata:

- kapital koji je Vlada Republike Crne Gore obezbijedila kao početna sredstva za rad Agencije u iznosu od 436.165,38 €,
- opremu preuzetu od Republičkog sekretarijata za informacije u vrijednosti od 64.031,29€,
- sopstveni kapital 40.494,37 €,
- neraspoređenu dobit ranijih godina u iznosu od 524.494,78 € i
- neraspoređenu dobit tekuće godine u iznosu od 251.082,76 €.

Ukupne kratkoročne obaveze Agencije iznose 312.882,29 €, od čega se 2.406,15 € odnosi na obaveze prema dobavljačima, 220.870,06 na obaveze za Fond za pomoć komercijalnim radio emiterima, 80.078,50 € na obaveze prema emiterima kojima su sredstva opredijeljena raspodjelama sredstava iz Fonda, a nisu uplaćena i 9.527,58 € su primljeni avansi od kupaca.

Dovodeći navedene obaveze u vezu sa vrijednošću obrtne imovine od 1.545.951 €, može se zaključiti da je Agencija solventna, odnosno njena likvidnost nijednog momenta nije dovedena u pitanje.

Izveštaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu

Vrste prihoda	Plan	Ostvareno	Index
naknada za registraciju	-	4.062,84	-
naknada za emitovanje	262.438,00	324.607,91	123,69
naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	541.507,00	604.611,88	111,65
ostali poslovni dobici	-	94.950,80	-
naknada za korišćenje radijskih prijemnika u vozilu	-	19.526,47	-
naknada za prenos odobrenja	-	3.698,95	-
finansijski prihodi	-	36,49	-

Tabela 19.: Ostvareni prihodi u 2016. godini

Vrste rashoda	Plan	Ostvareno	Index
bruto zarade zaposlenih	431.579,00	448.171,28	103,84
bruto naknade članova Savjeta	71.315,00	63.240,15	88,68
ostala primanja i naknade	26.440,00	15.315,71	57,93
službena putovanja i članarine međ. org.	24.400,00	20.521,59	84,10
rashodi za materijal i usluge	49.340,00	62.684,78	127,05
trošak održavanja osnovnih sredstava	16.200,00	12.041,73	74,33
trošak donacija i sponzorstava	10.000,00	25.960,00	259,60
ostala poslovna terećenja	154.500,00	28.915,19	18,72
trošak ispravke vrijednosti potraživanja	-	84.109,58	-
otpisana potraživanja	-	993,78	-
subvencije kamate	15.000,00	13.659,10	91,06
amortizacija	25.000,00	24.799,69	99,20
rezerva	39.939,00	-	-

Tabela 20.: Ostvareni rashodi u 2016. godini

Upoređujući elemente ostvarenja prihoda u odnosu na planirane u 2016. godini, može se konstatovati da je prihod od naknada za emitovanje ostvaren za 23,69 % više od planiranog, dok je prihod od naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev za 11,65 % veći od planiranog.

Detaljnije informacije o rezultatima finansijskog poslovanja Agencije za elektronske medije u 2016. godini mogu se naći u IZVJEŠTAJU O FINANSIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE ZA 2016. GODINU, dostupnom na veb sajtu www.ardcg.org.

DIREKTOR

Abaz Džafić

Prilog 1: Pregled razmatranih zahtjeva za slobodan pristup informacijama

Podnositelj / Predmet zahtjeva	Odluka Agencije po zahtjevu
1. Vanja Čalović , 01.02.2016. ¹⁵⁵ / spisak svih medija koje emituju program preko globalne informatičke mreže (internet vebcasting)	Odbijen zbog neposjedovanja / Emitovanje programa putem globalne informatičke mreže (Internet vebcasting) ne podliježe obavezi pribavljanja odobrenja (čl. 98 Zakona o elektronskim medijima)
2. Vanja Čalović , 01.02.2016. ¹⁵⁶ / akti koji sadrže spisak svih društvenih mreža, blogova i drugih sajtova koji su aktivni u Crnoj Gori i Republici Srbiji	Odbijen zbog neposjedovanja
3. Vanja Čalović , 01.02.2016. ¹⁵⁷	
- spisak svih televizijskih kanala koji se emituju na teritoriji Crne Gore	Odbijen kao neosnovan/ Spisak televizijskih kanala koji se reemituju na teritoriji Crne Gore dostupan na internet stranici Agencije (www.ardcg.org)
- spisak svih televizijskih kanala koji se emituju na teritoriji Republike Srbije	Odbijen zbog neposjedovanja
4. Vanja Čalović , 01.02.2016. ¹⁵⁸ / spisak svih elektronskih medija koji su aktivni u Republici Srbiji	Odbijen zbog neposjedovanja
5. NVO "Centar za građansko obrazovanje" , 17.02.2016. ¹⁵⁹ / Koliko je novčanih sredstava uplaćeno zaposlenima u Agenciji za elektronske medije, po osnovu angažmana u svojstvu članova Radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji?	Odbijen zbog neposjedovanja / Nijesu isplaćivana novčana sredstva po osnovu angažmana u svojstvu članova radnih grupa (za poglavlja 10 i 28) za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji
6. „Pink M Company“ d.o.o. , 17.02.2016. ¹⁶⁰ / imena članova Savjeta Agencije za elektronske medije na dan 21.01.2016. i zapisniku sa sjednice Savjeta Agencije za elektronske medije na dan 21.01.2016. godine, informacijama ko je prisustvovao i kako glasao za izmjenu Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima	Usvojen
7. NVO "MANS" , 19.05.2016. ¹⁶¹ / kopije svih ugovora i/ili sporazuma o ustupanju zaposlenih koje je Agencija za elektronske medije zaključila sa agencijama za zapošljavanje od 14.01. do 01.05.2016.	Odbijen zbog neposjedovanja / Agencija nije imala zaključene sporazume/ugovore sa bilo kojom agencijom za zapošljavanje
8. NVO "Institut alternativa" , 22.06.2016. ¹⁶² / zapisnici sa sjednica Savjeta Agencije za elektronske medije održanih tokom 2015. i 2016.	Usvojen
9. NVO " Akcija za ljudska prava" , 20.07.2016. ¹⁶³ /pregled prigovora podnešenih u toku 2016. i izvještaji sektora za monitoring koji su izrađeni u toku 2016.godine u skladu sa članom 12, stav 1 tačka 9 Zakona o elektronskim medijima, izuzimajući tematske izvještaje koji su dostupni na sajtu Agencije.	Usvojen

¹⁵⁵ Rješenje Agencije br. 02-196/1 od 08.02.2016.g.¹⁵⁶ Rješenje Agencije br. 02-197/1 od 08.02.2016.g.¹⁵⁷ Rješenje Agencije br. 02-198/1 od 08.02.2016.g.¹⁵⁸ Rješenje Agencije br. 02-199/1 od 08.02.2016.g.¹⁵⁹ Rješenje Agencije br. 02-249/1 od 25.02.2016.g.¹⁶⁰ Rješenje Agencije br. 02-250/1 od 25.02.2016.g.¹⁶¹ Rješenje Agencije br. 02-743/1 od 25.05.2016.g.¹⁶² Rješenje Agencije br. 02-886/1 od 29.06.2016.g.¹⁶³ Rješenje Agencije br. 02-1174/1 od 27.07.2016.g.

Podnosilac / Predmet zahtjeva	Odluka Agencije po zahtjevu
10. NVO "MANS", 25.07.2016. ¹⁶⁴	
- prijave i zaključeni ugovori (za programski grant) sa emiterom "Radio Cool" po osnovu javnog konkursa od 24.05.2016.; privremeni i finalni izvještaji o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je emiter "Radio Cool" dostavio Agenciji u 2016.	Djelimično usvojen ¹⁶⁵
- prijave i ugovor emitera "Radio Cool" sa javnog konkursa od 24.05.2016. (za godišnji grant)	Odbijen zbog neposjedovanja / Nije konkurisao za godišnji grant
11. NVO "MANS", 25.07.2016. ¹⁶⁶	
- prijave, ugovori i aneksi ugovora za godišnji i programske grantove koje je Agencija zaključila sa emiterom "Radio Cool", po osnovu javnog konkursa od 08.06.2015. i od 02.11.2015.; privremene i finalne izvještaje o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je "Radio Cool" dostavio Agenciji u 2015.	Djelimično usvojen
- ugovori i aneksi ugovora za godišnji i programske grantove emitera "Radio Cool" ("Porodične teme", "O čovjeku i ljudima" i "Čist račun"), po osnovu javnog konkursa od 02.11.2015.	Odbijen zbog neposjedovanja / Prijava emitera odbijene
12. NVO "MANS", 25.07.2016. ¹⁶⁷	
- prijave i ugovori koje je Agencija zaključila sa emiterom "Radio DRS", po osnovu javnog konkursa od 24.05.2016.; privremene i finalne izvještaje o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je emiter "Radio DRS" dostavio Agenciji u 2016.	Djelimično usvojen
- Ugovor za godišnji grant sa emiterom "Radio DRS", po osnovu javnog konkursa od 24.05.2016., Ugovor za programski grant (za programski sadržaj "Jutarnji program"), po osnovu javnog konkursa od 24.05.2016.	Odbijen zbog neposjedovanja / Prijava emitera odbijena
13. NVO "MANS", 25.07.2016. ¹⁶⁸	
- prijave, ugovori i aneksi ugovora za godišnji i programske grantove koje je Agencija zaključila sa emiterom "Radio DRS", po osnovu javnog konkursa od 08.06.2015.; prijave, ugovori i aneksi ugovora za godišnji i programske grantove koje je Agencija zaključila sa emiterom "Radio DRS", po osnovu javnog konkursa od 02.11.2015.; privremene i finalne izvještaje o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je emiter "Radio DRS" dostavio Agenciji u 2015.	Djelimično usvojen
- Ugovor za programski grant (za programske sadržaje "Jutarnji program iz Budve", "Jutarnji program" i "Tema dana") sa emiterom "Radio DRS", po osnovu javnog konkursa od 08.06.2016.godine,	Odbijen zbog neposjedovanja / Prijave emitera odbijene
14. NVO "MANS", 25.07.2016. ¹⁶⁹	
- prijave i ugovori za programske grantove koji je Agencija za elektronske medije zaključila sa emiterom "Radio Antena M", po osnovu javnog konkursa od 24.05.2016.	Djelimično usvojen
- prijava i ugovor za godišnji grant koji je Agencija zaključila sa emiterom "Radio Antena M" po osnovu javnog konkursa od 24.05.2016.	Odbijen zbog neposjedovanja / Nije konkurisao za godišnji grant
- privremeni i finalni izvještaji o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je podnio emiter "Radio Antena M"	Odbijen zbog neposjedovanja / Rokovi za dostavu privremenih i finalnih izvještaja nisu istekli

¹⁶⁴ Rješenje Agencije br. 02-1200/1 od 02.08.2016.g.

¹⁶⁵ Djelimično usvojen: zahtjev za pristup je usvojen uz ograničavanje pristupa podacima o ličnosti, na način što je taj dio informacija brisan prije kopiranja, a na dijelu informacije kojem je ograničen pristup stavljena napomena „izvršeno brisanje“.

¹⁶⁶ Rješenje Agencije br. 02-1201/1 od 02.08.2016.g.

¹⁶⁷ Rješenje Agencije br. 02-1202/1 od 02.08.2016.g.

¹⁶⁸ Rješenje Agencije br. 02-1203/1 od 02.08.2016.g.

¹⁶⁹ Rješenje Agencije br. 02-1204/1 od 29.07.2016.g.

Podnosilac / Predmet zahtjeva	Odluka Agencije po zahtjevu
15. NVO "MANS", 25.07.2016. ¹⁷⁰	
- Prijave i ugovor za godišnji grant koji je Agencija zaključila sa emiterom "Radio Antena M", po osnovu javnog konkursa od 08.06.2015; prijavu i aneks ugovora za godišnji grant koji je Agencija zaključila sa "Radio Antena M", po osnovu javnog konkursa od 02.11.2015.; i privremeni izvještaj o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda (za godišnji grant) koje je emiter "Radio Antena M" dostavio Agenciji u 2015.	Djelimično usvojen
- prijave i ugovor za programski grant koji je Agencija zaključila sa emiterom "Radio Antena M", po osnovu javnog konkursa od 08.06.2015.	Odbijen zbog neposjedovanja / Nije konkurisao za programski grant
- prijave i aneks ugovora za programski grant koji je Agencija zaključila sa emiterom "Radio Antena M", po osnovu javnog konkursa od 02.11. 2015.	Odbijen zbog neposjedovanja / Nije konkurisao za programske grantove
- finalne izvještaje o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je "Radio Antena M" dostavio Agenciji u 2015.godini	Odbijen zbog neposjedovanja / Rokovi za dostavu izvještaja nisu istekli
16. NVO "Centar za građansko obrazovanje", 27.07.2016. ¹⁷¹	
- kopije svih ugovora/faktura sa medijskim kućama koje je Agencija angažovala u 2015. i na osnovu kojih je izvršila uplatu novčanih sredstava i kopije ugovora/faktura u kojima su navedeni iznosi koji su subjektima uplaćeni od strane Agencije za elektronske medije u toku 2015. i tip usluge koji ti iznosi pokrivaju shodno ugovorima	Usvojen
- kopije svih angažovanja ili uplata novčanih sredstva agencija za odnose sa javnošću, agencija za istraživanje javnog mnjenja i produkcijskih kuća	Odbijen zbog neposjedovanja
17. NVO "MANS", 16.08.2016. ¹⁷² / kopije ugovora i/ili sporazuma o ustupanju zaposlenih koje je Agencija zaključila sa agencijama za zapošljavanje u maju, junu i julu 2016. godine	Odbijen zbog neposjedovanja / Agencija nije imala zaključene sporazume/ugovore sa bilo kojom agencijom za zapošljavanje
18. „Pink M Company“ d.o.o.,23.08.2016. ¹⁷³ / zapisniku sa sjednice Savjeta Agencije za elektronske medije koja je održana 15.08.2016. godine	Odbijen kao neosnovan / Zapisnik dostupan na veb stranici Agencije za elektronske medije
19. "Crnogorski Telekom" a.d., 03.11.2016. ¹⁷⁴	
- izjasnjenja Agencije za elektronske medije, po Zaključku Agencije za zaštitu konkurencije br. 02-UPI-75/8-15 od 15.10.2015., a u vezi sa postupkom koji je pred Agencijom za zaštitu konkurencije sproveden po Zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije br. 02-UPI-75/1-15 od 20.08.2015.g. podnijetom od strane privrednog društva "Telemach" a.d. Podgorica.	Usvojen
- izjašnjenja Agencije za elektronske medije, po Zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije br. 02-UP-I-21/3-16 od 06.05.2016.g. podnijetom od strane privrednog društva "Telemach" a.d. Podgorica.	Odbijen zbog neposjedovanja

¹⁷⁰ Rješenje Agencije br. 02-1205/1 od 29.07.2016.g.

¹⁷¹ Rješenje Agencije br. 02-1215/1 od 09.08.2016.g.

¹⁷² Rješenje Agencije br. 02-1270/1 od 22.08.2016.g.

¹⁷³ Rješenje Agencije br. 02-1299/1 od 26.08.2016.g.

¹⁷⁴ Rješenje Agencije br. 02-1852/1 od 17.11.2016.g.

Podnosilac / Predmet zahtjeva	Odluka Agencije po zahtjevu
20. "Mtel" d.o.o., 04.11.2016. ¹⁷⁵	
- kopije akta koji je Agencija za elektronske medije donijela po Zaključku Agencije za zaštitu konkurencije br. 02-UPI-75/8-15 od 15.10.2015. godine u postupku odobrenja koncentracije učesnika na tržištu koja nastaje sticanjem indirektno kontrole nad privrednim subjektom "MKabl" d.o.o. Podgorica, navedenom u Rjesenju Agencije za zastitu konkurencije br. 02-UPI-75/36-15 od 29.12.2015. godine.	Usvojen
- kopije akta Agencije za elektronske medije vezanim za postupak odobrenja koncentracije učesnika na tržištu koja nastaje sticanjem indirektno kontrole nad privrednim subjektom "MKabl" d.o.o. Podgorica, naveden u Rjesenju Agencije za zaštitu konkurencije br. 02-UPI-I-21/7-16 od 18.05.2016. godine.	Odbijen zbog neposjedovanja
21. NVO "MANS", 14.11.2016. ¹⁷⁶ / kopija svih ugovora i/ili sporazuma o ustupanju zaposlenih koje je Agencija za elektronske medije zaključila sa agencijama za zapošljavanje u avgustu, septembru i oktobru 2016.	Odbijen zbog neposjedovanja / Agencija nije imala zaključene sporazume/ugovore sa bilo kojom agencijom za zapošljavanje
22. Veselin Dromnjak, 07.12.2016. ¹⁷⁷ / podaci o upisu u registar elektronskih publikacija portala www.pljevaljskenovine.info (vlasnik portala i odgovorno lice); podacima o upisu u registar elektronskih publikacija portala www.pvnovine.com (vlasnik portala i odgovorno lice)	Usvojen
23. NVO "MANS", 20.12.2016. ¹⁷⁸ / dokumenti koji sadrže podatke o obustavama na zarade zaposlenih po osnovu plaćanja članarine političkim partijama za mjesec oktobar, novembar i decembar 2016., po zaposlenom i po mjesecima	Odbijen zbog neposjedovanja /Nije bilo obustava na zarade po osnovu plaćanja članarine političkim partijama za 10, 11. i 12. mj. / 2016.
24. NVO "MANS", 23.12.2016. ¹⁷⁹ / prijave, ugovori i aneksi ugovora za godišnji i programske grantove koji je Agencija zaključila sa emiterom "Radio Cool", po osnovu javnog konkursa raspisanog 18.08.2016.; svi privremeni i finalni izvještaj o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je "Radio Cool" dostavio Agenciji od jula 2016. godine	Djelimično usvojen
25. NVO "MANS", 23.12.2016. ¹⁸⁰	
- prijave, ugovori i aneksi ugovora za godišnji i programske grantove koji je Agencija zaključila sa "Radio Antena M", po osnovu javnog konkursa raspisanog 18.08.2016.; svi privremeni i finalni izvještaji o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je emiter "Radio Antena M" dostavio Agenciji u 2016.	Djelimično usvojen
- privremeni i finalni izvještaj o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je "Radio Antena M" dobio za programski sadržaj „Tajne“	Odbijen zbog neposjedovanja / Rok za dostavu izvještaja nije istekao
26. NVO "MANS", 23.12.2016. ¹⁸¹ / Izvještaj o raspodjeli sredstava iz Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima po osnovu javnog konkursa raspisanog dana 18.08.2016.g.	Usvojen
27. NVO "MANS", 23.12.2016. ¹⁸² / prijave, ugovori i aneksi ugovora za godišnji i programske grantove koji je Agencija za elektronske medije zaključila sa emiterom "Radio DRS", po osnovu javnog konkursa raspisanog 18. 08.2016.; svi privremeni i finalni izvještaji o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda koje je "Radio DRS" dostavio Agenciji do jula 2016.	Djelimično usvojen

¹⁷⁵ Rješenje Agencije br. 02-1863/1 od 18.11.2016.g.¹⁷⁶ Rješenje Agencije br. 02-1918/1 od 29.11.2016.g.¹⁷⁷ Rješenje Agencije br. 02-2122/1 od 20.12.2016.g.¹⁷⁸ Rješenje Agencije br. 02-2211/1 od 29.12.2016.g.¹⁷⁹ Rješenje Agencije br. 02-2234/1 od 30.12.2016.g.¹⁸⁰ Rješenje Agencije br. 02-2235/1 od 28.12.2016.g.¹⁸¹ Rješenje Agencije br. 02-2236/1 od 28.12.2016.g.¹⁸² Rješenje Agencije br. 02-2237/1 od 30.12.2016.g.